

# PEDAGÓGIAI PROGRAM

MÓDOSÍTÁS 2024.

Rumi Rajki István Általános Iskola



2017.11.06.

Módosítások: 2020.08.24. 2020.12.18.

2021.09.13.

2024.09.01.

## TARTALOM

<b>1</b>	<b>BEVEZETÉS.....</b>	<b>4</b>
1.1	Iskolánk bemutatása.....	5
1.2	Az iskola küldetésnyilatkozata .....	7
1.3	Az iskola jövőképe .....	8
<b>2.</b>	<b>NEVELÉSI PROGRAM .....</b>	<b>10</b>
2.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai .....	10
2.1.1.	<i>Az iskola által képviselt pedagógiai alapelv .....</i>	<i>10</i>
2.1.2.	<i>Az iskola céljai.....</i>	<i>12</i>
2.1.3.	<i>Fejlesztési területek – nevelési célok.....</i>	<i>15</i>
2.2.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai .....	23
2.2.1.	<i>Sajátos pedagógiai módszerek .....</i>	<i>25</i>
2.2.2.	<i>A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések .....</i>	<i>33</i>
2.2.3.	<i>A Digitális Fejlesztési Terv.....</i>	<i>35</i>
2.2.4.	<i>Tanulói laptop program, vagy tablet program megvalósítása .....</i>	<i>35</i>
2.2.5.	<i>„HATÁRTALANUL” Határon túli tanulmányi kirándulás program.....</i>	<i>35</i>
2.2.6.	<i>„Örökös Ökoiskola” címmel a fenntartható fejlődésért.....</i>	<i>36</i>
2.2.7.	<i>Erdei iskola program.....</i>	<i>41</i>
2.2.8.	<i>EFOP-3.1.6-16-2017-00017 projekt keretében kidolgozott új képzési módszertan alkalmazása .....</i>	<i>42</i>
2.3.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	43
2.3.1.	<i>Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján.....</i>	<i>47</i>
2.3.2.	<i>Az egységes alapokra épülő differenciálás .....</i>	<i>52</i>
2.4.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek .....	53
2.5.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok .....	59
2.6.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai .....	66
2.7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység .....	68
2.7.1.	<i>A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők.....</i>	<i>68</i>
2.7.2.	<i>Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogató rendszere.....</i>	<i>69</i>
2.7.3.	<i>Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók .....</i>	<i>69</i>
2.7.4.	<i>Sajátos nevelési igényű tanulók.....</i>	<i>69</i>
2.7.5.	<i>Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetség gondozás .....</i>	<i>70</i>
2.8.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje .....	71
2.9.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái .....	72
2.10.	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei .....	74
2.10.1.	A felvétel és az átvétel szabályai .....	77
2.11.	Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség .....	78
2.12.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv .....	78
<b>3.</b>	<b>AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....</b>	<b>80</b>
3.1.	A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	80
3.2.	Óraterv a kerettantervekhez .....	80
3.2.1.	A tantárgyak megnevezése az iskola évfolyamain, a tanórai foglalkozások óraszámá .....	80
3.3.	A helyi tanterv tantárgyainak tartalma, tananyaga .....	83

3.4.	Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai .....	85
3.4.1.	Választható tantárgyak .....	85
3.4.2.	Az egyéb foglalkozások választására vonatkozó szabályok .....	85
3.5.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei .....	86
3.6.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei .....	86
3.7.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása .....	87
3.8.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása .....	90
3.9.	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése módja, formái .....	93
3.9.1.	<i>Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig .....</i>	<i>99</i>
3.9.2.	<i>Oktatási eredményvizsgálatok, tanulóátvétel esetén végzett felmérések .....</i>	<i>100</i>
3.9.3.	<i>Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai .....</i>	<i>101</i>
3.10.	A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek .....	102
3.11.	<i>A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése .....</i>	<i>104</i>
3.12.	A tanulók továbbhaladása .....	106
3.12.1.	<i>A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei .....</i>	<i>106</i>
3.13.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek .....	107
3.14.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések .....	108
4.	A Rumi Rajki István Általános Iskola Kerettantervre épülő tantárgyi programjai .....	109
5.	Legitimációs záradék .....	110
5.1.	A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata .....	110
5.2.	Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai .....	111
5.3.	Fenntartói nyilatkozat .....	112

## 1 BEVEZETÉS

A Köznevelési törvény kimondja, hogy az iskolában a nevelő-oktató munkát pedagógiai program szerint kell folytatni, továbbá meghatározza a pedagógiai program lényeges elemeit, tartalmát. A Rumi Rajki István Általános Iskola nevelőtestülete által készített és elfogadott pedagógiai program a törvénynek megfelelően a NAT-ra épülő kerettantervre, a helyi igényeknek (fenntartó, szülők, mikrokörnyezet) és a tanulók szükségleteinek, érdeklődésének figyelembevételével, valamint a lehetőségek számbavételével készült. A nevelési programot és a helyi tantervet iskolánk pedagógusai állították össze a jogelőd intézmények dokumentumaiban megfogalmazott nevelési- oktatási tapasztalatokra építve. Ezt a pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezettük be 2001. szeptemberétől. A pedagógiai programot jóváhagyás után 2004. szeptember 1-től, 2011-ben módosítottuk, 2012. szeptemberében beépítettük a mindennapos testneveléssel kapcsolatos szabályokat, a 2013. szeptember 1-től életbe léptetett órakereteket, majd 2017. évben a felülvizsgálatra vonatkozó kötelezettség alapján, végül 2020-ban az új NAT megjelenésével újult meg. Jelen módosítás során a Púétv. és egyéb jogszabály változások következtében végeztük el az előírt, s szükségesnek vélt változtatásokat.

A programban megfogalmazott feladatok végrehajtását folyamatosan ellenőrizzük és tanévenként egy alkalommal tantestületi értekezleten értékeljük.

### Az iskola adatai a szakmai alapidokumentuma alapján

A szakmai alapidokumentumunk szerint az alábbi adatok jellemzik intézményünk:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: **Rumi Rajki István Általános Iskola**

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhelye: 9766 Rum, Béke utca 20.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Szombathelyi Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 9700 Szombathely, Kossuth Lajos utca 8.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 036698

6. Köznevelési és egyéb alapfeladata

6.1. 9766 Rum, Béke utca 20.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű iskolai oktatás

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

6.1.1.4. integrációs felkészítés

6.1.2. egyéb köznevelési foglalkozás

6.1.2.1. napközi, tanulószoba

6.1.3. iskolakönyvtár

6.1.4. A mindennapos testnevelés biztosításának módja: együttműködésben, megállapodás

alapján, egyéb módon

6.1.5. A testnevelésórák keretében megvalósuló úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján

7. A feladatellátást szolgáló vagyron és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 9766 Rum, Béke utca 20.

7.1.1. Helyrajzi száma:	472/2
7.1.2. Hasznos alapterülete:	2093,54 nm
7.1.3. Intézmény jogköre:	ingyenes használati jog
7.1.4. Fenntartó jogköre:	vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

## 1.1 Iskolánk bemutatása

Intézményünk, a Rumi Rajki István Általános Iskola, Rum község nagy múltú iskolája, korábban Rum, Rábatötös, Zsenye községek intézményfenntartó társulásának oktatási intézménye, jelenleg a Szombathelyi Tankerületi Központ fenntartásában működő, szakmailag, szervezetenként önálló intézménye.

E helyen évtizedek óta folyik a rumi és környékbeli gyerekek nevelése, oktatása. Intézményünk őse hosszú ideig a katolikus egyház népiskolájaként működött, majd a XIX. századtól állami iskola lett. Iskolánk nemcsak a rumi, de a körzetesítések idején 1975. november 1-től megszűnt gutatóttósi és zsenyei általános iskolák jogutódjának, szellemi örökösének, megkezdett tevékenysége folytatójának is tekinti magát.

Az intézmény típusa, neve, fenntartója időközben többször változott, jelenleg önálló, 8 évfolyamos általános iskolaként működik.

A jogelőd Rumi Általános Művelődési Központot – 3 település oktatási-nevelési-művelődési intézményeinek összevonásával - Rum Községi Közös Tanácsa alapította, s 1982. szeptember 1-től kezdte meg működését. Az alapító Rum, Rábatötös és Zsenye községek alkotják ma is az iskola beiskolázási körzetét. 2001. január 1-től felvette Rumi Rajki István szobrászművész, a falu szülőttének nevét. 2008. szeptember 1-től a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása lett az intézmény fenntartója. 2013. január 1-től az iskola kivált az ÁMK-ból, s beolvadt a Klebelsberg Intézményfenntartó Központba, jelenleg a Szombathelyi Tankerületi Központ intézményeként működik.

Az iskola több évszázados története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Iskolánk szakmai alapidokumentuma szerint alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünk nyolc évfolyamos általános iskolaként működik.

Az intézmény tanulólétszáma 150 - 175 fő között van. A csökkenő települési gyermekszámot kompenzálni tudja a környező településekről, a beiskolázási körzeten kívülről érkező, bejáró gyermekek számának, arányának növekedése. A beiskolázási körzetet igen jelentősen túllépve 3 járás 13-24 településéről jártak - járnak hozzánk diákok.

A beiskolázási körzet települései Szombathelytől Dél-keletre, a Rába folyó partján, illetve közelében helyezkednek el a Szombathelyi Járás csücskében, a Vasvári és a Sárvári Járás határán. Mindhárom község magyar település, nemzetiségek nem élnek itt.

Az iskola tárgyi adottságai alapvetően jó szinten biztosítják a nevelő- oktatómunka feltételeit. Jelen van egy XXI. századi korszerű oktatástechnika, új, vagy felújított, korszerűsített épületrészekben, de a régi épületek még további korszerűsítésre szorulnak. A tornaterem építése igen jelentősen javította működésünk feltételrendszerét.

8 évfolyamos általános iskolánkban párhuzamos osztályok nincsenek. A 21-23 fő átlagos osztálylétszám szakmai szempontból ideális. Az idegen nyelvet (angol, német), valamint a felsőben a nagyobb létszámú - 16 fő feletti - osztályok a technikát tanulják osztálybontásban. A sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátásáról gondoskodunk.

A 18 fős tantestület tagjai nem csak tapasztalt, de jól képzett pedagógus közösséget alkotnak. A pedagógusok főként a szakmai pályázati projektek vállalásaként, s támogatásának köszönhetően 7 évenként – mintegy 2400 - 4800

órányi akkreditált továbbképzésen vettek részt, melyek segítségével – többek között – felkészültek a kompetencia alapú oktatás, az IKT eszközök, az IPR oktató-nevelő munkában történő alkalmazására. A továbbképzéseken kívül 6 fő pedagógus tett szakvizsgát, 5 fő pedig egyetemi mesterképzésen szerzett diplomát. A 100%-os szakos ellátottságot a tankerület támogatásával, áttanítással, óraadók foglalkoztatásával igyekszünk biztosítani iskolánkban.

Az oktató-nevelő munka jól kidolgozott pedagógiai program, nevelési terv, valamint helyi tantervi része alapján folyik iskolánkban. A kerettantervi háttér alapján, a tantestület által elfogadott – átgondolt, igényeket, s lehetőségeket egyaránt figyelembe vevő - tantárgyi struktúra adja a napi oktató tevékenység rendszerét. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Fő feladatunk az általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, a továbbtanulásra, s ez egész életre szóló tanulásra való felkészítés.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka során az emberi értékek elsajátításának elősegítésére törekszünk. Ezt szolgálják a nevelési programban meghatározott tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, valamint az ezekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. A tanórán kívüli tevékenységek, a szakkörök, szabadidős foglalkozások széles skálája minden diákunk számára kínál lehetőségeket a hasznos időtöltéshez, a tanulási tevékenység segítéséhez, az egyéni érdeklődési körök kielégítéséhez.

A 3 településből (Rum, Rábatöttös, Zsennye) álló beiskolázási körzetünkben élő, a körzeten kívülről bennünk választó családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül is megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, szociális hátránnyal induló, és a tanulásban akadályozott tanulók felzárkóztatását, de kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, s változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja is: nem csak emberséget és tudást kívánunk adni a felcseperedő rumi és környékbeli polgároknak, de fel kívánjuk készíteni valamennyiüket az egész életen át tartó tanulásra!

Iskolánk pedagógiai hitvallása, nevelési oktatási célkitűzése részletesen bemutatja azokat a területeket, amelyeket fontosnak tartunk abból a szempontból, hogy a fentebb vázolt elvárásoknak minél jobban megfeleljünk.

Az elmúlt két évtized infrastruktúra fejlesztései, innovációs tevékenysége során az általános iskola komplex, az információs és kommunikációs technológia (IKT) használatát lehetővé tevő infrastrukturális fejlesztését hajtottuk végre. Az általános iskolai oktatásunk tartalmi, módszertani feltételeinek fejlesztését, korszerű, jó minőségű oktatás hozzáférhetővé tételét az információs és kommunikációs technológiák oktatási célú alkalmazásával, a tanulási környezet korszerűsítésével valósítottuk meg. Az Információs és Kommunikációs Technológiák (IKT) komplex eszközrendszerének és az intézményi és pedagógiai környezetnek a további fejlesztésére, az egész életen át tartó tanulás megalapozására, a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztésére, kivételes IKT felszereltségünk maximális kihasználására továbbra is törekszünk. Az iskolai oktató-nevelőmunka egészére kiterjedő, kompetencia alapú nevelési, oktatási módszertan jellemzi tevékenységünket. A kisiskolás korban elsajátított alapképességek és készségek, kulcskompetenciák fejlesztése, a későbbi sikeres, egész életen át tartó tanulás alapjául és a munkába állás feltételeiként szolgálnak. Az oktatásszervezési, módszertani változások segítségével gyermekközpontúvá, a fejlesztésekkel az iskolahasználók számára élhetőbbé változtattuk, s folyamatosan fejlesztjük az iskola működését.

Nevelési céljaink megvalósítását jól segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Az intézmény különleges feladatellátásába tartoznak a témahetek, 3 hetet meghaladó projektek, az idegen nyelvi minősített eTwinning projektek, a tanulmányi és osztálykirándulások, az erdei iskola, a határon túli tanulmányi kirándulások, nyári táborok szervezése és lebonyolítása, a diák sportegyesület szaksztyaiban való sporttevékenység, az alsótagozatban az 5. testnevelés óra keretében tartott társastánc oktatás, az úszásoktatás.

Innovatív tantestületünk az elmúlt években – különböző szakmai pályázatok keretében – számos pedagógiai innováció részese volt. Az egész életen át tartó tanulás megalapozása érdekében szükségesnek tartottuk a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztését. A frontális és zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat iskolánkban fokozatosan felváltotta az kompetencia alapú nevelési, oktatási módszertan. A módszertani változást a digitális kultúra oktatási eszközrendszerének alkalmazása kísérte. Különösen nagy figyelmet szentelünk a kisiskolás korban elsajátított alapképességek és készségek, továbbá kulcskompetenciák fejlesztésére, mert ezek a későbbi sikeres tanulás és munkába állás feltételeiként szolgálnak. (HEFOP-3.1.3. és TÁMOP-3.1.4 projekt megvalósítása). Erősségünk az IKT eszközök alkalmazása a nevelő-oktató munkában. Informatikai felszereltségünk magasan az átlag feletti. A minden tanulóknak

biztosított saját laptop ideális feltételeket teremtett a tanulói laptop program alkalmazásához (*HEFOP 3.1.3/B, valamint a TIOP-1.1.1/09 projekt*), az elavult eszközöket igyekszünk újakkal helyettesíteni, a Laptopokat Tabletekkel pótolni. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók esélyegyenlőségének megteremtése érdekében alkalmazzuk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatását segítő programot. Örökös Ökoiskola és Boldog Iskola címmel is rendelkezünk, s az ezzel járó elvárásoknak igyekszünk teljes mértékben megfelelni. Európai Minősített eTwinning Projektünknek köszönhetően "Európai Iskola" címmel is büszkélkedhetünk.

Előminősített referenciainstítúción voltunk két referencia területen, két jó gyakorlatunk is mintaként szolgált más iskolák nevelőtestülete számára.

1. "A kompetencia alapú nevelési, oktatási, programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó intézmény, referencia-hely."

2. „Az infokommunikációs technológiák alkalmazásában példaértékű intézmény, referenciahely.”

Az alábbi jó gyakorlatok fényjelzik oktató-nevelő munkánkat:

1. „Játék és varázslat” (drámajátékok a kompetenciafejlesztés szolgálatában)

2. Kompetencia fejlesztés IKT eszközök oktatási célú alkalmazásával

2000-től a Rumi Rajki István Alapítvány, 2001-től a Rumi Diák Sportegyesület, 2013-tól pedig már a Szemünk Fénye Szülői Egyesület, mint közhasznú szervezet is segíti az intézmény működését. A civil szervezeteinkkel, s a szülők közösségével való együttműködésünk hatékonyan támogatja nevelő-oktató munkánkat.

Két forgalmas út kereszteződésében található iskolánk székhelye, amely 4 épületrészből áll. Az 1959-ben épült, 2005-ben felújított kétszintes épület a felső tagozatnak ad otthont, a régi földszintes épület 3 ütemben épült a 60-as és a 90-es évek között, s a 2010-es iskolakorszerűsítés során nyerte el mai formáját. Ugyanabban a 2010. évben – az iskolabővítés keretében – épült a két régi épületet összekötő, modern vonalú alsó tagozatos épülettömb. 2021. október 1-én átadásra került „A” típusú Tornaterem. Építése a TTT Köznevelési kormányprogram, s kiemelt kormányzati beruházásként mintegy 600 millió Ft költségvetési keretből került megvalósításra. A több ütemű bővítés, felújítás, korszerűsítés eredményeképpen élhető iskolánk lett. Aki hozzánk belép a hétköznapi bármelyikén, általában nyugodt, vidám légkört tapasztal. Gyermekünk szívesen járnak iskolába, s nem siet haza feltétlenül ebéd után az sem, aki megtehetné. Őt csoportnyi tanuló igényli a napközis, s tanulószobai foglalkozásokat. Ezen kívül a drámapedagógiától a számítástechnikáig; a kreatív kézművességtől a furulyáig, a teljesítménytúrákon át a médiáig, sokféle tevékenységet kipróbálhat még délután, aki nálunk tanul. Célunk, hogy tanulóinkban létre hívjuk a továbbtanulás igényét, s hogy az egyéni adottságaiknak leginkább megfelelő közép fokú iskola elvégzésére képessé tegyük őket. Segítő-kész, gyermekcentrikus, felkészült pedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel. Az optimális csoportlétszám, a barátságos, esztétikus környezet és a sokszínű megmértetés lehetőséget ad a különböző egyéni adottságok kibontakoztatásához. Rendszeres résztvevői és helyezettei vagyunk a tanulmányi, sport és művészeti versenyeknek. Nagyon komolyan vesszük a szülőkkel való állandó kapcsolattartást. Szinte naprakészen igyekszünk a társadalmi (szülői), illetve a színvonalas szakmai elvárásoknak eleget tenni. Büszkék vagyunk arra, hogy a gyermeklétszám fenntartása az utóbbi években nem okozott gondot. A beiskolázási körzetünkön kívül is töretlen az érdeklődés és bizalom irántunk, s átlagosan további 14-20 településtől járnak hozzánk tanulóink, többnyire 50%-ot meghaladó arányban. Minden erőnkkel igyekszünk a minket választó családok bizalmát megtartani.

## 1.2 Az iskola küldetésnyilatkozata

- Közös pedagógia felfogásunk lényege a gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődésének szolgálata, minden tanuló hozzásegítése ahhoz, hogy megtalálja a képességei és tehetsége kibontakoztatásának legoptimálisabb formáit és személyiség-fejlődésének legadekvátabb útjait.
- Arra törekszünk, hogy támogassuk a gyermekeket hátrányaik leküzdésében, hogy képessé váljanak felnőttként önállóan megtalálni helyüket a társadalomban.
- Fontosnak tartjuk, és kiemelt figyelmet fordítunk az átlag feletti általános vagy speciális képességekkel magas fokú kreativitással és erős motivációval rendelkező tanulókra, hogy megtalálhassák a tehetségüknek megfelelő életpályát, s képesek legyenek azt a közösség javára kamatoztatni.

- Figyelmet fordítunk tanulóink testi-lelki egészségének megőrzésére, mert rohamléptekkel változó világunkban az élet által támasztott követelményeknek csak azok lesznek képesek megfelelni, akik fizikális és mentális szempontból egyaránt ellenállóképesek.
- **A fenntarthatóság pedagógiája szellemében foglalkozunk bolygónk és az emberiség sorskérdéseivel.** Nevelőink neveltjeikben, a jövő polgáraiban, fokozott környezeti felelősséget igyekeznek ébreszteni, hogy ez személyes felelősségük, elkötelezettségük erősödését és mélyülését eredményezze. Intézményi keretek között átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként foglalkozunk a környezettudatossággal, a fenntarthatóságra neveléssel, a környezeti-, és egészségneveléssel, ezzel támogatjuk azt a szükséges átalakulást, amely a fenntartható fejlődés útjára segíti a válaszüthöz érkezett emberiséget.

Iskolánk programja - a helyi adottságok figyelembevételével - azokra az értékekre és erkölcsi normára épül, melyek nélkül nem képzelhető el beilleszkedésünk a XXI. század Európájába. Célunk tanítványaink testi, érzelmi, értelmi fejlesztésében történő aktív részvétel annak érdekében, hogy önmagukat, társadalmi és természeti környezetünket, azok kölcsönhatásait jól ismerő és értő tanítványokat neveljünk. Gyermekeink egész életvezetése olyan legyen, hogy a közösség érdekeit szolgálja egyéni önfejlődésük. Éppen ezért a kultúra teljességét igyekszünk behozni az iskolába. Kiemelt szerepet szánunk a műveltségnek, az igényes kommunikációs kultúrának. Nagy figyelmet fordítunk a környezet-kultúrára is. Programunk olyan tevékenységekkel is igyekszik kiegészíteni a hagyományos tananyag-tartalmakat, mely tevékenységek a művészeti nevelés közismerten jótékony, sokirányú hatásrendszerét hivatottak érvényesíteni. Az önkifejezés, az alkotás, az aktív befogadás belső igényének kialakulása ugyanis jó alapot teremt minden egyéb további tanuláshoz. A közösen átélt esztétikai élmények pedig megalapozzák a valahová tartozás örömeinek érzetét. Törekvünk, hogy minden tanuló kielégíthesse tanulmányi érdeklődését. Olyan tanulási igényeket formáljunk és tartsunk fenn, amelyek ösztönzik, serkentik a tanulókat, hiszen a tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik. Segítünk abban, hogy tanítványaink iskolában megszerzett tudása továbbépíthető legyen, képességeiknek, eredményeiknek megfelelő továbbtanulási lehetőségeket találjanak. Nevelésünket olyan iskolai légkörben végezzük, amelyben mindenkinek, aki az iskolával kapcsolatban van, személyiségét és emberi méltóságát tiszteletben tartjuk.

Iskolánk névadója Rumi Rajki István szorászművész, községünk szülőtte, ki pályája csúcán 50 esztendősen vette fel a Rumi előnevet, ezzel adózott szülőfaluja emlékének. Életútja példaértékű részünkre. Művészetével, alkotó munkájával, küzdelmes életével példát mutatott. Iskolánk büszkén viseli a példaképül választott művész nevét, s olyan értékrendet képvisel, mely tartalmazza a tradicionális magyar értékeket, és egyben megfelel az európai normáknak.

*Beiskolázási körzetünk, Zsennye szülőtte Békássy Ferenc ősi nemesi család sarjaként 1893. április 7-én született a Vas vármegyei Kis-Sennyén, a mai Zsennyén. Az angolul és magyarul egyaránt verselő, műfordítóként és tanulmányíróként is kiváló tehetség 1915. június 25-én Bukovinában, Dobronucnál, huszonkét éves korában hősi halált halt. A zsennyei családi sírkertben nyugszik, sírhelyét a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította. Életművének, magyarságának méltatása, emlékének őrzése kötelességünk.*

#### **Küldetésnyilatkozatunk teljesítésének kritériumai**

Az intézmény pedagógusaira, egyéb dolgozóira és tanulóira egyaránt érvényes alapkövetelmény a viselkedés alapvető normáinak betartása.

### **1.3 Az iskola jövőképe**

Elért eredményeinkre építő, folyamatosan megújuló, a 21. század kihívásainak megfelelő iskolánk a kollektív és individuális értékek közvetítését egyaránt hordozza.

Pedagógiai eszköztárunkba beépültek a korszerű, készségeket fejlesztő módszerek és eljárások. Elköteleztettek vagyunk abban, hogy tanulóink használható tudással és készségekkel gazdagodva kezdjék meg középfokú tanulmányikat. Tanulóink nyolcadik osztály végére rendelkeznek alapvető tanulási technikákkal, vállalkozási és pénzügyi ismeretekkel, elsősegély-nyújtási alapismeretekkel.



A kreativitás, a kritikai gondolkodás és problémamegoldás, a kommunikáció, valamint az együttműködés megszerzett készségei segítik az iskolát elhagyó tanulók könnyebb munkaerő-piaci és társadalmi érvényesülését, a folyamatos tanulás és önképzés lehetőségét.

A pályázatok nyújtotta lehetőségek kiaknázása az infrastruktúra fejlesztését és a nevelési-oktatási tevékenység támogatását, a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztését eredményezi.

IKT alkalmazások segítségével kiterjesztettük a tanulás folyamatát az osztályterem falain túlra. A tanórai tanulási tevékenységhez, a házi feladatok és projektek elkészítéséhez eredményesen használjuk az IKT adta lehetőségeket.

A mindennapos testnevelés színvonalas megvalósítását, tanulóink fizikai állóképességének fejlesztését segíti új tornatermünk és a mellette felújított sportudvarunk.

Tanulóink országos kompetenciaméréseken elért eredményei mind országosan, mind községi szinten az átlagot meghaladóak.

Partnerközpontú működésünkkel megőrizzük a magas tanulói és szülői elégedettségi mutatóinkat.

Olyan iskolát valósítunk meg

- ahol a nevelési-oktatási tevékenység megfelel a külső és belső partnerek elvárásainak, a jogszabályi előírásoknak és a társadalmi igényeknek.
- ahol az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség jegyében, befogadó és toleráns légkörben biztosítottak a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat.
- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket.
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok.
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, a tanulás motivációs alapja a sikerélmény, s jól szervezett tehetséggondozási rendszer garantálja a tehetséggondozás esélykiegyenlítő szerepének erősítését.
- ahol folyamatos szakmai megújulás, innovatív módszerek, pedagógiai, eszközbeli újítások emelik oktatómunkánk hatékonyságát.
- ahol a gyermekek, tanulók eredményes nevelése-oktatása érdekében a partnerségen alapuló együttműködés segíti a közös célok megvalósítását.
- ahová mindezekért a szülők továbbra is szívesen hozzák gyermekeiket, és együttműködnek nevelési-oktatási céljaink elérésében.
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat.
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók és a szülők igényeihez.
- amelyben a szülők biztonságban tudják gyermeküket, intézményi keretek között biztosított gyermekük számára a biztos és ráépíthető alapismeret, általános műveltség, s többletköltség nélkül elérhető az alapfokú nyelvismeret, a készségintű informatikai eszközhasználat.
- amely a munkatársak számára hosszú távon munkahelyet, biztos megélhetést és a szakmai kibontakozáshoz színteret nyújt.
- amelyben a gyermekek, diákok néhány év távlatából visszagondolva, büszkék arra, hogy ennek az intézménynek voltak a diákjai, itt szerezték meg azt az ismeretbázist, mely megfelelő alapot adott az eredményes önmegvalósításukhoz.

## **2. NEVELÉSI PROGRAM**

### **2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai**

#### **2.1.1. Az iskola által képviselt pedagógiai alapelvek**

Korszakunk összetett kihívások elé állítja az oktatási intézményeket. Az intézmény sajátos hagyományai és feltételei az oktató-nevelő munka számos elemét szakmai prioritássá emelte. A tantestület az iskola hagyományaira, a szűkebb-tágabb társadalmi környezet változása következtében jelentkező kihívásokra és a Nemzeti Alaptantervre épülő keret-tervvel alapozza pedagógiai hitvallását. A koncepció alap gondolatát a magyar oktatási tradíció értékeinek megtartása és a korszerű pedagógiai törekvések harmonizálása adja. A nevelőtestület a pedagógiai cél- és feladatrendszer megfogalmazásakor figyelembe vette a korunkban lejátszódó társadalmi, kulturális változásokat is.

Valós társadalmi szükséglet van olyan iskola iránt, amelyekben a szemléletformáló nevelés és oktatás utat mutat a tanulóknak az információrobbanás korszakában a lényeges és lényegtelen, a kultúrában az érték és az értéktelen közötti választásban, ugyanis felelős döntések a tájékozódás, a jelenségek, folyamatok megértése és a megalapozott vélemény kialakítása után hozhatók. Ezért kulcsfontosságú az információ megszerzésében és kritikus értékelésében szerzett jártasság, az ezek megvitatására alkalmas kommunikációs formák tudatos kiválasztása és etikus alkalmazása. A szülők elvárják, hogy az iskola törődése akadályozza meg a sodródást, segítse a fiatalokat a társadalmilag és önmaguk számára is értékes célok megtalálásában s azok eléréséhez szükséges tudással vértessze fel őket. Iskolánk a személyiségközpontú pedagógiával, az erkölcsi neveléssel és a barátságos, demokratikus légkör megteremtésével, a gyermekekkel való fokozott törődéssel, kedvező feltételeket és jó alapokat teremt a tanulmányok folytatásához. A tananyag megválasztásában, az egyes tantárgyak követelményrendszerén, az értékelési formákon keresztül is világos igazodási pontot kíván nyújtani a gyerekek számára. A tantestület egyértelmű követelményeket állít a gyerekek elé a viselkedéskultúra, az ismeretek és a képességszintek terén egyaránt. Iskolánk segítséget biztosít a tanulásban lemaradóknak, vagy a konfliktusokkal küszködőknek és törekszik az esélyegyenlőség megteremtésére. A gyerekek számára a kultúra teljes rendszerére építve számos olyan szükségletkielégítő tevékenységet szervez, amely leköti őket, komfortélményt biztosít számukra, fokozza a teljesítményüket, kitágítja érdeklődésüket.

E tevékenységeket össze tudja kapcsolni a gyermekek nagyfokú motiváltságával, tiszteletben tartva a gyermek szociális kompetenciáját. Képes a gyermek magatartási kultúráját tapintatosan alakítani. Képes a családi eredetű szociális hátrányok részbeni enyhítésére éppúgy, mint a tehetségek felismerésére és fejlesztésére.

Arra törekszünk, hogy intézményünkben egyensúlyt teremtsünk az ismeretátadás és az erkölcsös, önálló, konstruktív életvezetést szolgáló nevelés között.

#### **A fentiekből következően**

1. A tananyagot a pedagógiai fejlesztés eszközeként sajátíttatjuk el a gyermekekkel.
2. Az iskola minden tanulójának azonos esélyeket biztosítunk az egészséges fejlődéshez.
3. Iskolánk kiemelt feladatának tekinti az alapvető erkölcsi normák fejlesztését.
4. Az előírt követelmények mellett személyes példamutatással törekszünk a tisztesség, becsület, szorgalom, tolerancia, szeretet, hagyománytiszteltet, mint alapvető emberi értékek megerősítésére.
5. Hisszük, hogy az egészséges személyiség kialakításához szükséges a szeretetet nyújtó, biztonságos családi háttér. Az erre való igény kialakítása a tanulóinkban elengedhetetlen feladatunk.
6. A hazaszeretetre nevelést elsősorban szűkebb környezetünk (településeink) kiemelkedő személyiségeinek, épületeinek, hagyományainak alapos megismerésével, megismertetésével valósítjuk meg. Ezt szélesítjük a társadalmi ünnepekre való megemlékezéseinkkel, a hazánk kulturális, művészeti és tudományos vívmányainak megismerésével.

7. Olyan iskolát teremtünk, amely komfortélményt biztosít, amelyben gyermek, szülő, pedagógus jól érzi magát.
8. Tevékenységközpontúság, problémamegoldó központúság, felfedeztető tanítási-tanulási gyakorlat jellemzi munkánkat.
9. Esélyegyenlőséget biztosítunk, hogy iskolánk a tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak egyaránt a szintjére legyen, megteremtjük a személyiségfejlesztés és a teljesítmény-centrikusság harmóniáját.
10. A digitális pedagógia módszereit kiemelten alkalmazzuk tanórán és tanórán kívül.
11. Ápoljuk és megőrizzük hagyományainkat, teret adunk minden újszerű és igényelt kezdeményezésnek, amely a tanulók személyiségfejlesztését szolgálja.
12. Alapfeladatunk, hogy a 6-14 éves korosztályt megtanítsuk az alapkészségekre, nyitottá tegyük őket a folyton változó világra, képesek legyenek a tanulóink arra, hogy kérdezni, s helyesen reagálni tudjanak a körülöttünk zajló eseményekre, változásokra (kommunikáció).
13. Fokozatosság, folyamatosság elvét alkalmazzuk (a fenntarthatóság érdekében is).
14. Munkánkat módszertani sokszínűség, változatos munkaformák alkalmazása, koordinált, segítő, támogató tanári attitűd jellemzi.
15. Kialakítjuk a tanulók konstruktív szokásrendszerét, felkészítjük őket a tartalmas felnőtt életre.
16. Pedagógiai tevékenységünk középpontjában az "emberközpontú" nevelés áll. Megvalósítása során legfontosabb feladatunk a személyiség sokoldalú fejlesztése és az általános emberi értékek továbbítása. Fontosnak tartjuk a toleráns magatartás kialakítását, a "más"-ság elfogadását, az emberi méltóság tiszteletét.
17. A nemzeti és az egyetemes kultúra értékeinek közvetítésével reális magyarságtudatra, őszinte hazaszeretetre, felelős állampolgári létre, más népek megbecsülésére neveljük tanítványainkat.
18. Fontosnak tartjuk az egészségnevelést, a testi-lelki harmónia megteremtését, a mozgásigény kielégítését, az értelem fejlesztését és az érzelmi, akarati élet formálását.
19. Az alap-, mellék-, és kiegészítő tevékenységeinket a kultúra teljes rendszerére építve tervezzük és szervezzük.
20. A pedagógusok önképzésének, a horizontális tanulásnak a fontosságát elismerjük, támogatjuk.

#### **A tanítási-tanulási folyamatban érvényesülő didaktikai alapelvek:**

- Komplexitás elve: a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembevétele és összehangolása a nevelés-oktatás során.
- Egyenrangúság elve: a nevelés-oktatás két alapvető tényezője a pedagógus és a gyermek egyenrangú félként vesz részt a folyamatban. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.
- A pedagógus vezető szerepe: az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakozásában, tevékenységeik megszervezésében, személyiségük fejlődésének formálásában.
- Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve: a tanulók szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A közösségek biztosítanak terepet – a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének, egyéni sajátosságainak fejlesztéséhez, kibontakoztatásához.
- Tapasztalatszerzés elve: lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára tevékenykedésen keresztül a saját tapasztalatok megszerzésére, rendszerezésére, általánosítására.
- Külső hatások elve: mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre történő támaszkodás, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, a mindennapi életükben szereznek be.

- Bizalom elve: bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- Következetesség elve: igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.
- A nevelés ellentmondásosságának elve: a nevelés ellentmondásos folyamat, amelyben egyszerre vannak jelen pozitív és negatív tapasztalatok, igények, hajlamok, esélyek és lehetőségek: a szabadság és a kényszermozgata, a közösség és az egyén érdekeinek ellentmondása.
- Motiváció elve: a tanulók érdeklődésének felkeltése és folyamatos fenntartása.
- Szemléletesség elve: a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező korszerű tanulószervezési és módszertani eljárások alkalmazása, mint kooperatív technikák, projekt módszer, szabad tanulás stb.
- Aktivizálás elve: a tanulói aktivitás kiváltása, és fenntartása a tanulás tanítása módszerének alkalmazásával.
- Visszajelzés elve: folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményektől a tanulónak és gondviselőjének, ezek változásáról, javításuk lehetőségéről.
- Koncentráció elve: adott tantárgy, műveltségi terület tanítása során alkalmazkodás és építés a korábban, illetve eltérő műveltségi területekről, más tantárgyból elsajátított tudásra.

### **2.1.2. Az iskola céljai**

Az iskola pszichés klímája legyen szeretetteljes és toleráns, ahol a követelés és támogatás összhangban vannak egymással, ahol az elismerések száma meghaladja az elmarasztalását, s ahol minden tanuló megkapja az igényeinek, életkorának, képességeinek, adottságainak megfelelő nevelést, oktatást, fejlesztést.

#### **Az intézményben folyó nevelő-oktató munka célja, hogy:**

- A társadalom számára hasznos, hazájukat szerető felelős állampolgárokat neveljen tanítványjaiból. Olyan felnőtteket, akik számára érték a műveltség, akik be tudnak illeszkedni a munka világába, szeretik a családjukat és képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaikra bízottak sorsát illetően. Segítse tanulóit abban, hogy szabad és gazdag személyiséggé, tisztességes, emberséges, alkotásra és befogadásra képes emberré váljanak, akiket a becsületesség, igazmondás, pontosság, lelkiismeretesség, tolerancia és a másság elfogadása jellemez.
- A kulcskompetenciák (a tanulás kompetenciái, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció kompetenciája, matematikai gondolkodási kompetencia, digitális kompetenciák, személyes és társas kapcsolati kompetencia, munkavállalói és vállalkozói kompetencia, kreativitás önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia, valamint a természettudományos és technikai kompetencia) fejlesztésével kiterjessze és elmélyítse a tanulók általános műveltségét, kialakítsa a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet, s a műveltségterületi/tantárgyi képzést a kompetenciafejlesztés szolgálatába állítsa.
- Magas színvonalú és sokszínű tapasztalatszerzéssel növelje a tanulók alkalmazás-képes tudását, hogy sokoldalúan tájékozottak legyenek. Ennek érdekében előnyben részesíti a kooperatív tanulási formákat, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkézség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkájukért, cselekedetükért érzett felelősség.
- A tanulókat az összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje, és megteremtse az egyes műveltségterületek közötti koherenciát. A feladathoz illeszkedő tanulószervezési technikákkal, a hatékony tanulási módszerek elsajátításával egyénre szabottan fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó készségét, és kreativitását, mozdítsa elő a konstruktív attitűd kialakulását, biztosítsa a tanulók intellektuális, érzelmi és testi fejlődését.
- Felkészítse a tanulókat arra, hogy képesek legyenek helyt állni Magyarországon, Európában és a nagyvilágban, továbbépítse bennük a magyarságtudatot, erősítse a külföldi - elsősorban a határon túl élő magyarsághoz fűződő -, kapcsolatokat. Tudatosítsa, hogy a magyar kultúra az európai kultúra szerves része, hogy saját identitásunk megtalálása nélkül nem lehetünk a multikulturális Európa felelős állampolgárai, akik képesek szembesülni a globalizáció jelenségeivel és kihívásaival.

## ***Az iskola filozófiája, a pedagógiai programban megfogalmazott és kidolgozott részletek alapvetése.***

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

### ***Iskolánk eredménycéljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:***

1. Az iskola fő eredmény célkitűzése az alpműveltség megszerzésének biztosítása, az alapkészségek (olvasás, -írás, -beszéd, -számolási készség) kialakítása, megerősítése. Kulcskompetenciák, a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás megalapozása.
2. Az életkori sajátosságok figyelembevételével a képességfejlesztés és tehetséggondozás terén pedagógiailag azonos esélyt biztosítunk minden gyermeknek. Lehetővé tesszük, hogy minden általuk végzett tevékenységben a számukra elérhető legmagasabb teljesítményt nyújtsák.
3. Az iskola a színtere a műveltségi hátránnyal érkező gyermekek, illetve a lassú tempóban haladó tanulók felzárkóztatásának is. Minden gyermek számára megfelelő ütemű fejlesztést biztosítunk, elősegítjük sikeres beilleszkedésüket, esélyt adunk szociokulturális hátrányaik leküzdésére. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét biztosítjuk.
4. Szilárd ismeretek nyújtása, a továbbtanulásra és pályaválasztásra való felkészítés munkánk folyamatos és tudatos része. 4. osztálytól jártassá tesszük a tanulóinkat a számítástechnikában, az informatikában. 2. osztálytól az idegen nyelveket olyan eredményesen kívánjuk oktatni, hogy a gyermekek a mindennapi életben használni tudják a megszerzett ismereteket.
5. Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
6. Kiemelt célunk a személyes érintkezés kultúrája fejlesztése. Tanuljuk, a tanulókkal pedig igyekszünk elsajátíttatni a konfliktusok kezelésének és megoldásának kulturált formáit. Különböző szituációkban gyakoroltatjuk és ellenőrizzük a magatartás- viselkedés- és beszédkultúra normáinak betartását.
7. Az önművelési lehetőségek biztosítása, technikájának elsajátítása az életkori sajátosságok figyelembevételével történik. Megalapozzuk és fejlesztjük a friss információk megszerzésének igényét, biztosítjuk az ehhez szükséges feltételeket. Használható, eszközszintű tudás elsajátítására motiváljuk tanulóinkat.
8. Tanulóink alkotóképességének kibontakoztatása érdekében élünk a pályázati lehetőségekkel, versenyeket hirdetünk, az eredményesség megfelelő elismeréséről gondoskodunk.
9. Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenységgel, a tanulói önkormányzatok (iskolai diákönkormányzat, osztályok önkormányzatai) működtetésével, az önkormányzás képességeinek fejlesztésével tanulóinkat a demokráciára neveljük, megalapozzuk demokratikus létre való felkészülésüket, politizáló magatartásukat.
10. A történelmi, a kulturális és a természeti értékek megismertetésén keresztül alakítjuk tanulóink reális énképét, emberképét, magyarság-, Európa- és világképét. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalokat kívánunk nevelni. Célunk, hogy ünnepeink és hagyományaink ápolása, megőrzése az elkövetkezendő években is minőségi színvonalon történjék, és szolgálja a tanulók ünnepi szokásainak, magatartásának alakítását.

11. Lehetőségeinkhez mértén igényesen fejlesztjük környezetünket, védjük és ápoljuk lakóhelyünk természeti és kulturális értékeit. Az ökotudatos magatartásformák kialakítására törekszünk.
12. Alapvető igényné tesszük tanulóinknál az egészséges életvitelt, a jó megjelenést és ápoltságot. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával. Megismertetjük velük a testi - lelki egészség megóvásának lehetőségeit, módszereit.

### **Működési célok**

1. Az iskolában tanító nevelők mindegyike rendelkezik az előírt végzettséggel. A minőségi oktatás érdekében továbbra is törekszünk a teljes körű szakos ellátottság biztosítására.
2. Az eredményes oktatáshoz biztosítjuk a megfelelő eszközellátottságot, a tanulói, tanári segédanyagok beszerzését, a szemléltető eszközök folyamatos bővítését, cseréjét (nyomtatott taneszközök, auditív eszközök, vizuális információhordozók, tanulói kísérleti eszközök, oktatócsomagok, oktatástechnikai és multimédiás, infokommunikációs eszközök, INTERNET elérés). Az iskolai számítógépparkot – lehetőségeinkhez mértén - folyamatosan bővítjük, cseréljük.
3. A kompetencia alapú oktatás tárgyi- és személyi feltételeinek biztosítására – a kooperatív és együtt-tanulást biztosító tanulási környezet kialakítására törekszünk. (IKT eszközök, kooperatív tanulást segítő osztálytermek, taneszközök, képzések). Pedagógiai asszisztens segíti oktató-nevelő munkánkat.
4. A tanulócsoportok tantermi elhelyezésénél figyelembe vesszük az egészségügyi szempontokat (bútorzat cseréje).
5. Környezetünk esztétikus kialakítása kedvezően befolyásolja az iskola általános légkörét. A tantermek, a folyosók berendezése, dekorációja jól szolgálja a nevelési, tanítási - tanulási folyamatot. A jövőben is arra törekszünk, hogy mindez informáljon, szépítsen és aktuális legyen. A sporttevékenység, egészségnevelés feltételrendszeréhez, a szabadidő kulturált eltöltéséhez elengedhetetlenül szükséges sportudvarunk felújítása, iskolaudvarunk további parkosítása, szabadtéri játékok, kültéri padok beszerzése, a meglévő szabadtéri osztályterem (filagória) kihasználása.
6. A hagyományos osztály- és tanórarendszer keretein túl lehetséges a csoportbontásos oktatás az idegen nyelvre, illetve a felső tagozatban technika és tervezés tantárgyak tanításánál. Az idegen nyelv oktatását 4. évfolyamtól kezdjük angol, illetve német nyelvi csoportbontásban.
7. Az intézményen belüli munka koordinálását segítik a munkaértekezletek, megbeszélések.
8. Célunk, hogy az intézményben működő munkaközösségek igazi szakmai műhelyekké váljanak. Törekszünk arra, hogy a munkaközösségeken belül a feladatok elosztása személyre szóló és arányos legyen. A munkaközösségek értékelésének alapja: az ellenőrizhető és minősíthető teljesítmény. A munkaközösségeket bevonjuk a szakmai belső ellenőrzésekbe. Feladatuk, hogy meghatározó szerepet töltsenek be az egy-egy területen kiemelkedő képességű tanulók egyéni és csoportos fejlesztésében, tanulmányi versenyek lebonyolításában, a tanulók felkészítésében. Az eredményes munka egyre inkább megkívánja, hogy minél nagyobb számban kapcsolódjunk be a szakmai műhelyek munkájába, s hogy eredményeinket, módszereinket szakmai körökben publikáljuk.
9. Belső képzéseket szervezünk a kulcskompetenciák fejlesztését segítő kompetencia alapú oktatást, tehetség-gondozást, lemorzsolódás megelőzését támogató módszertani tudás, nevelési, konfliktus kezelési módszerek átadása érdekében.
10. Az iskolai diákönkormányzatnak, illetve az osztályok önkormányzatának véleménynyilvánítási és döntési lehetőséget biztosítunk minden, a tanulókat érintő kérdésben. A spontán szerveződő tanulói közösségeket támogatjuk, segítjük.
11. Az intézményben működő közalkalmazotti tanács munkájához a feltételeket folyamatosan biztosítjuk. Intézményünkönél elfogadott alapérték a demokratizmus, ennek szellemében kell az érdekvédelmi szervezeteket

bevonni a döntések előkészítésébe. Az ideális munkahelyi légkör egyik feltétele a jó munkakörülmények megteremtése. Fontosnak tartjuk a kiemelkedő munkát végző dolgozók erkölcsi és anyagi megbecsülését.

12. Pályázati lehetőségek megragadása, felvállalása révén az intézmény anyagi lehetőségeit bővítjük.

13. A meglévő kapcsolatainkat tovább ápoljuk, lehetőség szerint mélyítjük, bővítjük.

Iskolán belüli kapcsolatok:

a tanulók-nevelők; nevelők-nevelők közötti munkakapcsolat illetve személyes kapcsolat, kötetlen együttlét.

Iskolán kívüli kapcsolatok:

Szombathelyi Tankerületi Központ, Zalaegerszegi POK, Nemzeti Pedagógus Kar, a helyi önkormányzatok, szülői ház, óvoda, Szülői Közösség, ELTE SRPSZKK, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat, egészségügyi hálózat, tűzoltóság, iskolarendőr, tankerületi általános iskolák, községi művelődési ház és könyvtár, alapítványok és társadalmi szervezetek

Az iskola és a civil szervezetek együttműködése színvonalas kulturális és sportrendezvények megtartását teszi lehetővé. A szervezetek aktívan részt vesznek az intézményi rendezvények lebonyolításában (pl. Rumi Rajki Napok, Családi és gyermeknap, stb.).

Nemzetközi kapcsolatok:

- eTwinning közösségekkel való együttműködések, Európai projektek keretében
- Erasmus programba való bekapcsolódás pályázatok benyújtásával
- Határtalanul program keretében a Körösfői "Kós Károly" Általános Iskola látogatása

14. Az ünnepélyeink, rendezvényeink nyitottak a községek lakói számára. A felnőttek részéről felmerülő igényeket (sportolás, tanfolyamok, előadások) támogatja az intézmény. Községi ünnepek állandó résztvevői tanulócsoportjaink. Az ünnepi műsorok összeállításában, előadásában az iskola továbbra is szerepet vállal. A csoportok hozzájárulnak a községek kulturális életének színesítéséhez.

### **2.1.3. Fejlesztési területek – nevelési célok**

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

#### Az erkölcsi nevelés

Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni. Törekszünk az életszerűsésre, a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire. Lehetőséget teremtünk az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt helyezünk a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására. A közösség életének alakításával, példamutatással támogatjuk a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. Motivált tanulást elősegítő módszerekkel próbáljuk felkelteni és fenntartani intellektuális érdeklődésüket, erősíteni önfegyelmüket.

### Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megismertetjük tanulóinkat a nemzeti, népi kultúránk értékeivel, hagyományaival, a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságával, valamint azon alkotók helyes etikai alapú megítélésével is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Egyéni és közösségi tevékenységek megszervezésével ismertetjük meg és gyakoroltatjuk az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsülését, a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését, az egészséges – mindenféle nacionalizmustól mentes - nemzeti öntudat kialakulását és azt a felismerést, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Lehetőséget teremtünk arra, hogy tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

### Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Tanulóinkat megismertetjük a demokratikus jogállam ismérveivel, miszerint a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Tudatosítjuk bennük, hogy a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésük szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján dolgozzuk fel a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit, feltárjuk e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Megteremtjük annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítjuk a honvédelmi nevelést. A közügyekben való részvétel érdekében fejlesztjük a kreatív, önálló kritikai gondolkodást, az elemzőképességet és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatjuk a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárásokkal. Fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Arra törekszünk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a demokratikus jogállam cselekvő állampolgárává válásához szükséges alábbi alapvető készségeket és képességeket:

- kreatív, önálló kritikai gondolkodás;
- elemzőképesség;
- erőszakmentesség;
- megfelelő vitakultúra;
- az együttélés szabályainak betartása;
- törvénytisztelet;
- felelősségtudat;
- önálló cselekvés;
- megbízhatóság;
- kölcsönös elfogadás;
- méltányosság;
- az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete.

### Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elősegítjük a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Ezzel hozzásegítjük őket a közösségi élethez, a mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges önismerethez. A tanítás-tanulás egész folyamatában támogatjuk tanulóinkat abban, hogy az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak. Tudatosítjuk bennük, hogy saját fejlődésükért, sorsukért és életpályájuk alakulásáért felelősséggel tartoznak.

#### 1. Társas kapcsolati kultúra:



- Törekszünk példát mutatni arra, hogy tanulóink harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki környezetükkel,
- Kommunikációjukban a konfliktusok megoldásának, keresésére törekedjenek.

## 2. Önismeret:

- Az önismeret fejlődő és tudatosan fejleszthető képesség, a kapcsolati kultúra alapja.
- A tanítás – tanulás egész folyamatában kiemelt feladatunk, hogy tanulóink énképe-testképe is gazdagodjon
- Ismerjék saját értékeiket, fogadják el önmaguk értékeit és lehetőségeit rendelkezzenek vagy alakítsanak ki kellő önbizalmat.
- Legyen megfelelő türelmük önmagukhoz és másokhoz, és így alakítsanak ki megfelelő önkontrollt,
- Tudatosodjon bennük, hogy az egyéni fejlődésükért, sorsukért, önmaguk a felelősök! Saját életük alakításáért, mindenki önmaga felelős.
- A megalapozott önismeret hozzájárul mások megértéséhez és tiszteletéhez.
- Legyen boldogságterve, hogy képes legyen boldog, céltudatos, felelősségteljes életet élni.
- Ismerje az erőszakmentes kommunikáció alapjait és képes legyen alkalmazni a mindennapokban.
- Legyen alkalmas az állandó változó világ befogadására, és önmagunk változtatására.

## A családi életre nevelés

Valljuk, hogy a család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Fontos feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése, tanulóink erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakítása. Segítségnyújtás a felelős párkapcsolatok – beleértve a megfelelő szexuális kultúra - kialakításában, a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.

„Az embernek ahhoz, hogy élhessen, oltalmazó helyre, családra van szüksége, amely védelmet nyújt, ellenáll a viharoknak és életének kiindulópontja”

Nevelni példával lehet, a szülői mesterség elsajátítása nem könnyű feladat, de tanulható!

Cél:

- a klasszikus emberi értékek továbbadása, egy boldogabb generáció felnövekedésének támogatása;
- hivatástudat felkeltése;
- a család legyen boldogságunk és kibontakozásunk helye, a bennünk rejlő szeretet bizonyítékeként;
- hatni a fiatalok egész lényére, szeretni, nem csak elviselni a kamaszokat;
- szülők bevonása a nevelésbe;
- konzultációk.

Kitüntetett feladatok:

- harmonikus családi minták közvetítése;
- segítő attitűd;
- szilárd értékek adása;
- családi közösségek megbecsülése;
- különböző családmodellek megismerése;
- felkészítés a családi életre;
  - o felelős párkapcsolatok kialakításának igénye,
  - o konfliktus kezelési ismeretek;
- a közösségi kapcsolatok értékének tudatosítása;
- kötelezettségek, elvárások a családban/ családtól;
- az igazi értékek védelemre méltók.

Alsóbb évfolyamokon (1-6. osztály)

Cél: A gyerekek eddigi megszerzhető tapasztalatainak rendszerezése.

Eszközök:

- megfigyelés,
- alapvető értékek felismerése,
- információk közötti válogatás,
- rendszerezés,
- önismeret fejlesztése.

Felsőbb évfolyamokon ( 7- 8. osztály )

Cél: Készségek és képességek kialakítása, melyek lehetővé teszik egy család kibontakozását.

Életmód- központú szemlélet kialakítása.

Feladatok:

- a serdülőkor sajátosságainak tudatosítása,
- felelősségvállalás,
- az élet tisztelete,
- a saját jelentőség, saját fontosság tudatának átélése, megtapasztalása,
- elfogadó magatartás, jó kommunikációs sémák (erőszakmentes kommunikáció),
- igények, adottságok, szándékok dinamizmusa – a döntés;
- keménység, alkalmazkodás, érdekérvényesítés, mások elfogadása;
- a helyes arányok megtalálása;
- a család funkciói, szerepe (pl. problémamegoldás), társadalmi jelentősége;
- családtervezés;
- megfelelő ösztönzés.

Megvalósulás színterei:

- hit- és erkölcsstan, etika óra;
- anyanyelv, irodalmi nevelés;
- osztályfőnöki óra;
- biológia óra;
- a mindennapok magatartásmintái;
- szülői foglalkozások;
- közös szabadidős programok.

### A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttműködő fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, amelyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

### Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

A személyiségfejlesztés során nagy hangsúlyt fektetünk az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás képességének fejlesztésére. A saját élményű tanulás lehetőségének megteremtésével ösztönözzük tanulóinkban a segítő magatartás kialakulását, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység kibontakozását.

	<b>CÉL</b>	<b>FELADAT</b>	<b>ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK</b>
1-2. évfolyam	<ul style="list-style-type: none"> <li>- alkalmazkodás a társakhoz, felnőttekhez</li> <li>- a közösségbe való beilleszkedés</li> <li>- készségének elsajátítása</li> <li>- egészségügyi másság elfogadása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- köszönés</li> <li>- beilleszkedés az iskolai rendbe</li> <li>- a társakkal és a nevelőkkel szembeni udvarias viselkedés</li> <li>- a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál</li> <li>- a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- felelősi teendők kiépítése</li> <li>- házirend</li> <li>- közös játékok</li> <li>- szerepjátékok</li> <li>- kirándulások</li> <li>- elbeszélgetés</li> </ul>
3-4. évfolyam	<ul style="list-style-type: none"> <li>- az osztályban elfoglalt szociális pozíció felismerése</li> <li>- a tanuló társak tulajdonságainak elfogadása</li> <li>- udvariasság</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- udvarias viselkedés a társakkal és a nevelőkkel</li> <li>- életkornak megfelelő vitakultúra elsajátítása</li> <li>- kulturált véleményalkotás</li> <li>- felelősi feladatok ellátása</li> <li>- a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása</li> <li>- a kulturált nyelvi magatartás megalapozása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- egyéni elbeszélgetések</li> <li>- személyiségfejlesztő játékok</li> <li>- szituációs játékok</li> <li>- kirándulások</li> <li>- versenyek</li> </ul>
5-6. évfolyam	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kölcsönös tisztelet egymás iránt</li> <li>- baráti kapcsolatok építése</li> <li>- az egyéni képességek kibontakoztatása</li> <li>- felelősségtudat erősítése</li> <li>- a sikeres iskolai tanulás, a tanulási eredményesség</li> <li>- az esélyegyenlőség megteremtése</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- reális önértékelés</li> <li>- a hibák kiküszöbölésére való törekvés</li> <li>- a képességeknek megfelelő teljesítmény</li> <li>- az udvarias viselkedés szabályainak gyakorlása</li> <li>- Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- önismereti játékok</li> <li>- személyiségfejlesztő játékok</li> <li>- közösségfejlesztő játékok</li> <li>- osztályprogramok</li> <li>- versenyek</li> </ul>
7-8. évfolyam	<ul style="list-style-type: none"> <li>- képességek reális ismeretének kialakítása</li> <li>- életkornak megfelelő jövőkép megfogalmazása</li> <li>- pozitív példamutatás a tanuló társak felé</li> <li>- értelmes életcél kitűzése</li> <li>- hitbeli, egészségügyi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- reális „énkép” megformálása</li> <li>- a tanulói jogok ismerete, gyakorlása</li> <li>- visszautasítási technikák megismerése, alkalmazása</li> <li>- a csoportnyomás kivédése</li> <li>- döntések következményeinek vállalása</li> <li>- pozitív szerepvállalás csoportban, közösségben</li> <li>- kölcsönös tolerancia</li> <li>- 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- önismereti játékok</li> <li>- önértékelés</li> <li>- közösségépítő játékok, programok</li> <li>- társadalmi munka</li> </ul>

	másság elfogadása - az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása - pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés		
--	---	--	--

### Fenntarthatóság, környezettudatosság

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadásra alapozva szocializáljuk tanulóinkat a természettudományos és műszaki életpályákra való felkészülésre. Meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá számukra. Felkészítjük őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Bekapcsolódunk közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

### Pályaorientáció

Átfogó képet próbálunk nyújtani – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén tanulóink kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, segítséget kaphatnak hivatásuk, a nekik megfelelő foglalkozás és pálya megtalálásában, valamint képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A nyolc évfolyam alatt a tanulóinkat felkészítjük arra, hogy más intézményekben folytathassák tanulmányaikat. A tovább építhető tantárgyi követelmények mellett olyan képességekkel, készségekkel és tájékozottsággal is rendelkezzenek, melynek birtokában reális döntéseket hozhatnak.

Mindehhez szükséges a nevelők, szülők és tanulók összehangolt tudatos munkája.

Feladataink:

- a megfelelő alapismeretek és készségek kialakítása, ezen belül biztos írási, olvasási, számolási készség;
- a logikus gondolkodás fejlesztése;
- az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása;
- az egyéni képességek fejlesztése;
- alkalom és lehetőség biztosítása a tanulóknak önmaguk kipróbálására, képességeik bemutatására;
- a pályaválasztáshoz szükséges tanulói önismeret kialakítása;
- a különféle pályairányok, konkrét pályák megismertetése;
- tehetséges tanulóink továbbfejlődésének biztosítása;
- lemaradó tanulók felzárkóztatásának elősegítése.

### Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, amely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nemcsak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

**A cél,** hogy a tanulók alapvető ismereteket szerezzenek a gazdaság működéséről, meglássák a gazdasági tevékenység és a mindennapi élet kapcsolatát, megértsék a termelés és a fogyasztás összefüggéseit. Legyenek ismereteik arról, hogy milyen tényezők befolyásolják az egyes termékek árát. Hétköznapi példákon tapasztalják meg és értsék meg a piac működésének elvét, a kereslet és a kínálat alakulását, illetve ennek hatásait.

Értsék meg, hogy vásárlásainknak, kiadásainknak egyensúlyban kell lennie a bevételeikkel. Fontos, hogy már ebben a korban megalapozzuk a pénzzel való felelős gazdálkodást, és helyzetgyakorlatokon keresztül megismerjék a család mint a legkisebb gazdálkodási közösség működésének legfontosabb jellemzőit.

A tanulók a gazdasági alapfogalmakon kívül az őket közvetlenül körülvevő világ (környezet) pénzügyi folyamatait, jelenségeit ismerik meg. A cél azoknak a pénzügyi alapfogalmaknak, cselekvéseknek a megismertetése, amelyekkel a családban, a vásárlások, az utazások során találkozhatnak. A fogalmak, illetve a hozzájuk kötődő tipikus tevékenységek megismertetése alapvető fontosságú. Még nem cél a pontos közgazdasági definíciók megismertetése, a lényeg a gazdasági-pénzügyi ismeretek szerepének, fontosságának megértésére, a mindennapi életünkkel való kapcsolatok feltárására helyeződik. Fontos, hogy kialakuljon az a típusú gondolkodás, amely a bevétel és a kiadás egyensúlyának megteremtését fontosnak tartja, és megéri a túlköltekezés veszélyeit.

A tanulók aktív közreműködésére építő módszertani megoldásokat építünk be a tanórákba. Ilyenek például az aktuális témát feldolgozó, önálló információgyűjtésen alapuló tanulói kiselőadások, helyzetgyakorlatok, szituációs játékok, véleményütköztetések, viták. Ha lehetőség kínálkozik, megismerjük a bankok, pénzintézetek működését a valóságban. Hívunk külső előadót az órára – pl. egy pénzügyi tanácsadót –, akitől a gyerekek kérdezhetnek. Jó lehetőséget biztosít a témakör a projektmódszer kipróbálására.

A pénzügyi témák, a világgazdasági folyamatok a közgazdaságtudomány egy szeletével ismertetjük meg a tanulókat. Ezért nem elhanyagolható a témakör pályaorientációs szerepe sem, amely a köznevelésben megjeleníti ezt a tudományterületet, felkeltve a diákok egy részének érdeklődését a közgazdasági, pénzügyi pályák iránt.

### Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenységközpontúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára, és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A tanulók nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára. Fejlesztési követelmények:

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.

- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

### A tanulás tanítása

A tanulás tanítása iskolánk alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az egyes gyerekek, tanulócsoportok tanulásának támogatása különböző stratégiákat, módszereket igényel, ezért törekedni kell az életkori-, az egyéni- és a csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására,

- az önszabályozott tanulás szintjének megfelelő korszerű tanulási módszerek kiválasztására, a tanulói egyéni tanulási utak megtalálásának támogatására,
- a tanulásfejlesztő munka hatékony tervezésére, szervezésére, minél több alkalom teremtése az önálló és társas tanulásra, a hatékony tanulószervezésre,
- az egyéni tanulási technikák és módszerek, illetve az egyéni adottságokhoz igazított közvetett és a közvetlen fejlesztési lehetőségeinek megismerésére, alkalmazására.

A hatékony tanulás, az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információ-források használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom kialakítása), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. Legfőbb célunk: lehetőség szerint minden gyermeket eljuttatni önmaga képességeinek végső határáig.

*A hatékony tanulás elsajátítása érdekében választható tevékenységként bevezettük a tanulás tanítása foglalkozást a 4. és 5. évfolyamon.*

## 2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

### Kiemelt pedagógiai feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell **az alapkészségek elsajátítását**, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók **problémamegoldó gondolkodásának**, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók **igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre**.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az **egyéni képességek kibontakozásának** támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók **egyéni képességeinek figyelembevétele**, egyéni, hatékony **tanulási módszerek kifejlesztése**.
- Elő kell segíteni **az egyéni életélmények** szerzését, az egyéni képességek kibontakozását **a programokban**, az **órai munkában** és a **tanórán kívüli tevékenységekben**.
- Az **idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése** az adott évfolyamra kidolgozott tanterv szerint.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű **döntési helyzetek teremtése**.
- Ismert és elismert személyiségek által **követésre méltó példák** felmutatása.
- A **személyes meggyőződés és világkép** kialakítása, és **érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése** személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti **önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját**.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az **egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség** biztosítása.
- Azon **hátrányoknak a csökkentése**, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésekből fakadnak.
- A **lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése** – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoporthoz való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, **együttnevelési környezet** kialakítása (inkluzivitás).
- A **feladatok megvalósítását szolgáló** eszközök, módszerek alkalmazása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével **a tanulók motiváltságának növelése**.
- Önálló **intézményi innovációk megvalósítása**, folyamatossá tétele.
- Az **infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése** (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával **a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak** a fejlesztése.

**A nevelő-oktató munka alapelvekből fakadó feladatai, eszközei, eljárásai**

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai intézményünk alapelveinek, közös célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják.

Alapelveinknek megfelelően munkánk középpontjában a személyiségfejlesztés, az önfejlődés elősegítése áll. Legfontosabb feladatunk, hogy az egyén sajátosságainak megfelelő, differenciált pedagógiai módszereket alkalmazzunk. Mind ehhez olyan széleskörű tevékenységrendszer, eszközöket, eljárásokat rendelünk, amelyek segítik a saját élményű tapasztalatszerzést, az alapkészségek, a kompetenciák fejlődését, a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek megszerzését.

#### **Feladatok:**

- kulcskompetenciák fejlesztése, alkalmazásképes tudás kialakítása;
- a tanulók bevonása saját tanulási folyamataikba;
- a tanulók aktivitását biztosító munkaformák, tanulási szituációk alkalmazása;
- a tanulói tevékenységre építő, a tapasztalati tanulást biztosító tanulási környezet létrehozása;
- fejlesztő értékelés alkalmazása;
- ön- és társértékelés lehetőségének biztosítása;
- sokféle óraszervezés: tanóra, projekt, erdei iskola, tanulmányi séta, múzeumi foglalkozás, stb.;
- a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű alkalmazása;
- az iskola pedagógiai kultúrájának fejlesztése;
- a digitális pedagógia elterjesztése, arányának növelése;
- az életkori sajátosságok figyelembevételével történő tevékenység szervezés, módszerválasztás;
- a gyermeki személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása;
- eredményes és hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása;
- a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének biztosítása;
- az IKT technikák elsajátíttatása.

#### **Feladatok az esélyegyenlőség szempontjából:**

- a rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése;
- az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése;
- szegregációmentes, az együttnevelést biztosító környezet kialakítása;
- a befogadó/inkluzív pedagógiai kultúra működésének támogatása – az ehhez szükséges feltételek biztosítása.

#### **Alkalmazott módszerek, eljárások, eszközök:**

- kooperatív tanulásszervezés – kooperatív módszerek alkalmazása;
- differenciált rétegmunka – egyénre szóló differenciált képességfejlesztés;
- hatékony tanuló megismerési technikák, pedagógiai diagnosztizálás alkalmazása;
- tanulói tevékenységre épülő ismeretszerzés, képességfejlesztés;
- a verbális és a vizuális információhordozók együttes alkalmazása, különösen a HH/HHH tanulók esetén;
- digitális eszközök, módszerek tanórai és tanórán kívüli használata;
- a tanulók önálló felfedező, kutató tevékenységét támogató módszerek alkalmazása;
- az ön- és csoportértékelés alkalmazása a személyes és társas kompetenciák fejlesztése érdekében;
- rendszeres pozitív megerősítés;
- 5-6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás jogszabály szerinti biztosítása;
- belső és külső mérések eredményeinek figyelembevétele;
- konfliktuskezelési technikák beépítése a nevelőmunka folyamataiba, esetmegbeszélések;
- a vonatkozó jogszabályi előírások szerint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, egyéni fejlesztési tervek készítése és alkalmazása;
- műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, 3 hetet meghaladó projekt, témahét, moduláris oktatási programok bevezetése;
- az iskola által alkalmazott tanulói és tanári eszközök, kiemelten az IKT infrastruktúra alkalmazása;



- a kompetencia alapú oktatás helyi megvalósításához szükséges eszközök biztosítása;
- diagnosztikus és szummatív mérések elvégzése;
- könyvtárpedagógiai órák;
- internethasználat;
- tanulói laptop-program megvalósítása.

### 2.2.1. Sajátos pedagógiai módszerek

#### A kompetencia alapú oktatás gyakorlata

Az egész életen át tartó tanulás központi szerepet tölt be a versenyképesség, a foglalkoztathatóság, a társadalmi befo-gadás, az aktív állampolgárság és a személyes fejlődés fejlesztésének tekintetében. A kompetencia-alapú képzésre épülő új tanulási kultúra hozzájárul ahhoz, hogy mindenki egyenlő mértékben részesüljön a tudástársadalom előnyeiből. Mindenki számára hozzáférést kíván biztosítani a tanuláshoz, és a tanulás iskolán kívüli formáit is felöleli.

A kompetencia-alapú oktatás megvalósítása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy gyermekeink, tanulóink az ismeretek hatékony elsajátításához, intelligens felhasználásához szükséges motivációt és képességeket megszerezzék. Elsajátíthatják az önálló ismeretszerzés képességét, mellyel lehetővé válik számukra - a tudás alapú társadalom által megkövetelt - egész életen át tartó tanulás megalapozása.

Tanulóinkat meg kell ismertetnünk az egyre újabb technikákkal, hogy az általuk biztosított lehetőségeket felhasználva meghaladják jelenlegi korlátjaikat, és képesek legyenek feltárni a tudás új határvidékeit.

Pedagógusaink felkészültek az iskola oktatási tartalmainak és módszertani kultúrájának fejlesztésére, a fejlesztési eredmények és a korszerű digitális eszközök alkalmazására az iskola életének minden területén.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozása érdekében szükséges a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztése. A frontális és zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat iskolánkban fokozatosan felváltja az iskolarendszer egészére kiterjedő, kompetencia alapú nevelési, oktatási módszertan. A módszertani változást a digitális kultúra oktatási eszköztársadalmának alkalmazása kíséri. Különösen nagy fontosságú a kisiskolás korban elsajátított alapképességek és készségek, továbbá kulcskompetenciák fejlesztése, mert ezek a későbbi sikeres tanulás és munkába állás feltételeiként szolgálnak.

A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt nevelve érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a további tanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre, biztosítva számukra az esélyegyenlőséget. Növeljük az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepét, a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát. Lehetőséget teremtünk az egyéni ütemű tanulásra, a tehetségekkel való különleges foglalkozásra. Meg akarjuk alapozni az önműveléshez szükséges attitűdöket, képességeket, tanulási technikákat.

Célunk az új pedagógiai eljárások fogadására alkalmas intézményi és pedagógiai környezet létrehozása. Olyan képességfejlesztés-alapú pedagógiai programnak az általánosság tétele, amely arra törekszik, hogy olyan képességeket, kompetenciákat alakítson ki, amelyek lehetővé teszik a megtanult tudás felhasználását. Ehhez szükséges a szemléletváltás kialakítása a pedagógusok körében. Kimondottan az alapkészségek - írás, olvasás, számolás, környezettudatos szemlélet, demokratikus szemlélet - kialakítására helyezve a hangsúlyt kívánjuk megalapozni a felsőbb évfolyamok további munkáját. Az oktatásszervezési, módszertani változások segítségével gyermekközpontúvá, az iskolahasználók számára élhetőbbé változtatjuk az iskola hétköznapi működését.

**A kompetencia alapú oktatás** az alábbi tevékenységek keretében valósul meg iskolánkban:

A Nat szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztése, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, adaptációja. A tevékenység tartalmazza **a következő kötelező elemeket:**

- a szociális életvitel, környezeti kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatási program, program-csomag alkalmazása;

- 1 tanulócsoporthban (7. o.) az idegen nyelv (angol) kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatási program, programcsomag alkalmazása;
- 1 tanulócsoporthban (5. o.) a szövegértés kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatási program, programcsomag alkalmazása.
- műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása az Ember és természet műveltségterület a természetismeret tantárgy keretében az 5.-6. osztályban.
- Az oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetését, alkalmazását segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása (kooperatív technikák, projekt-módszer, témahét, múzeumpedagógia stb.).
- A tevékenységet úgy tervezzük meg, hogy a tanulásszervezési eljárások bevezetésének keretében **a következő elemek megvalósuljanak:**
  - Legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként;
  - Legalább egy témahét megszervezése tanévenként;
  - Legalább egy moduláris oktatási program megszervezése (pl. egészséges életmód, környezetvédelem, demokráciára nevelés, játék, érzelmi-erkölcsi nevelés stb. témakörben) tanévenként.
- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése. A programba bevont tanulócsoporthok implementációban érintett tanóráinak 50%-a IKT-eszközzel támogatott tanóráként valósul meg.

Az intézmény pedagógusainak felkészítése fentiek intézményi implementációjára, megvalósítására, a TÁMOP 3.1.4 pályázat keretében **kötelezően megvalósítandó továbbképzésekkel**, szaktanácsadói támogatás igénybe vételével **megtörtént**.

A kompetencia alapú oktatás eredményes bevezetéséhez és alkalmazásához szükséges tanulói és tanári taneszközök folyamatos szinten tartása, fejlesztése nélkülözhetetlen.

módszerek, szervezési módok	évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
projektoktatás								
munkatervben megjelölt témában	X	X	X	X	X	X	X	X
műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tervezés								
- Természetismeret					X	X		
három hetet meghaladó projekt megtervezése								
- Ünnepeink, vagy Éves munkaterv szerint	X	X	X	X				
Éves munkaterv szerint					X	X	X	X
témahét megtervezése								
Pénz7 Pénzügyi és vállalkozói témahét					X	X	X	X
Digitális témahét	X	X	X	X	X	X	X	X
Fenntarthatósági témahét	X	X	X	X	X	X	X	X
- Ember a természetben				X				
- Egészségnevelés hete	X	X	X	X	X	X	X	X
- Magyar nyelv hete							X	

módszerek, szervezési módok	évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
moduláris oktatási programok megtervezése								
- angol nyelvi							X	
- Egészségtan						X		X
Önálló intézményi innováció	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
- Tanulói Tablettel a kompetenciák fejlesztéséért	X	X	X	X	X	X	X	X
- Határtalanul programban való részvétel saját, kidolgozott kirándulási terv keretében							X	
- Ember a természetben témahét kidolgozása, megszervezése 5 napos erdei iskola program keretében				X				
- Jeles napok a tanév végén	X	X	X	X				

#### A kompetencia alapú oktatás céljai:

- a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése;
- A kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása;
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése;
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése;
- az esélyegyenlőség érvényesítése;
- újszerű tanulószervezési eljárások bevezetése;
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása;
- egyéni fejlesztési tervek készítése;
- digitális írástudás elterjesztése.

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó tevékenységrendszer, sikerkritériumok meghatározása a kompetencia alapú oktatás elterjesztésére vonatkozóan.

#### A kompetencia alapú oktatás implementációja

Tevékenységek	évfolyam	kompetenciaterület	Sikerkritérium
teljes tanórai lefedettséget biztosító program	1-8. osztály	szövegértés; szövegalkotás	Országos Kompetenciaméréseken tartósan az országos átlag feletti eredmény a községek viszonylatában
teljes tanórai lefedettséget biztosító program	1-8. osztály	matematikai logika	Országos Kompetenciaméréseken tartósan az országos átlagnak megfelelő eredmény a községek viszonylatában
egy választott kulcskompetencia területi program	1-8. osztály	Idegen nyelvi	Nyelvi tagozatos, előkészítő évfolyamokon évente egy-egy tanuló sikeres felvétele a középiskolákba
műveltségterület tantár-	5-6.	természetismeret,	Rendszeres tantárgyi koncentráció a tanórákon a

gyi bontás nélküli oktatása	osztály		biológia, kémia, fizika, földrajz tudományágak között
digitális tartalmak, taneszközök használata (50 %)	1-8. évfolyam	Mind	digitális tartalmak, taneszközök használata tartósan eléri az 50 %-ot
A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása	1-8. évfolyam	Mind	Lemorzsolódás 0% közelében tartása
önálló intézményi innováció megvalósítása	1-8. évfolyam	Tanulói Laptop, vagy Tablet program	Tanulói Laptop, vagy Tablet alkalmazása a tanórák 30 százalékában Lehetőség szerint a rendelkezésre álló eszközök függvényében
jó gyakorlatok	1-8. évfolyam	Kompetencia alapú oktatás IKT alkalmazásával Drámapedagógia	IKT alapú oktatás a tanórák 50 százalékában, lehetőség szerint a rendelkezésre álló eszközök függvényében Sikeresebb és mélyebb a tanulás, a megértés szintje módosul, fejlődik, attitűdváltás az érzelmi, megismerési tapasztalatok hatására, pozitív változás a szociális viselkedésben, kooperációs készségben, a nyelvi és egyéb kommunikációs tapasztalatok fejlődése, a diákok önértékelése láthatóan pozitívabb.

A kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan. (Tanévre készített intézkedési tervek)

Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelésének-oktatásának megszervezése:

SNI-s tanulók részére: rehabilitációs és felzárkóztató, illetve tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel biztosítása gyógypedagógus bevonásával.

BTMN-s tanulók részére: fejlesztő és felzárkóztató, illetve tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel biztosítása fejlesztőpedagógus bevonásával.

HH, HHH tanulók részére: felzárkóztató, illetve tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel biztosítása osztálytanítók és szaktanárok segítségével.

#### **Az új tanulószervezési eljárások intézményi célkitűzései:**

A NAT kompetenciaterületek fejlesztését az újszerű tanulószervezési eljárások alkalmazása tovább erősíti, illeszkedik az oktatási programok implementációját támogató IKT taneszközök bevezetéséhez.

#### **A differenciálás iskolai lehetőségeinek cél és eszközei:**

A differenciálás területén az oktatás- és tanulószervezés megelőző jellegű. A gyerekek közötti különbségeket természetesnek tartjuk, és azokhoz alkalmazkodunk. Nem annyira az a lényeges, hogy segítsünk a diákoknak felzárkózni, hanem sokkal inkább az, hogy **lehetővé tegyük számukra a saját ütemüknek megfelelő fejlődést, tanulást.** Így nem alakulnak ki problematikus tanítási helyzetek, mivel olyan ismeretsajátítási módokat biztosítunk a gyerekeknek, amelyekben valóban önmaguk lehetnek. Cél: minden tanuló teljesítményének növelése. Célcsoport minden gyermek. A gyermekek szükségleteire koncentrálunk.

#### **Tanulószervezés**

Alkalmazott tanulásszervezésünk a tanulók közötti különbségeket elfogadja, és a három alapvető szükségletre összpontosít. Arra, hogy minden gyerek:

- tartozzék valahová, legyen fontos, számítsanak rá (kapcsolat);
- legyen képes megtenni valamit, hihessen magában (kompetencia);
- legyen önálló, tudja szabályozni cselekedeteit (autonómia).

Tanulásszervezésünk során alkalmazott alapelvek:

- Minden gyerek képes eredményesen tanulni;
- Minden gyerek (tanulási) képességei eltérő, egyéni ütemben fejlődnek;
- A gyermek egészséges fejlődéséhez alapszükségeinek kielégítésére van szükség.

Ennek megfelelően:

- Az iskolai tanulási folyamat középpontjában nem a tananyag, hanem a tanuló áll.
- A tanulásszervezés során a pedagógus fő feladata minden egyes gyermek alapszükségeinek kielégítése.
- Ennek legáltalánosabban használt eszközei: az interakció, az instrukció és az osztályszervezés.
- Az osztálytermi folyamatokat szervező, irányító pedagógus feladata, hogy minden egyes gyerek tanulásának támogatása érdekében ösztönző, támogató és bizalom-teli légkört teremtsen a tanuláshoz.

A három alapszükséglet: a kapcsolat, a kompetencia és az autonómia jelenti az **adaptív oktatáshoz** szükséges pedagógiai környezet alapvető alkotóelemeit. Az **adaptív tanulásszervezés** kulcsfigurája a tanító vagy tanár, akinek mindennapi pedagógiai tevékenysége során úgy kell megszerveznie az osztály munkáját, olyan utasításokat kell adnia és oly módon, hogy az figyelembe vegye a tanulók három alapszükségletét. Az adaptív tanulásszervezés tehát a pedagógiai differenciálás olyan eszköze, amely a tanulói különbségek figyelembevételével az emberek legalapvetőbb pszichológiai szükségleteire épít.

## Kapcsolat

Minden embernek – felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt – szüksége van arra, hogy kapcsolatba kerüljön másokkal. A tanulónak éreznie kell, hogy tartozik valahová. A külvilágtól, a gyermek környezetétől kapott elismerés igényének kifejezésére a megelőzés pedagógiája a „kapcsolat” szót használja. A kapcsolat fontossága tehát a következőképpen írható le: az a gyerek, aki biztonságos környezetben nő fel, ahol érzi, hogy a többiek (felnőttek és kortársak) szeretik, elfogadják és tisztelik őt, képes lesz minden figyelmét és energiáját a tanulásra fordítani. Az ilyen gyerekek kérdez, kíváncsi, szívesen tanul, kezdeményez, szeretne minél többet megtudni a környező világról és uralni azt. A kapcsolat alapvető szüksége akkor teljesül, ha tanulóink szeretnek iskolába járni, mert megbecsülik őket, biztonságban érzik magukat, átélhetik a valahová tartozás és a fontosság érzését. Ehhez a pedagógus a következőket biztosítja:

- érezteti a tanulókkal, hogy értük dolgozik, kész figyelni rájuk;
- mindig időt szán arra, hogy beszélgessen a diákokkal;
- érdeklődést mutat a tanulók munkája, játékaik és környezete iránt;
- ösztönözi a gyerekeket arra, hogy dolgozzanak, játsszanak együtt, segítsék egymást;
- megtartja és teljesíti a tanulókkal közösen vállalt megállapodásokat, kötelezettségeket;
- szavai és cselekedetei egyaránt azt sugallják, hogy elítéli az etnikai alapú megkülönböztetést és a diszkrimináció egyéb formáit;
- megfelelő diszkrecióval kezeli a tanulókkal és családi helyzetükkel kapcsolatos bizalmas információkat.

## Kompetencia

Az ember folyamatosan képességei fejlesztésére törekszik, ez a gyerekekre még inkább igaz, mint a felnőttekre. Ezek közül a képességek közül sokat azonban nem az iskolában sajátít el. A legtöbb gyerek – szó szerint és képletesen is – gazdag tanulási környezetben nő fel, mely bőségesen kínál számára kihívásokat és ismeretsajátítási lehetőségeket. A jó tanítás művészete abban rejlik, hogy ezeket a lehetőségeket behozzuk az iskolába, és mind a diák, mind a pedagógus számára értelmes célokhoz kötjük őket. Más szóval az a tanár feladata, hogy fogékonyságán és a helyzetekre adott helyes válaszain keresztül az egyénhez igazítsa az oktatást.

A kompetencia érzésének megélése azért különösen fontos, mert ha a gyerekek nem bízik saját képességeiben, gyakran bele sem kezd a munkába vagy a játékba. Azok, akik megtapasztalhatták, hogy tudásuk egyre gyarapodik, egyrészt egyre többre lesznek képesek, másrészt önbizalomra tesznek szert, és ezt világosan ki is mutatják. Felfedezik, hogy ezeket a sikereket ők maguk érték el vagy azért, mert keményen dolgoztak, vagy azzal, hogy ügyesek voltak. Ezek fontos és csodálatos tapasztalatok a gyerekek számára, s minél több ilyen élményben van részük, annál jobban megtanulnak bízni önmagukban, elhiszik, hogy legközelebb is sikerrel járnak majd, úgy érzik, hogy értenek valamihez.

### **Autonómia**

Mindenki igényli azt, hogy életét úgy szervezhesse meg, ahogyan akarja, döntéseit maga hozhassa meg, felelősséget vállalhasson önmagáért. Az adaptív pedagógia azt vallja, hogy a tanulónak meg kell tapasztalnia az autonómia élményét ahhoz, hogy a tanulásban proaktív és motivált legyen. A gyerekek belső késztetést éreznek a függetlenségre, maguk akarják a dolgokat csinálni, a felnőttek segítségével nélkül. A választás és a döntés lehetősége motiválja őket. Az olyan tevékenységek azonban nem ösztönzőek számukra, melyek során nincs lehetőségük valami egyénit is hozzátenni az eredményhez, mert valaki szükségtelenül fogja a kezüket – ezeket a helyzeteket gyakran unalmasnak és értelmetlennek érzik.

A tanítás szervezése, a gyerekek felügyeletének és folyamatos ellenőrzésének módja, a fegyelmezetlenségre adott reakciók, az órák közötti szünetek, a segítségnyújtás és az irányítás módja, a tanteremben alkalmazott szabályok, valamint az, hogy a gyerekek mekkora szabadságot kapnak, az autonómia szempontjából mind-mind fontos tényezők. A valódi önállóság azonban csak olyan gazdag tanulási környezetben valósulhat meg, melyben minden gyereknek magának kell saját fejlődésén dolgoznia. Más szóval az autonómia egy olyan iskolai közeget igényel, melyben a gyerekek sok mindent tehetnek önállóan, kezdeményezhetnek, együtt dolgozhatnak és tanulhatnak, közös felfedezéseket tehetnek, illetve közösen szerezhetnek tanulási tapasztalatokat is. Az ilyen iskolai, tanulási légkörnek két szempontból is pozitív hatása van:

- a gyerekek lehetőséget kapnak az önállóságra és az önmegvalósításra;
- a pedagógus külön támogatásban, figyelemben részesítheti, illetve más feladatok kiosztásával fejlesztheti azokat, akik ezt igénylik.

### **Az intézményünkben folyó tanulás-szervezés jellemzői:**

#### **Kapcsolat**

- A tantermeket a gyerekek díszítik, láthatóan a magukénak érzik.
- Az osztályterem berendezése különböző funkciókra alkalmas.
- Pozitív visszajelzésekre törekszik a pedagógus az órán, lehetőség szerint, nem dorongolja le a gyereket.
- A gyerekek csoportmunkát végeznek.
- Munkájukat bemutatják egymás számára.
- A pedagógus úgy fogalmaz, hogy a gyerekek értsék, amit mond. Ezzel kapcsolatban visszajelzést is kér.

#### **Kompetencia**

- Az utasítások differenciáltak, motiválóak.
- A különböző képességű diákok más-más feladatot kapnak.
- A gyerekek a saját tempójuk szerint dolgoznak.

#### **Autonómia**

- A segédeszközök a diákok számára könnyen elérhetők és használják is azokat.
- A gyerekek ellenőrzik saját munkájukat.

### **Az intézményi megvalósítás tevékenységrendszer.**

- Olyan konstruktív pedagógián alapuló tanulási, tanítási módok, módszerek megvalósítása, amelyek lehetővé teszik, hogy az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra.
- Élet közeli tanulási környezet kialakítása, amelyben az informális tanulás meghatározó lehet, ennek intézményi célrendszere, eszközei.

- A valóság sokféle bemutatásra törekvés és a web 2 alkalmazások iskolai tevékenységrendszereinek folyamatos bevezetése.
- Az új tudás megszerzésében a tanuló előzetes tudásának szerepe, és az ehhez kapcsolódó intézményi feladatok, tevékenységek.
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvés tevékenységrendszerei. A sokszínű tanuló tevékenység biztosításának lehetőségei. Multimédiás oktatóprogramok kidolgozása, és átvétele. Digitális tananyagok fejlesztése, és alkalmazása.
- Az eredményes ismeretelsajátítás és készségfejlesztés érdekében meghatározásra kerültek a helyi tantervben a tananyagmodulok.
- Tanulási tevékenységekben megfelelő hangsúlyt kap a gyakorlat, a konzultáció, az önálló tananyagfeldolgozás, a feladatmegoldások, a szakirodalom önálló tanulmányozása, az eLearning használata.
- A nevelőtestület feladata a kompetencia fejlesztés minél szélesebb körű adaptációja, az intézmény tanulóinak szociokulturális sajátosságainak és az intézmény adottságainak figyelembevételével történő beépítése és alkalmazása. A szakmai munkaközösségek feladata, hogy az új módszereket és eszközöket az intézmény minden pedagógusa megismerje és munkája során alkalmazza.

### **Fejlesztési alapelvek**

Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás

A pedagógiai munka során prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia. Ehhez szükséges, hogy a műveltségterületek ismeretanyaga bizonyos szintig tantárgyi bontás nélküli oktatás keretében sajátítsák el a tanulók. A műveltségterületek meghatározása a helyi tantervben történik.

A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a műveltségterületi fejlesztésben mindkettőnek megfelelő teret kell biztosítani. A tudásfejlesztésnek nagyobb hagyományai vannak, módszertana kidolgozottabb.

A képességfejlesztésre kiemelt figyelmet kell fordítani. A tantervi programok, modulok kidolgozásakor arra kell törekedni, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt kerüljenek alkalmazásra a kompetencia alapú oktatási gyakorlat kiterjesztése során is. (Országos kompetenciamérések, helyi mérések trendvizsgálata, intézményi fejlesztési terv készítése).

Képesség- és személyiségfejlesztés

A programfejlesztés során az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenységet, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Új típusú tanári attitűd

Olyan tanulási programokat alkalmazunk, amelyek nem előadó tanárt igényelnek, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógust. Ebben meghatározóak a konstruktivista és konnektivista tanulásmódszertanok.

Tevékenységek központosított tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása

Olyan tanulási programokat kell alkalmazni, amelyek során - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten - élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.

Új tanulásszervezési eljárások, új módszertani ismeretek bevezetése az intézményben, az éves beiskolázási tervek újragondolásával.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Differenciált tanulásszervezési módszercsomagokat a kompetencia programterv alapján szükséges adaptálni és alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekltségének megfelelő fejlesztést.

Alkalmazni szükséges a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy a tanulóiban kialakuljon az igény arra, hogy - egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével - egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

Fokozatosság és folyamatosság

Előnyben részesítjük azok a programokat, modulrendszereket, amelyek egymásra épülnek, amelyek a folyamatos-  
ságot, a folytonosságot teremtik meg az oktatásban és nevelésben. A programtervek adaptálásakor előnyben részesítjük azokat, amelyek a tanulók különböző ütemű képességfejlődésével, az egyes képesség- és kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával az intézmény tanulói összetétele alapján számolnak.

Valóságos tanulási környezet

Az ismeretszerzés a hagyományosnál nagyobb mértékben épül a valóságra, annak közvetlen és közvetett megtapasztalására, megfigyelésre és vizsgálatára. (fejlesztési innovációs tevékenységek, önálló intézményi innováció)

A tanulás hozzásegíti a tanulókat ahhoz, hogy kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel. A tartalmakat és a megközelítéseket úgy kell megválasztani, hogy a tanulási helyzeteket az iskolán kívüli munkán is megtapasztalják.

A kompetenciafejlesztés fókuszai az iskolában:

személyes kompetencia:

- önismeret, önfejlődés igénye, önreflexió, szabálykövető képesség, információ kezelésének képessége,

kognitív kompetencia:

- logikus gondolkodás, összehasonlítás, megkülönböztetés, észlelés, szókinccs, kreativitás, fantázia, szövegértés, lényegkiemelés

szociális kompetencia:

- empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, utánpótlás, alkalmazkodó képesség, kommunikáció.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott **munkaformák és módszerek:**

**Módszertani elemek:**

- óvoda-iskola átmenet
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás.
- rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak
- multikulturális tartalmak
- tanórai differenciálás (heterogén csoport.)
- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei



- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére.

### **A tanulószervezés módszerei:**

#### **Alapmódszerek:**

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés;
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat;
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

#### **Motiváló módszerek:**

- páros munka,
- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató-felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer.

### **A tanulószervezés alapelvei:**

- differenciálás
  - egyéni különbségek figyelembevétele,
  - tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia
  - divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (meta-kommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret.
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia.

## **2.2.2. A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések**

### **A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:**

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése;
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése;
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése.

### **Az IKT által támogatott tanulószervezési módok:**

- Csoportmunka;
- Pármunka-tanulópár;
- Egyénre szabott munka;
- Részben egyénre szabott munka;
- Önálló munka.

### **A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megalapulási formái:**

- Mennyiségi differenciálás;
- Minőségi differenciálás;
- Tanulási követelmények differenciálása.

Ajánlott óratípusok:

- Új ismeretanyag feldolgozása;
- Alkalmazás-gyakorlás;
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés.

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok;
- Alkotó feladatok;
- Felfedező, kutató feladatok;
- Érvelésre-vitára alkalmas feladatok;
- Ellenőrzés, értékelés.

Digitális tartalmak:

- az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- az intézmény saját belső hálózatán tárolt digitális oktatási anyagok,
- multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök,
- eTanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok.

IKT-val támogatott mérés-értékelési tevékenységek

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a Nat célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel);
- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására);
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére);
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére;
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
- aktív tábla, tanulói laptopok alkalmazása;
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.);
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.).

### 2.2.3. A Digitális Fejlesztési Terv

A „Digitális környezet fejlesztése a Szombathelyi Tankerületi Központ intézményeiben” EFOP-3.2.3-17-2017-00039 azonosító számú pályázathoz kapcsolódóan:

A digitális pedagógiai módszertan rendszeres alkalmazását, valamint a digitális kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódó pedagógiai célokat intézményünk figyelembe veszi a „Digitális környezet fejlesztése a Szombathelyi Tankerületi Központ intézményeiben” című, EFOP-3.2.3-17-2017-00039 azonosító számú pályázat keretében kialakított, Digitális Fejlesztési Tervben foglaltak szerint.

A jóváhagyott Digitális Fejlesztési Tervet a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

### 2.2.4. Tanulói laptop program, vagy tablet program megvalósítása

2009. szeptemberétől 2 osztályban, 2010. szeptemberétől pedig már mind a 8 osztályban megteremtettük a feltételét az IKT-val támogatott 1:1 (1 diák/1 számítógép) oktatási környezet bevezetésének. Az 1:1 IKT-val támogatott környezet az IKT-val támogatott oktatás eszközrendszerének azon legújabb generációja, amelyben a frontális pedagógiai módszertan mellett **a hangsúly az egyéni és egyedileg szervezett csoportos tanulási folyamatra** helyeződik, és amely még hatékonyabban támogatja **az egyéni tanulás képességének és a kooperatív technikák fejlesztését**. A konstrukció hozzájárul a digitális oktatási tartalmak integrálásához a kompetencia fejlesztő oktatás alkalmazása során. A konstrukció keretében megvalósított infrastruktúra fejlesztés hozzájárul az elektronikus mérés-értékelés, valamint az oktatási adminisztráció elterjesztéséhez.

A projekt megvalósításának időszakában a programba bevont tanulói csoportok vonatkozásában az alábbi feltételeket teljesítjük (dokumentáljuk is a naplóban):

- A tanórák legalább 30%-nak IKT-val támogatott 1:1 eszközellátással való megtartása az érintett tanuló-csoportokban.
- Félévente legalább egy alkalommal online mérés-értékelést végzünk, amennyiben ennek technikai feltételei megteremtődnek.
- **A tanulói laptop program folytatásának feltétele, hogy rendelkezésünkre álljon elegendő tanulói eszköz (laptop, tablet) minden tanulócsoporthoz.**

### 2.2.5. „HATÁRTALANUL” Határon túli tanulmányi kirándulás program

A Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján a hetedik- évfolyamon **határon túli kirándulást** szervezünk.

A **HATÁRTALANUL!** programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése.

A határon túli kiránduláshoz – pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását.

A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg.

Sikeres pályázat érdekében külföldi iskolával igyekszünk cserekapcsolatot kiépíteni.

## 2.2.6. „Örökös Ökoiskola” címmel a fenntartható fejlődésért

A fenntarthatóság gondolatának előtérbe kerülése egyre sürgetőbb az emberiség jövőjét tekintve. A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: **"A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."** (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000)." ... „A közoktatás előtt álló kihívás, hogy a társadalomban elősegítse azt a szükséges átalakulást, amely a fenntartható fejlődés útjára segíti a válaszúthoz érkezett emberiséget.” (Havas Péter. [2001].)

„A 21. században **az emberiség életben maradásának feltétele** a fenntartható társadalom megteremtése. Napjainkban **nevelési, oktatási intézményeink egyik legfontosabb feladatává vált** elősegíteni annak megvalósulását. A környezeti nevelésben gyökerező, azt magába foglaló, ma még alakuló fenntarthatóság pedagógiája ennek lehetőségét hivatott megteremteni.

A **fenntarthatóság pedagógiája széles dimenziókat átfogva, egységben foglalkozik bolygónk és az emberiség sorskérdéseivel.** Fogalmában benne van az, hogy a nevelőnek neveltjeiben, a jövő polgáraiban, fokozott környezeti felelősséget kell ébresztenie. Ez eredményezi személyes felelősségük, elkötelezettségük erősödését és mélyülését.” (Bihariné dr. Krekó Ilona. [2009].)

### Intézményi vagy szakmai partnerhez kapcsolódó célok:

Kibővített intézményi vállalásokkal, a fenntarthatóság pedagógiájának magas szintű megvalósításával iskolánk feleljen meg az **elnyert Örökös Ökoiskola cím** elvárásainak.

A gyermekek magatartásának, tudásának, attitűdjeinek, értékrendjének, érzelmi viszonyulásainak, szokásainak formálása. A megfelelő környezeti attitűd kialakítása, s fokozott környezeti felelősség ébresztése tanulóinkban.

A megfelelő érzelmi viszonyulás és a környezetbarát tanulói szokásrend kialakítása.

Egyéni tanulói magatartás és szokások változása érdekében a fenntartható élet etikájának elfogadtatása.

Az Örökös Ökoiskola címre vonatkozó pályázati kiírás megnevezi azokat az elvárásokat, melyek biztosítékai és bizonyítékai annak, hogy a pályázó iskola intézményi keretek között átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként foglalkozik a környezettudatossággal, a fenntarthatóságra neveléssel, a környezeti-, és egészségneveléssel. Ezeket a tevékenységekben megnyilvánuló elvárásokat számba véve tervezzük évről-évre a fenntarthatóság pedagógiája megvalósítását.

### Tevékenységek:

- Az intézmény alapidokumentumainak átvizsgálása, hogy kiemelten és még hangsúlyosabban jelenítsék meg a fenntarthatóság pedagógiai törekvéseit, a céljait, a belőlük következő feladatokat, a velük összefüggő eszközöket, pedagógiai feladatokat, felelősöket és határidőket. Az ökoiskolai munkaterv szerves beillesztése az éves munkatervbe.
- Az intézmény szervezeti működését úgy alakítjuk, hogy az a lehető legnagyobb mértékben támogassa a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos pedagógiai munkát, biztosítsa dolgozóinknak, diákjainknak, és partnereinknek közös részvételét a fenntarthatóságra nevelés céljainak elérésében.
- A fenntarthatóságra nevelés területén a pedagógiai munka változatos, korszerű pedagógiai eszközökkel történő végzése, a diákok igényeinek, felkészültségének figyelembe vételével.
- Az intézmény működtetése során is szükséges a fenntarthatóságra törekvés elveinek érvényesítése. Lehetőségeinkhez mérten mindent meg kell tenni, hogy működésünkkel a lehető legkevésbé terheljük, sőt ahol lehet, javítsuk és gazdagítsuk környezetünket.
- A fenntarthatóságra nevelés eszméinek és a gyakorlati megvalósulása eredményeinek közvetítése mind közvetlen partnereink, mind szűkebb és tágabb társadalmi környezetünk számára azzal a törekvéssel, hogy belső kommunikációs csatornáink (diákújság, faliújságok, honlap) és külső média-megjelenéseinkben is tükrözzék a fenntarthatóságra nevelés céljait, törekvéseit és szemléltessék programjait.
- Az intézmény a fenntarthatóságra nevelés céljainak elérése érdekében írásbeli megállapodásokban rögzített, megtervezett, konkrét, közös tevékenységekben realizálódó együttműködések kialakítása a külső partnerekkel.

- Az intézmény fenntarthatóságra nevelési tevékenységének összehangolása a helyi települési közösség és önkormányzata fenntarthatósági törekvéseivel, orientálni is azt, hogy hozzájáruljon az intézmény közvetlen környezetének környezettudatos alakításához.
- Az intézmény fenntarthatóságra nevelési tevékenységének az intézmény egyéni arculatához, profiljához, intézménytípusához, specialitásaihoz való illesztése.

#### A megvalósításhoz szükséges erőforrások

A megvalósításhoz szükség van a nevelőtestület minden tagjának alkotó közreműködésére, az intézmény nem pedagógus dolgozóinak példaadására, a szülők támogatására, a tanulók aktív közreműködésére, az együttműködő szakmai szervezetek szakmai ajánlásaira, társintézmények átvehető jó gyakorlataira, a fenntartó támogatására, a helyi önkormányzat, közösségek orientálására. Oktatási eszközökre, informatikai eszközökre, irodai eszközökre, anyagokra, anyagi forrásokra. Intézményünk létesítményeire, külső helyszínek adottságainak igénybevételére.

#### Az eredményesség mutatói

A célokat akkor tekintjük elértnek, megvalósultnak, ha az ökoiskolai pályázat önértékelési táblázata alapján – reális önértékeléssel - minden kritériumcsoport esetében, minden tanévben elérjük a minimum pontszámot a pályázati kiírásban meghatározott módon, s elérnénk a cím elnyeréséhez szükséges összpontot.

Az ezt követő időszakban pedig egy esetleges ökoiskolai monitoring vizsgálat eredménye alapján iskolánk megőrzi ezt a címet.

A diákok környezettudatos magatartásához kapcsolódó sikerkritériumok:

- „1. A diákok környezettudatosan viselkednek az iskolában és az iskolán kívül is.
2. A diákok képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák komplex értelmezésére.
3. A diákok rendelkeznek a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezettel kapcsolatos környezettudatos állampolgári magatartáshoz szükséges értékekkel, magatartásmintákkal, életviteli szokásokkal és ismeretekkel.
4. A diákok emberi kapcsolataira jellemző a tolerancia, az empátia és a másság elfogadása.
5. A diákok osztálytermen és tanórán kívül is foglalkoznak a fenntarthatósággal.
6. A diákok értéknek tekintik a biológiai, a társadalmi és a kulturális sokféleséget.
7. A diákok nem csak a környezeti problémákkal vannak tisztában, hanem ismerik a lehetséges megoldási módokat is.
8. A diákok ismerik közvetlen környezetük környezeti problémáit és értékeit.
9. A diákok képesek az élő természet tanulmányozására, annak károsítása nélkül.
10. A diákok képesek együttműködési és konfliktuskezelési technikák alkalmazására.
11. A diákok képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos közös tevékenységeket együttműködve megvalósítani.
12. A diákok részt vesznek projekteken.
13. A diákok aktívan részt vesznek az iskolában a fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokon, témaheteken.”

(Néder Katalin, Saly Erika, Dr. Szentpétery Lászlóné, [2014.])

Iskolánk a környezeti nevelés terén rendelkezik már olyan hagyományokkal, melyek kifejezetten a környezeti nevelést szolgálják. Az épületeink, tárgyi feltételrendszerünk, az iskola technikai felszereltsége kiváló, a szükséges eszközök adottak. A környezeti nevelés szempontjából az iskola „nyitott”, azaz szerves, integráns részét képezi a településnek. A környezeti nevelés megtervezésekor kiemelt figyelmet fordítunk a település természeti és társadalmi-kulturális jellegzetességeire, adottságaira; a helyi értékek és gondok feltérképezésére. Ezeket a helyi értékeket, adottságokat az iskolai programba beépítjük mind a tanítás tartalmát, mind a hozzá rendelt tevékenységrendszert illetően.

- Célul tűztük ki, hogy kialakítjuk tanulóinkban azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válhatnak. Ennek céljából fontos biztosítanunk mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda). A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti

nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Célunk olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Konkrét céljaink és feladataink:

- A gyermekekben hajlandóságot ébresztünk az aktív részvételre, kialakítjuk a tenni akarást a problémák megoldására, kifejlesztjük az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékenyvé tesszük a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segítjük a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tesszük a természet teljességének, osztatlan egységének megérezését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítjuk a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti Etika / Hit és erkölcs tanításához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását.
- Lehetővé tesszük a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészítjük a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítjuk a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodást, megismertetjük a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A jelenségek természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyak kiemelt szerepet töltenek be a helyi tantervünkben.
- A környezeti nevelést beépítjük a természettudományokon kívüli tantárgyakba, ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programokat szervezünk rendszeresen: erdei iskola, témahét, jeles napok megünneplése, terepi foglalkozások a természetismeret és a biológia tantárgy keretében.
- Konkrét természetvédelmi és környezetvédelmi oktatást valósítunk meg a felsőbb évfolyamokon a természetismeret tantárgy keretében.
- Az ökológiai szemlélet tükröződik a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, a megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódunk különböző természetvédelmi szervezetek és az önkormányzat munkájába.

#### **Ökoiskolai címhez kapcsolódó vállalásaink, törekvéseink:**

<b>1. ALAPDOKUMENTUMOK (PP, iskolai és ökoiskolai munkaterv)</b>
Az iskola pedagógiai programja kiemelten képviseli a fenntarthatóságra nevelés célkitűzéseit.
A helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek.
A munkaközösségi munkatervek kapcsolódnak az intézmény ökoiskolai munkatervéhez.
Az ökoiskolai kritériumrendszerhez igazodó munkaterv készítése és nyilvánossá tétele.
<b>2. SZERVEZETI FELTÉTELEK</b>
Ökoiskolai munkacsoport működtetése.
Az ökoiskolai munkacsoportba a tantestület lehetőleg minden munkaközössége delegál tagot.
Az ökoiskolai munkacsoportba az iskola technikai dolgozói is delegálnak tagot.
Az intézményi minőségfejlesztési felmérésekben (tanulói, szülői, alkalmazotti kör) jelenjenek meg a környezettudatossággal kapcsolatos kérdések.

A fenntarthatóságra nevelés témakörében tartott tantestületi szakmai műhelymunka, előadás, beszámoló.
Fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos továbbképzésen részt vevő pedagógusok száma.
Van a diákönkormányzatnak a fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó, programmal rendelkező csoportja, vagy független "zöld" diákönkormányzat.
<b>3. PEDAGÓGIAI MUNKA</b>
Komplex tanulás-szervezési formák (pl. témanap, projekt módszer) használata a fenntarthatóságra nevelés érdekében.
Kooperatív technikák rendszeres használata a fenntarthatóságra nevelés érdekében.
A fenntarthatóságra neveléshez kapcsolódó pedagógiai munkában helyet kapnak szabadtéri és/vagy külső helyszínen zajló tevékenységek.
Fenntarthatóságra neveléshez kapcsolódó projektnapok száma.
Erdei iskoláztatás programjaiba egy tanévben bevont évfolyamok.
Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás (pl. GLOBE, BISEL, Szitakötő, EnergiaKaland, CO2nnect ....).
Gyalog, ill. kerékpárral könnyen elérhető, a természet tanulmányozására alkalmas helyek látogatása.
A fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális események, a jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkába.
Zöld sportok vannak az iskolában (tájfutás, kerékpáros klub, túraszakkör stb.)
Környezeti nevelési játékok beépítése a tanulási, tanítási folyamatba.
<b>4. AZ ISKOLA MŰKÖDTETÉSE</b>
Az iskola által szelektíven gyűjtött hulladékfajták száma növelése.
A csapok és WC-tartályok rendszeres ellenőrzése, a csepegések, szivárgások azonnali megszüntetése.
Környezeti szempontból előnyösebb eszközök, termékek, (pl. környezetbarát védjegy) előnyben részesítése a beszerzéseknél.
Helyi beszállítók előnyben részesítése a beszerzéseknél.
A vagy A+ energiahatékonysági minősítéssel bíró eszközök előnyben részesítése a beszerzéseknél.
Az elektromos készülékekben az egyszer használatos elemek használatának kiváltása akkumulátorokkal.
Újrahasznosított papír használata az irodai és nyomdai munkák során.
Az iskola segíti a családokat a környezetkímélő iskolaszerek kiválasztásában.
Az iskola takarítása, csúszásmentesítése során környezetbarát termékek, eljárások használata.
Biztonságos kerékpártároló vagy kerékpár tárolására alkalmas egyéb hely.
Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések (pl. lepkeitató, darázsgarázs) száma.
Esővíz használata az arra alkalmas helyeken.
Iskolakert működtetése. Együttműködés az Iskolakertekért Alapítvánnyal. Iskolánk az országos Iskolakert hálózat tagja
Dísznövények telepítése az udvarba
Komposztáló működtetése.
Környezetbarát anyagokból készült udvari játszóeszközök telepítése.
Szabadtéri sportpályák működtetése.
Zöld, gyepes felület az iskola területén.
Fák, cserjék az iskola területén.
Beltéri növényzet az iskola területén.
Az iskola fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának nagysága (könyvek, újságok, CD-k).
A könyvtárban külön polcon találhatóak a pedagógusok és a diákok számára ajánlott fenntarthatósággal kapcsolatos könyvek, folyóiratok, segédanyagok.
Az iskola dekorációja összhangban van a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával (folyósok, osztályterem, szaktermek).
A zöldfelület kialakítás során az őshonos növényfajok, a tájegységnek megfelelő fajkompozíciók előnyben részesítése.
Az iskola lehetőséget biztosít a diákoknak személyes terek (saját asztal, öltözőszekrény ...) kialakítására.
Az iskola lehetőséget ad az osztályközösségeknek (osztályterem, folyosószakasz) a saját terek kialakítására.

Az iskola lehetőséget ad a diákoknak az iskolai környezet (osztályterem, folyosók, közösségi terek berendezése, dekorálása, udvar kialakítás) alakításában való részvételre a tervezés és a megvalósítás során.
Az iskola helyet biztosít kulturált kötetlen szabadidő eltöltésre is.
Lehet kapni egészséges és környezetkímélő árukat.
Az iskola mindennapos tevékenységébe bevonnak önkéntes (pl. szülői) segítőköt is.
Az iskolába gyalog, kerékpárral, tömegközlekedéssel érkező iskolai dolgozók aránya növelése
Az iskolába gyalog, kerékpárral, tömegközlekedéssel érkező tanulók aránya növelése
Iskolabusz üzemeltetése vagy telekocsik szervezése a diákok gépkocsi használatának csökkentésére.
A belső rendezvények szervezésénél környezeti szempontok figyelembe vétele (pl. eldobható eszközök mellőzése).
<b>5. KOMMUNIKÁCIÓ</b>
Az iskola éves ökoiskolai munkatervének készítése során egyeztetés történik a diákönkormányzattal.
Az iskola éves ökoiskolai munkatervének készítése során egyeztetés történik a szülők képviselőjével.
Az iskola honlapján van a fenntarthatóság pedagógiájának szentelt rovat.
Az iskola újságjában van a fenntarthatóság pedagógiájának szentelt rovat.
Az iskolában van a fenntarthatóság pedagógiájának szentelt faliújság.
Szülők számára szervezett környezettudatos vagy fenntarthatóság tanulásával kapcsolatos akciók, események száma.
Az iskola társadalmi környezete számára szervezett környezettudatos vagy fenntarthatóság tanulásával kapcsolatos akciók, események.
Az iskola fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos média-megjelenései – helyi és országos.
Az iskola által a fenntarthatóságra nevelés körében szervezett továbbképzések.
Az iskola által szervezett, a fenntarthatóságra nevelés témájához kapcsolódó diáktalálkozók száma.
Az iskola által a fenntarthatóságra nevelés körében szervezett bemutató órák, foglalkozások száma.
Az iskola fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos munkájáról szóló kiadvány (könyv, CD, szórólap...).
<b>6. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK</b>
Az iskola szervez ökoiskolai diáktalálkozókat.
Vas megyei iskolákkal való együttműködés a fenntarthatóság pedagógiája területén.
Külföldi iskolákkal való együttműködés a fenntarthatóság pedagógiája terén.
Civil szervezettel való együttműködés a fenntarthatóság pedagógiája területén (évente legalább három közös programmal).
Gazdálkodókkal, vállalkozókkal, gazdasági társasággal való együttműködés a fenntarthatóság pedagógiája terén.
Szülők bevonásával szervezett programok a fenntarthatóság pedagógiájával kapcsolatban.
Óvodával való együttműködés a fenntarthatóság pedagógiája terén.
A fenntarthatóság pedagógiájához kapcsolódó családi programok szervezése.
<b>7. HELYI KÖZÖSSÉG, KÖZVETLEN KÖRNYEZET</b>
Az iskola gondnokságot vállal valamely, a környezetében lévő természeti vagy épített környezeti érték felett.
Az iskola pedagógiai munkájában helyet kap a helyi természeti, épített és más értékekkel (hagyományokkal) való foglalkozás.
Az iskola aktív szereplője és részese a helyi közösség közösségfejlesztési folyamatának.
Az iskola az egyik szervezője a helyi közösség környezetének és közösségfejlesztésének.
Az iskola pedagógiai munkájában foglalkozik a helyi közösséget érintő, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos problémákkal.
Az iskola részt vesz a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában.
Az iskola részt vesz a település helyi környezetvédelmi programjának végrehajtásában.
<b>8. AZ ISKOLA ARCULATA ÉS SPECIALITÁSAI</b>
<i>Az iskola által megfogalmazott már teljesült saját kritériumok</i>
A) Az iskolai ősfás környezet megmentése az iskolabóvítás építési munkái során
B) Természetbarát szilárd burkolat megőrzése az iskolaudvaron (kavics fix)
C) A denevérek megmentése denevérodúval



<b>9. VÁLLALÁSOK (még nem teljesült, de három éven belül a fenti listából választott vagy saját kritérium, három darab)</b>
A) Az iskola vezetésének képviselője részt vesz ökoiskolai vezetőképző tanfolyamon.
B) A diákönkormányzat bekapcsolódik, és van önálló feladata az ökoiskolai munkaterv megvalósításában.
C) A belső rendezvények szervezésénél környezeti szempontok figyelembe vétele (pl. eldobható eszközök mellőzése).

A fenntartható fejlődés pedagógiájának intézményi szintű fejlesztése a Rumi Rajki István Általános Iskolában mesterprogram mentén valósul meg.

### **2.2.7. Erdei iskola program**

Intézményünk pedagógiai programjának a környezeti nevelés és az egészség nevelés mindig is fontos és hangsúlyos része volt. A jelentőségét többek között az a környezeti adottságunk adja, hogy iskolánk tanulóinak többsége községi környezetben éli mindennapjait. A környezettudatos nevelés az iskola falai között is nagyon hatékony lehet, amelyet sokszínű és változatos programjaink bizonyítanak. Az erdei iskolai oktatási formát, amelyik az egyik legígéretesebbnek bizonyuló pedagógiai gyakorlat, iskolánk hosszú évek óta valósítja meg.

Az erdei iskola programot évről-évre megújítottuk, jelentőségét élménypedagógiai szemlélettel tettük erőteljesebbé.

#### **1. Erdei iskola programunk alapelvei, céljai**

A környezeti nevelési alapelveinkkel összhangban olyan terepi oktatási programokat kívánunk biztosítani tanítványainknak, amelynek során a gyerekek felfedezzék és megértsék a természet, a közösség és az egyén kapcsolatait, összefüggéseit, ezáltal kialakuljanak azok a készségek, amelyek elősegítik a környezeti problémák megoldását, illetve elkerülését. Az erdei iskolai programunkban a következő környezeti és egészség nevelési céljaink valósíthatók meg: együttélésre nevelés, mértéktartó felhasználásra nevelés, felelősség, életvitel, a környezet tudatosság fejlesztése. A környezet érzékenysége javítása, valamint a saját természetkép és egyéni világnézet kialakítása. Céljaink kitűzésében és elérésében ezúttal a jövő határozza meg a jelent!

#### **2. Erdei iskola programunk feladatai**

Támogatni szeretnénk tanítványainkat az erdei iskolában való részvételükben, és tekintettel arra, hogy programunk a nevelési folyamat szerves része, az iskolai alapítvány és pályázatok segítségével szeretnénk elérni azt, hogy anyagi okokból senki ne kényszerüljön kimaradni.

A mindenkori 4. osztály tanulóit visszük erdei iskolába, 3-5 napra, s alsó tagozatos munkaközösség munkatervében rögzíti annak pontos idejét és helyszínét.

#### **3. Erdei iskola programunk jellemzői**

A gyerekek az erdei iskola programunkban egy adott környezet (hazánk egy jellegzetes tájának) természeti, társadalmi és szociokulturális adottságaira alapozva a helyszínen tapasztalva tanulnak. A „máshol-lét” élményének hatására felbomlanak a hagyományos iskolai tanulásszervezési formák keretei, mert egyszerre komplex és integrált. Komplex, mert vizsgálódásának tárgya több, különböző, de egymással belső összefüggésben álló műveltségterülethez egyszerre tartozik.

Hangsúlyozni szeretnénk, hogy a helyszíntől függően kell meghatározni a program projektjének, illetve foglalkozásainak tematikai súlypontját (ökológia, környezetvédelem, történelem, néprajz, művészet, stb.), amelyek köré a tennivalók rendeződnek. Integrált, mert összetevőit az ember és környezete viszonyának tükrében vizsgálja, s ez a kapcsolat integrálja a megértéshez szükséges tudást is.

Erdei iskola programunk a helyi tantervünk tartalmainak megvalósítását szolgálja, szorgalmi időben valósul meg, összefüggően többnapos, helyszíne az iskolánk székhelyétől különböző és időpontja is évente változhat.

#### **4. Erdei iskola programunk szervezése pedagógiai szempontból**

A nevelőtestület számára ez a nevelésszervezési forma nem pedagógiai cél, hanem a pedagógiai célok eléréséhez egy eszköz. Szem előtt kell tartanunk azt, hogy a rendelkezésre álló időnk nem sok, jóllehet koncentrált tanulási helyzeteket teremthetünk. Igyekezünk elkerülni azt, hogy a programunk ne legyen túlsúlyos. A programon belüli projektek foglalkozásai során kevesebb tényszerű ismeretet lehet megtanítani, mint a hagyományos tanórákon, de sokkal több lehetőség adódik az önálló és csoportos felfedező megismerésre. A tanulói tevékenységek megszervezésekor kellően rugalmasnak kell lennünk, sőt ha lehetőségünk van rá alternatívákban is gondolkodhatunk, hiszen itt nem csöngetéstől

csöngetésig tartanak az órák! A cselekvő, tanulóközpontú tanítás szándéka előtérbe kerül, és a nagyobb önállóságra építő, együttműködést, csoportos munkát kívánó módszereket használjuk.

### **2.2.8. EFOP-3.1.6-16-2017-00017 projekt keretében kidolgozott új képzési módszertan alkalmazása**

Intézményünk Együttműködési Megállapodást kötött a Szombathelyi Tankerületi Központtal és az Aranyhíd Egységes Gyógypedagógiai, Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolával (továbbiakban Aranyhíd EGYMI) az EFOP-3.1.6-16-2017-00017 kódszámú "Együtt könnyebb!" a minőségi befogadó neveléshez, oktatáshoz való hozzáférés javítása Vas megyében" című pályázat keretében kidolgozott új képzési módszertan megismerése és alkalmazása tárgyában.

Az Aranyhíd EGYMI életkor és SNI besorolás alapján differenciált feladatbankot dolgozott ki az integrált nevelési-oktatási formában ellátott SNI gyermekek fejlesztésére.

A feladatbank életkor és SNI besorolás alapján, elsősorban a legnagyobb számban integrált egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára kínál fokozatosan nehezedő feladatsorokat. Alkalmazásuk megkönnyíti a gyógypedagógusok, a fejlesztő pedagógusok és a többségi pedagógusok tervező munkáját. Lehetővé teszik a tanórák, a felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások változatos, egyéni szükségleteket is szem előtt tartó, differenciált szervezését, így módon támogatva a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai bevalását, sikeres előmenetelét, az integrált nevelési formák minőségi továbbfejlesztését, a társadalmi és oktatási inklúzió elősegítését.

A feladatsorok alkalmazkodnak az életkori sajátosságokhoz. Míg a legfiatalabb, 6-10 éves korosztály számára játékos formában jelennek meg, a nagyobbak, 10-14 éves tanulók gondolkodtató, több érzékszervi csatornát megmozgató feladatsorokkal találkozhatnak.

Az elkészült feladatok a hatékony tanuláshoz nélkülözhetetlen részképességek fejlesztését teszik lehetővé az alábbi területeken:

1. Percepció
2. Figyelem
3. Gondolkodás
4. Emlékezet
5. Aritmetikai készségek
6. Finommotorika és grafomotoros készségek
7. Kommunikációs készségek (beszédészlelés, -értés, szókincsbővítés, -aktivizálás)

A feladatsorok szintenként nehezednek, a későbbiekben szükség szerint bővíthetők. Választást, összekötést, kiegészítést, rendezést, csoportosítást tesznek lehetővé.

A megállapodás értelmében intézményünk vállalja: a differenciált feladatbank használatának megismerését és alkalmazását.

## 2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógusok feladata a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos saját tudásuknak állandó felülvizsgálata, továbbfejlesztése; személyiségfogalmának, a személyiség összetevőiről vallott és érvényesített szemléletének folyamatos önreflexiója; a személyiséggel foglalkozó tudományok új felfedezései iránti nyitottság és érdeklődés fenntartása. A pedagógus személyes példamutatásával is segítse elő a célok megvalósítását. Valamennyi személyiség-összetevő fejlesztését szem előtt tartó pedagógiai tervezés, és annak egyénhez igazított, differenciált érvényesítése. A gyermeki személyiség tiszteltben tartásán alapuló nyitott, érdeklődő és tapintatos magatartás tanúsítása minden gyermek iránt. Olyan **motivált légkör és igényes környezetkultúra teremtése a közösségben**, ahol egymástól különböző, egyéni motivációk is kialakulhatnak a tanuláshoz. Készségek, képességek fejlesztése, figyelem- és memóriafejlesztő tréningek, tanulási technikák, gondolkodási algoritmusok megtanítása, alkalmaztatása, gyakoroltatása. Értékek (magatartásminták, cselekedetek, alkotások, gondolatok, érzelmek, esztétikumok, szemléletmódok) megjelenítése és érvényesítése a mindennapokban az emberi kultúra teljességének szem előtt tartásával.

Iskolánk személyiségfejlesztési törekvése **szabad, független egyéniségek nevelése, akik reális önismerettel és énképvel rendelkeznek, akik ismerik képességeiket, lehetőségeiket, céljaikat, tisztában vannak céljaik elérésének módszereivel, képesek az egyén és közösség céljait egyaránt szolgáló konstruktív életvezetésre.**

### Célok

Épüljön be tanítványink személyiségjegyei közé önmaguk és mások megértése és elfogadása.

- Vállalják önmagukat!
- Legyenek nyíltak, őszinték!
- Vegyék figyelembe mások véleményét!
- Viszonyulásuk empátiás, megértő legyen!
- Fogadják el a társadalmi normákat és értékeket, fogadják el a másikat indokolatlan minősítés és előítélet nélkül!
- Legyenek másokat megerősítők, reálisak, elfogadóak a visszacsatolásban!

A személyiségfejlesztés részfolyamatainak megvalósítására is nagy gondot fordítunk a szociális kompetencia fejlesztése, a szükségletek, az érzelmi nevelés, az érdeklődés, a képességek, a magatartás, az akarat fejlesztése során.

### A személyiségfejlesztés feladatai:

<u>A személyiség-összetevők fejlesztése</u>	.....	<u>Értékek közvetítése, érvényesítése</u>
képességek,		humanizmus
szükségletek,		- demokrácia
testi, értelmi		- erkölcs, igazságosság
motiváltság		- tudás
viszonyulások:		- környezettudatosság
önmagához		- önkifejezés (alkotás)
embertársaihoz		- önfelnevelés (befogadás)
természethez		- tudatosság
objektívációkhoz		
tevékenységhez		
értékekhez		

### A személyiségfejlesztés érdekében végzett nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- Humanizálásra törekvés (a gyermekben az embertárs tisztelete, adott személyiségének elfogadása stb.);
- Beavatás (a gyermek és a szülő partnerré tétele);

- Egyénhez igazodó fejlesztés (tehetséggondozás és felzárkóztatás);
- Demokratikus életvezetésre nevelés a közösségben;
- Az emberi kultúra teljességének felmutatására törekvés (a tantárgyak, a tananyag, és az egyéb tevékenységek szélesen, nyitottan értelmezése és érvényesítése);
- Reflektív gondolkodás és cselekvés (tudatosság).

#### **A személyiségfejlesztés eredményességének feltételei**

- A pedagógusok személyiségről és annak fejlesztéséről való tudásának, szemléletének állandó fejlesztése és rendszeres egyeztetése;
- A vallott alapelvek érvényesítése;
- Az eredményesség mérhetőségének rendszeres vizsgálata, a „mérés” differenciált értelmezése;
- A fejlesztőmunka körültekintő értékelése (önreflexió, kritikai szemlélet, értékek megbecsülése);
- A fejlesztés előtérbe állítása a pedagógiai folyamat egészében (tervezés, szervezés, irányítás, számonkérés, értékelés).

#### **A személyiségfejlesztés színterei**

- Tanórai foglalkozások;
- Tanórán kívüli intellektuális, művészeti és sportfoglalkozások;
- Osztály és iskolaszintű közösségi rendezvények, események (iskolagyűlés, megemlékezések, ünnepi műsorok);
- Táborok, kirándulások, túrák;
- Projekt hetek;
- Napközis szabadidő és tanulási idő;
- Az egyéni vagy kiscsoportos célzott foglalkozás vagy szabad beszélgetés;
- Az osztályközösséggel folytatott célzott beszélgetés;
- A mindennapos együttélés bármely pillanata.

#### **A személyiségfejlesztés gyakorlati megvalósulásának formái**

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet szellemével összhangban folytatni kívánjuk azt az utat, melyen elindultunk. A személyiségfejlesztés során figyelembe vesszük a szocializáció folyamatában az életkori sajátosságokat, az átmeneti nehézségeket (óvoda-iskola, alsó-felső tagozat), és a szociális tér kibővülését.

Ennek értelmében:

#### **a bevezető és kezdő szakaszban**

az 1-4. évfolyamon a tanulók nevelése és oktatása olyan ismeretek felhasználására és gyarapítására épül, melyek elősegítik az alapképességek, készségek, rutink és attitűdök fejlesztését. Az ismeretanyag a fejlesztés eszköze, ezáltal elsajátítása és bevésése a használat közben történik meg.

A tanórák szervezésekor arra törekszünk, hogy az:

- biztosítsa a már meglévő kíváncsiság fenntartását, az egyes tantárgy-specifikus tartalmak, tevékenységek iránti érdeklődés felkeltését, a tantárgy iránti pozitív attitűd kialakulását.

Ennek kritériumai a gyakorlatban:

1.) a motiváció állandó fenntartása:

- játékos formában megjelenő fejlesztő feladatokkal,
- változatos szemléltető és munkáltató eszközök állandó használatával,
- felfedező és gondolkodtató tevékenységek végeztetésével,
- a gyerekek meglévő, hozott ismereteinek felhasználásával,
- az osztálytermeken kívül megtartott foglalkozásokkal,

2.) változatos módszerek és munkaformák alkalmazása:

<b>munkaformák:</b>	<b>módszerek:</b>
közös, szóbeli kommunikáción alapuló	frontális tevékenység
önálló, egyéni munka	frontális-egyéni tevékenység
kiscsoportban végzett munka	- differenciált, egyéni tevékenység
	- differenciált, közös tevékenység
csoportmunka	kooperatív tevékenység
páros munka	kooperatív tevékenység
a fentiek kombinációja egy tanórán belül	differenciált tevékenység
projektmunka	komplex tevékenység

**A tanórán kívüli tevékenységek szervezésénél lehetőséget biztosítunk:**

- a szabadidő tartalmas eltöltésére (önkéntes jelentkezés alapján szerveződő szakkörök színpadi előadások, vetélkedők, iskolai könyvtári tevékenységek, találkozók, pályázatok);
- a kiemelkedő képességű gyerekek tehetséggondozására (a tanítók és a szülők ajánlásai alapján szerveződő szakkörök, versenyek, pályázatok);
- az átmenetileg lemaradó gyerekek speciális fejlesztésére (tanítói javaslatra vagy egyéb szakember javaslata alapján szerveződő felzárkóztató foglalkozások);
- a művelődést, szórakozást, testedzést, pihenést szolgáló programokon való részvételre (iskolán kívüli programok, erdei iskolák, táborok).

A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése mellett az iskolai szabályok megismertetése. A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése. A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése. A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.

**A személyiségfejlesztés során az életkori sajátosságokból adódóan kiemelt figyelmet fordítunk:**

**1-2. évfolyamon:**

A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése mellett az iskolai szabályok megismertetése. A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése. A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése. A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.

**Feladatok:**

- A tanulás iránti érdeklődés felkeltése.
- Olvasás, írás, számolás eszközrendszerének megtanítása, alkalmazásának gyakorlása.
- A kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.
- A kommunikáció megalapozása a társakkal és a felnőttekkel.
- Mozgáskoordináció, ritmusérzék, hallásfejlesztés.
- Életkori sajátosságok figyelembevételével differenciált képességfejlesztés.
- A tanulási, magatartási zavarral érintett tanulók kiszűrése, felzárkóztatásuk megkezdése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezeti nevelésre (kirándulás, napközi stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra szocializáljuk.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- A stressz- és feszültségoldás technikájának megismertetése a közösségi szituációkban.
- A környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása.
- Az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálás.

### **3-4. évfolyamon:**

- Az önismeret fejlesztése.
- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.
- Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a haza történelméről.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A környezettudatos viselkedés elveinek elsajátíttatása.

### **Feladatok:**

- Az alapkészségek fejlesztése: szövegértés, szövegalkotás, elemi számolási készség, írás, helyesírás területén.
- A tanulás iránti érdeklődés fenntartása, a tanulók belső motiváltságának kialakítása.
- Természeti- és társadalmi ismeretek megalapozása.
- Egészséges életmódra nevelés.
- A tiszta környezet iránti igény megerősítése, a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének megteremtése.
- Az idegen nyelv ismeretének megalapozása.
- A kulturált nyelvi magatartás kialakítása a mindennapi élethelyzetekben a társakkal és a felnőttekkel.
- A társas kapcsolatok kialakítása, gyakorlása a tanórákon és tanórán kívüli tevékenységeken.
- A stressz- és feszültségoldás technikájának megismertetése a közösségi szituációkban.
- A környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása.
- Az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálás.

## **A személyiségfejlesztés érdekében végzett nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei**

### **Az alapozó szakaszban**

A NAT alapvető értéként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető célnak tekintjük a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést. A hatékonyság egyik feltételeként pedig a személyiségközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását. Úgy gondoljuk, hogy a kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

### **Alapelvek**

Kiemelt figyelmet fordítunk

- az önálló tanulás, a jegyzetelési technikák tanítására
- az információszerezés és feldolgozás, az információ kritikus és etikus alkalmazási készségének erősítésére
- a szociális kompetenciák fejlesztésére
- a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódásra
- a tanulók terhelésének a tanulói képességekhez igazodó növelésére

Az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés, a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével célul tűzzük ki:

- a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentését
- a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatását
- tanulási, továbbtanulási esélyének növelését
- a teljesítményszorongás csökkentését
- a kudarcmentes átmenetet a felső tagozatba

**Felzárkóztató foglalkozásokat** biztosítunk a problémamegoldó gondolkodás, illetve a szövegértés szövegalkotás fejlesztésére.

**Szabadon választható foglalkozások** keretében: órákat ajánlunk fel, melyek a differenciált képességfejlesztés további lehetőségét biztosítják.

A fejlesztő pedagógus az **egyéni fejlesztést** oldja meg a sajátos nevelési igényű a tanulóknál.

**A személyiségfejlesztés során az életkori sajátosságokból adódóan kiemelt figyelmet fordítunk:**

**5 - 6. évfolyamon:**

- tagozatváltásból adódó tanulási problémák felismerésére, kezelésére;
- türelmes, segítő, megerősítő pedagógusi szemlélet, attitűd fenntartására;
- a társakkal szembeni tolerancia érvényesülésére;
- az önálló véleményalkotás és cselekvés színtereinek megteremtésére, lehetőségeire;
- a helyes életvezetési technikák megismerésére.

**Mérés az alapozó szakaszban**

5. évfolyam elején diagnosztikus mérésekkel tájékozódunk az alapozó funkciókat illetően. A felmérés célja, hogy a fejlesztés előtt részletes információt szerezzenek a pedagógusok arról, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés-oktatás alapozó szakaszát, melyek azok a területek ahol lemaradtak, mely területen kiemelkedők. Feltárják a tanulók induló tudását, beazonosítsák, hogy milyen mértékben rendelkeznek a tanulók azokkal a készségekkel, képességekkel, ismeretekkel, amelyekre támaszkodnunk kell.

**A fejlesztő szakaszban**

A 7-8. évfolyamon a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal a már megalapozott kompetenciák fejlesztésére, azaz megerősítésére, bővítésére, finomítására, hatékonyságának növelésére törekszünk.

**A személyiségfejlesztés során az életkori sajátosságokból adódóan kiemelt figyelmet fordítunk:**

**7 - 8. évfolyamon:**

- az önmegismerési igény kielégítésére
- az önállóulási törekvések helyes mederben tartására
- az önálló vélemény megnyilvánulásának egyént és közösséget nem sértő, személyiséget fejlesztő kezelésére
- a helyes életvezetési magatartásformák, technikák alkalmazására
- a továbbtanuláshoz, a majdani munkavállaláshoz kapcsolódó kérdések, kételyek tisztázásának segítésére
- a serdülőkor egyéb problémáinak nyílt, őszinte megbeszélésére

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésére.

**2.3.1. Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján**

**Kommunikációs kompetenciák**

**Anyanyelvi kommunikáció**

Ki kell alakítanunk „annak képességét”, hogy az egyén koncepciókat, gondolatokat, érzéseket, tényeket és véleményeket tudjon kifejezni és értelmezni szóban és írásban egyaránt (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), valamint hogy nyelvileg helyes és kreatív módon kapcsolódjon be a társadalmi és kulturális tevékenységek teljes körébe; az oktatásba és képzésbe, a munkába, a családi életbe és a szabadidős tevékenységekbe. Anyanyelvi értékeink megőrzése, a gazdag szóincs és a szép magyar beszéd megőrzése nem csak az identitástudat megőrzése szempontjából fontos feladat minden tanár számára, hanem az igényes idegen nyelvtanulás szempontjából is. Tanítványaink legyenek képesek a hétköznapi életben és a munkájuk során egyaránt az udvarias, a választékos, a helyzethez igazodó kommunikációra. Váljanak képessé gondolataik, érzéseik kultúrált kifejezésére.

### **Idegen nyelvi kommunikáció**

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció fejlesztése során lényegében ugyanazokat a komponenseket kell figyelembe venni és fejleszteni, amelyeket az anyanyelvi kommunikáció során. Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció továbbá olyan készségeket igényel, mint például a közvetítés és az interkulturális megértés. Különösen fontos, hogy a helyzethez igazított szóbeli kommunikáció képességének fejlesztése kapjon kiemelt szerepet.

### **Matematikai gondolkodási kompetencia**

Fő feladatunk az, hogy kialakítsuk a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képességét a tanulóban, hogy az segítse a mindennapok problémáinak megoldását. A matematikai kompetencia különböző szinteken magában kell hogy foglalja a gondolkodásmódot, az alkalmazási képességet és az erre irányuló hajlamot. A kompetencia kialakulásában a folyamatok és a tevékenységek épp úgy fontosak mint az ismeretek. A szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, összefüggések, koncepciók, és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat. A matematikai kompetencia birtokában ugyanis minden egyénnek rendelkeznie kell azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a mindennapok során egyaránt.

### **Digitális kompetenciák**

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. A digitális kompetencia kialakításakor arra kell törekednünk, hogy tanulóink elsajátítsák az információs társadalmi technológiák (IST) magabiztos és kritikus használatának képességét a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén. A korszerű informatikai szemlélet már most is szinte alapelvárás az egyénekkel szemben. Mozogjanak otthonosan a könyvtárban és az interneten egyaránt. Legyenek képesek a céljaik megvalósításához szükséges információk megszerzésére és azok alkotó módon történő felhasználására. Legyen akaraterejük tudatosan és kritikusan szelektálni a nyomtatott vagy az elektronikus média hatásai között. Tanuljanak meg értelmesen együtt élni a rájuk zúduló információözzönnel

### **A tanulás kompetenciái**

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.



A tanulás elsajátítása az a képesség, amellyel az egyén a tanulásra törekszik és azzal foglalkozik, megszervezi saját tanulását, beleértve az idővel és információval való hatékony gazdálkodást is mind a csoportos mind az egyéni tanulás során. Ennek a kompetenciának a fejlesztésekor tehát arra kell képessé és motiválttá tenni az ifjúságot, hogy tanulási tevékenysége közben építeni tudjon és akarjon az előzetesen tanultakra és élettapasztalatára. Meglévő tudását és készségeit helyzetek sokaságában tudja használni és alkalmazni: otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. Kiemelt cél az olvasás megszerettetése. Minél nagyobbak tanítványaink, annál nagyobb mértékben használjanak fel a tankönyvi interpretáción túl eredeti munkákat, műveket, hosszabb-rövidebb publikációkat ismereteik gyarapításához. Legyenek képesek tudásuk folyamatos gyarapítására. Alapos műveltségük és tanulástechnikai tapasztalataik birtokában állják meg helyüket a középfokú oktatásban.

### **Személyes és társas kapcsolati kompetencia**

A személyes, értékorientációs, társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A szociális- és állampolgári kompetencia kiterjed a személyi, interperszonális és interkulturális kompetenciákra, melyek meghatározzák a viselkedés minden olyan formáját, amely arra teszi képessé a tanulót, hogy hatékony és építő módon vegyen részt a társadalmi és szakmai életben. Az állampolgári kompetencia kialakításakor arra kell felkészíteni az egyént, hogy eredményesen részt tudjon venni a közügyekben. A Felelősségteljesen gondolkodó állampolgárrá válás érdekében alsóbb fokon a gyerekeknek meg kell ismerniük nemzeti hagyományainkat, ünnepeinket, államunk jelképeit. Magasabb fokon hazánk természeti szépségeit, kulturális emlékhelyeit, népünk sorsfordulót jelentő eseményeit. A legérettebbeknek meg kell ismerniük alkotó emberek, közéleti személyiségek kiemelkedő teljesítményeit és főleg gondolatait, amelyekkel gazdagították kultúránkat, és a közgondolkodás formálásával előmozdították az ország fejlődését. Társadalmi ismereteik szüntelen gyarapítása közben ismerjék hazánk és az emberiség közös gazdasági, kulturális életének legfőbb eredményeit és problémáit. A családi életre felkészülés érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók egészséges pszichoszexuális fejlődésére, a fiúk és lányok kiegyensúlyozott kapcsolatára, a nemek egyenlőségére. A gyermekek szeretete, a szülők tisztelete, a családi hagyományok ápolása, a családi kötelék mély erkölcsi mozgósító erejének a felismertetése az osztályfőnöki nevelőmunka egyik legfontosabb feladata. A tanulóknak tudatosítani kell, hogy a családi kötelékben kiteljesedik életük. A szociálisan érzékeny, etikus magatartás kialakulása érdekében az iskolának — a tanulók eltérő szociokulturális háttere és eltérő individuális törekvéseinek tiszteletben tartása mellett — szilárdan kell hirdetnie, sőt el kell várnia az európai és összembari kultúra haladó hagyományain alapuló értékrend érvényesülését. A szeretet, a megértés, a segítőkészség, az igazságosság hangsúlyozásán túl, a tanári intézkedéseknek, instrukcióknak a szorgalom, a munka, a türelem, a felelősségtudat, stb. lelki megerősítéséhez kell hozzájárulnia.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, amely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság

- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalakuló magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

### **Munkavállalói és vállalkozói kompetencia**

A munkavállalói és vállalkozói kompetencia kialakulása bonyolult problémákkal teli társadalmunkban szükségszerűen válik egyre fontosabbá a felnövő ifjúság számára. Arra kell törekednünk, hogy segítsük a kreativitásra, az innovációra és a kockázatvállalásra való képesség és akarat fejlődését, hogy ezek birtokában a tanuló célkitűzéseinek elérése érdekében terveket tudjon készíteni és azokat véghez is tudja vinni úgy a mindennapi életben, mint a társadalomban, illetve a munkahelyen stb. Az önismeret az önértékelés, az önfejlesztés és az önszabályozás képességének birtokában úgy tudja saját érdekeit érvényesíteni, hogy közben figyelembe veszi mások érdekeit is.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

### **Kreativitás, önkifejezés kulturális tudatosság**

A kreativitás, önkifejezés kulturális tudatosság magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A kulturális tudatosság kompetenciája magában foglalja a helyi, a nemzeti, és az európai kulturális örökség, valamint világban elfoglalt helyük megértését. Elengedhetetlenül fontos megértenünk és a tanuló ifjúsággal is megértetnünk Európa és a világ más régiói kulturális és nyelvi sokféleségét, az ennek megőrzésére irányuló igényt, és az esztétikai tényezők jelentőségét a mindennapokban. Arra kell törekednünk, hogy a tanuló az életkorának megfelelő szinten össze tudja kapcsolni saját kreatív és kifejező nézőpontját mások véleményével, valamint, hogy fel tudja ismerni azokat a lehetőségeket, amelyek a kulturális jellegű cselekvésben megvalósíthatók. A kulturális kifejeződés nélkülözhetetlen a kreatív képességek fejlesztésében, ami különböző szakmai összefüggésekbe is átvihető. Az esztétikai és etikai nevelés terén fontos szerepet szánunk a művészeti tevékenységeknek, mivel a kultúra teljességét kívánjuk tanulóinkkal megismertetni. A művészeti tevékenységek a személyiséget komplex módon fejlesztik, mivel abban akár a befogadókör, akár az önkifejezőkör minden esetben az egyén személyes, szociális és kognitív kompetenciáit egyszerre kell hogy mozgósítsa. Ennek tudatában kell, hogy e tevékenységi terület a tanulók értékrendjében is a megfelelő rangra emelkedjen, és ezáltal könnyebben eljussanak annak felismeréséig, hogy az ember legmagasabb rendű tevékenysége az alkotás, új értékek létrehozása.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

### **Természettudományos és technikai kompetencia**

A természettudományi kompetencia területén a legfontosabb feladatunk az, hogy olyan alkalmazott tudást és módszertant alakítsunk ki a tanulóknak, melyet ők a természeti világ magyarázatához fel tudnak használni annak érdekében, hogy a problémákat felismerjék, és azokból következtetéseket tudjanak levonni. A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja.

A műszaki tudományok terén is olyan tudással és módszertannal kell felruháznunk a gyerekeket, melyek birtokában ún. technológiai kompetenciára tesznek szert. Tehát a természettudományi és technológiai kompetencia magában kell, hogy foglalja az emberi tevékenység által okozott változások megértését és az egyes polgár felelősségét. A sokoldalú készségfejlesztésben kiemelkedő fontosságú alsóbb évfolyamokon az alapkészségek fejlesztése, felsőbb évfolyamokon pedig az elemző gondolkodás képességének fejlesztése. A tanulók ismerjék meg a matematikai, természetismereti összefüggések, jelenségek logikus elemzését. A tanulókat fel kell készíteni a hazai, valamint a hagyományos európai kultúrától eltérő szellemi áramlatok tárgyilagos, kritikai szemléletű megítélésére. A fiataloknak képesnek kell lenniük a tudomány és a tudománytalanság közötti különbség érzékelésére.

### **További releváns kompetencterületek**

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra socializálás.
- Értékközpontú, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

Egy-egy kompetenciaterület a tantárgyakhoz kötötten különböző hangsúllyal jelenhet meg. Ám a felsorolt tevékenységek végzése lényegében minden pedagógus feladata, függetlenül az általa oktatott tantárgytól. Ugyanakkor - a fejlesztés szempontjából – a tantárgyak tanulásával egyenlő fontosságot igyekszünk tulajdonítani a tanórán kívüli tevékenységeknek, a mindennapi kommunikáció terepének is.

### **2.3.2. Az egységes alapokra épülő differenciálás**

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokhoz megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációjának, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

## 2.4. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

### 2.4.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Nevelőtestületünk kiemelt fontosságúnak tekinti az egészségnevelést és - fejlesztést az intézmény egész működtetésében, mind a személyi, mind a tárgyi feltételek területén. A biológia, technika életvitel és testnevelés szakos kollégáink tudatosan tervezik éves munkájukban az egészséges életmód ismereteit, ezeket az ismereteket a helyi tantervünkben lefektettük és beépítettük az osztályfőnöki órák műveltségi anyagába is. Pedagógiai programunkban eddig is hangsúlyosan szerepelt az ép személyiség kialakítása, az élethez szükséges lelki és fizikai terhelések elviselésére történő felkészítés, a testi és lelki egészség fejlesztése, megőrzése és az ehhez szükséges szokásrend alapozása, formálása. Meggyőződésünk, hogy ezen előfeltételek nélkül tanulóink nem lennének képesek elsajátítani az iskolai tananyagot. Társadalmi elvárás intézményünkkel szemben, hogy olyan fiatalok kerüljenek ki falai közül, akik képesek azoknak a követelményeknek megfelelni, amelyeket a tudásalapú gazdaság és az információrobbanás támaszt irántuk.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek része lehet sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, úszás, relaxáció és társastánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

**Egészségnevelési és környezeti nevelési célok**

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

#### **Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat**

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,

- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- öltözködés
- higiénia, tisztálkodás
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő, az iskolaorvos, s az iskola fogorvos egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- hallás, látás, gerinctartás, lúdtalp, fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

#### **a.) Életviteli feladatok**

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

**b.) Tanórai feladatok:**

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- edzze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika és életvitel, stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

**c.) Tanórán kívüli feladatok:**

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások

**Mindennapi testedzés megvalósítása:**

- Testnevelés órákon
- **Úszásoktatás keretében (3. és 5. osztály évi 10-10 óra)**
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- DSE működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Intézményi Bozsik program
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskolai DSE tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.



- A TánCentrum Szegedi Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium társastánc oktatója 1-4. osztályban - a partneri lehetőségek függvényében - heti egy testnevelés órában társastánc oktatást tart. A táncművészet lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

**d.) Egészségnevelés iskolánkban:**

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

**Balesetvédelem terén szükséges teendők:**

Az utaztatással járó tanulói programok esetén a kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartatására, az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagógus-kíséretet nem helyettesítik.

- 1.) Az utazások megszervezésének rendje az utazás előkészítése, ajánlatok bekérése, szülők/tanulók/nevelőtestület tájékoztatása, adminisztráció, közvetítés a külsős utazásszervezővel;
- 2.) az utazás iskolai felelőse a mindenkori munkatervben az adott programnál nevesítve kell, hogy legyen.

**A teljes körű egészségfejlesztési program (TIE) megvalósulása:**

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

**e.) A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése**

*Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:*

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetekké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

*Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:*

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

*Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:*

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

#### **f.) Visszacskatolás:**

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

#### **Komplex intézményi mozgásprogram**

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszakban az évszak sajátosságainak megfelelően – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai diák sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejlesztő hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

### **A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:**

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. Törekednünk kell, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

### **Egészség- és környezeti nevelési jövőkép**

Olyan intézményben kívánunk tanulni és tanítani:

- ahol az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségmegtartó és emberbarát;
- ahol az egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenység átfogó, integráns részévé válik az iskolai nevelésnek és oktatásnak;
- ahol valamennyi tantárgyat áthatja, valamint átszövi az iskola mindennapjait, az iskolai élet szerves részévé válik az egészségnevelés és a környezeti nevelés;
- ahol az egészségnevelési és környezeti nevelés iskolai tevékenysége bevonja a családokat, a lakóhely polgárait és hatni tud a családokra és környezetükre.

## **2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok**

Az iskolai pedagógiai munka egyik legfelelősségteljesebb feladata, hogy szemléleti egyensúlyt teremtsen az önmagában értékes egyéni személyiségvonások és a közösségi együttlét, erkölcsi értékei, normái között. A pedagógiai hatásoknak azt a személyiségfejlődési ívet kell támogatnia, amely a kisgyerekek egyszerű szükséglet-kielégítésétől vezet a közösségi összetartozásból fakadó lelki többlet erő morális belátásig az érzékeny kamaszokban. Az alapelvekben megfogalmazott koncepcionális szempontok az iskolai élet számos területén konkrét feladatok formájában valósulnak meg.

A szaktanári tanórai oktató munkában minél több interaktív együttműködést igénylő feladathelyzetek megteremtésére törekszünk.

A tanórán kívüli ismeretszerző tevékenységek széles köre ösztönzi tanítványainkat a közösségi hatások felismerésére:

- Közös színház- és múzeumlátogatások.
- Közös alkotások, produkciók létrehozása.
- Többnapos erdei iskolánk és táboraink sport, tanulmányi, kulturális feladathelyzetei.
- Az intézményi szintű projektek, témahetek témakörei.
- Az osztályközösségek iskolán kívüli és iskolai sport és tanulmányi versenyei.
- Dicsérő és elismerési formák

**Iskolai hagyományok, megemlékezések**, rendezvények széles köre erősíti a szűkebb-tágabb közösségi identitás kifejlődését:

- Az iskolai közösséghez tartozás érzését **az iskola névadójához kapcsolódó megemlékezések erősítik („Rumi Rajki Napok” minden tanév januárjában)**. A rendezvények előmozdítják a település megismerését és az egészséges lokálpatriotizmus kialakulását is.
- A nagyobb keresztény és nemzeti ünnepek jelentőségére iskolai ünnepek is felhívják a tanulók figyelmét, segítik az eseményekhez kötődő életérzések átgondolását. Ilyen hagyomány a rendszeresen megrendezésre kerülő nagyobb rendezvény a diákkarácsony, s a „Karácsonyvárás”. A nemzeti ünnepek sorában okt. 23. és márc. 15., valamint a nemzeti összetartozás napja alkalmából rendezett iskolaszintű rendezvényeket ünnepélyes keretben.
- A közösségi munka változatos színtere a Diákönkormányzat. A tanulók itt is lehetőséget kapnak iskolai életük rendszeres kritikai felülvizsgálatára, elemzésére. A Diákönkormányzat rendszeresen működő tanácskozó testületeiben az érdekvédelem mellett a diákélet szervezése folyik a diáktanács elnöke vezetésével.

Közösségfejlesztés:

- a nevelőtestület által,
- a Szülői Választmány támogatásával,
- a Diákönkormányzat szerepének erősítésével.

### 1. A tanulóközösségek fejlődése

Célok	Feladatok	Kritériumok.
Törekszünk arra, hogy gyermekeinkben kialakuljon a kommunikációs képesség és konfliktuskezelési készség, az egymás iránti figyelem és segítőkészség, a tolerancia	A kommunikációs és konfliktuskezelési témakör feldolgozása elsősorban az osztályfőnöki órákon, illetve szabadidős tevékenységek során történik. - "ÉN – célja: az önértékelés fejlesztése. - "TE" – olyan konfliktus kezelési készségek kifejlesztése, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy adott helyzetet számos néző-pontból tudjanak értelmezni. - "TE+ÉN" – a tanulók olyan hatásos kommunikációs készségeket fejlesztenek ki magukban, amelyek elősegítik a konfliktusok hatékony kezelését. - "ÉN veled szemben" – célja: rávezetni a diákokat arra, hogy hogyan lehet a konfliktusokkal élni és visszaélni, felismertetni, hogy minden konfliktusnak pozitív oldala is van,	Legyenek képesek attitűdjeiket és a különböző kérdésekről alkotott nézeteiket kritikus elemzés alá venni. - Alakuljon ki a konfliktuskezelési készségük. - Értsék meg a kommunikáció fontosságát, sajátítsák el a konfliktusok feloldásához szükséges kommunikációs készségeket.

	<p>amely fejlődésre és tanulásra ad lehetőséget.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- "VELED hatékony konfliktus-megoldó stratégiák megismertetése</li> <li>- "MI" – célja: legyen tudatában alapvető emberi jogaiknak, tanuljanak meg kiállni ezekért</li> </ul>	
Célunk, hogy tanulóink olyan készségeket birtokoljanak, amelyek segítenek kapcsolataik ápolásában "Társadalmi egészség"	Szervezett társas iskolai és osztályszinten is az együttműködési készség és a társadalmi normák személyiségbe való beépítése érdekében	Tanulóink tanulják meg önmagukat helyesen értékelve a közösségbe belehelyezni. Hasznos állampolgárai-vá válnak társadmunknak
A szülői munkaközösséggel való kapcsolattartás a folyamatos közönség fejlesztés érdekében	Folyamatos kapcsolattartás a szülőikkel: – szülői értekezletek, – fogadóórák – szülői fórum. Közös programok szervezése, szülők bevonása a szervezői munkába Hagyományos közös programok ápolása, újak kidolgozása, ezek rögzítése	Megfelelő információáramlás és hatékony együttműködés
Célunk, hogy tanulóink demokratikus légkörben gyakorolhassák jogaikat, kötelességeiket.	Személyiségi és állampolgári jogokkal kapcsolatos ismeretek megalapozása. A közéletben történő eligazodás és bekapcsolódás képességének kiművelése. Ismertessük meg és gyakoroltassuk a demokratikus politizálás elemeit. Biztosítsunk megfelelő fórumokat ezek gyakorlására az osztályközösségekre alapozva. (Iskolagyűlés, diákönkormányzat vezetői testülete, osztály tanács) Közös értékrend kidolgozása (Házirend). Közös iskolai cél tudatosítása.	Képesek legyenek érdekeik felmérésére, megfogalmazására, tudják érdekeiket képviselni, tudjanak érvelni, vitázni, miközben mások nézeteit tiszteletben tartják. Legyen számukra természetes a szabad és félelemmentes véleménynyilvánítás és érdekképviselet.

## 2. A nevelőtestületi közösség fejlődése

Szakmai és pedagógiai permanens fejlődés	Továbbképzések biztosítása	Az innovációs készség kialakulása
A kommunikációs rendszer hatékony működtetése.	Az értekezleteken való aktív részvétel. Az információs tábla folyamatos használata. A tanárban kitett falújság naprakészsége, olvasottsága Az iskolaadminisztrációs rendszeren keresztül érkezett üzenetek figyelemmel kísérése. A személyes információs csatornák pontos működése.	Jól szervezett programok.
Az emberi kapcsolatok folyamatos mélyítése	Közös rendezvények körének szélesítése. A munkakapcsolatok sokrétű szervezése.	Kellemes hangulatú, hatékony munkahelyi légkör.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskola, etika csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

#### **A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:**

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

#### **A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje**

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

#### **A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:**

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.  
*Feladata:* Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.  
*Feladata:* A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.  
*Feladata:* A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.  
*Feladata:* A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

*Feladata:* A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

### **A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:**

Legfontosabb célunk egy olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.
- Szociális kompetencia fejlesztése (empátia, tolerancia, egymásra figyelés, együttműködés, alkalmazkodó készség fejlesztése).
- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével.
- A közvetlen tapasztalatszerzés segítése.
- A közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének fejlesztése.
- A folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés.
- Olyan nevelőkolléktíva kialakítása, mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.
- Multikulturális tartalmak beépítése.

### **Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai**

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek egy jól működő közösség kialakításához elengedhetetlenül fontosak.

**Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:**

**a) Hagyományőrző tevékenységek, hagyományos programok**

- Fontos feladat az iskola névadójának, **Rumi Rajki István emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés augusztus 19-én a névadó születésnapjáról, a különféle Rumi Rajki Istvánhoz kapcsolódó rendezvények megszervezése, valamint az iskola részvétele a Rumi Rajki Műpártoló kör munkájában.**
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, a magyar kultúra napján, karácsonykor, ítanévnyitón, tanévzárón, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- A projekthét, saját szervezésű versenyek, farsang, Mikulás, pályaorientációval, beiskolázással kapcsolatos rendezvények, diákönkormányzat rendezvényei.

**b) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
  - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
  - akik ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

**c) Iskolai DSE.** Az iskolai DSE foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai DSE a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Megállapodás alapján közreműködik a mindennapos testnevelés iskolai feladatainak megvalósításában.

**d) Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészi, technikai, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

**e) Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközössége vagy a szaktanárok végzik. A Közlönyben meghirdetett tanulmányi és művészeti versenyek, **diákolimpiai sportversenyek esetén tanulók utazási költségei, pedagógusok útiköltsége, ügyeleti díja, szállásköltsége (ha van) a fenntartó által szükség szerint, a továbbjutás függvényében, előzetes egyeztetés, utólagos elszámolás alapján kerül biztosításra.**



- f) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.  
Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz az ismereteket összegzésével zárják. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelem, az egészségvédelem, az elsősegélynyújtás, a természet- és környezetvédelem, iskolánk névadója, illetve a honismeret témakörök valamelyikével. A hosszabb (több napos, egy hetes, több hetes) témaheteken, projektheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.
- g) **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.
- h) **Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal egy napos osztálykirándulást szerveznek, osztályonként két kísérő pedagógussal. Az osztálykiránduláson való tanulói részvétel önkéntes, a felmerülő tanulói költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- i) **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, 3-5 napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások a 4. osztályban, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes. Az esetleges támogatást meghaladó többletköltségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- j) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- k) **Iskolai könyvtár, könyvtárpedagógiai órák:** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár **könyvtárpedagógiai órákkal is** segíti.
- l) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- m) **Diákétkeztetés.** A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény.
- n) **A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

## **2.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai**

### **A pedagógusok helyi intézményi feladatai**

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretet, diszkréció, tolerancia legyen az elsődleges.

Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, szüleivel, többi tanárával.

Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.

Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba aktívan bekapcsolódik.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

- *A külső helyszínekre utazó tanulókat kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartásáért, az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagógus-kíséretet nem helyettesítik.*
- *Az iskola által szervezett utazások megszervezéséről a munkatervben nevesített pedagógus gondoskodik. Feladata az utazás előkészítése, ajánlatok bekérése, szülők/tanulók/nevelőtestület tájékoztatása, adminisztráció, közvetítés a külsős utazásszervezővel, s minden egyéb az utazás biztonságos, eredményes lebonyolításával kapcsolatos feladat;*

A tanteremben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban, selejtezésben részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszer minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkal) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

## Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az tájékoztató füzet, digitális Napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, és – szükség esetén - elmarasztalására,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- koordinátorként irányítja az osztályában az IPR program megvalósítását,
- az IPR programban részt vevő tanítványainak a mentora.

## 2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

### 2.7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A hátrányos helyzetű tanulók nevelése az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja alapján folyik az iskolában.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutakozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóiink részesei.

#### Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

#### Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

### **2.7.2. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogató rendszere**

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek és csoportszervezési előírások megtartásával a felsős munkaközösség szervezésében, szaktanárok bevonásával folyik.

Intézményünk a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző és pedagógiai támogató rendszerben a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók adatait, valamint az alkalmazott intézkedéseket feladatellátási helyenként összesített formában, évfolyamonkénti és tantárgyankénti bontásban évente két alkalommal, az adott tanév első félévére vonatkozóan február 10-éig, az adott tanév második félévére vonatkozóan június 30-áig továbbítja az Oktatási Hivatal számára, s a rendszer helyi működtetéséhez az OH által javasolt protokolt alkalmazza.

### **2.7.3. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók**

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Elvárt az együttműködés a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel. A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

Feladatunk segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A fejlesztési programot a 4. számú melléklet tartalmazza.

### **2.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók**

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához készített irányelvek alapján történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaihoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszereknek megfelelően folyik.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók differenciált oktatásáról a számukra készült kerettantervet alkalmazva (Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4., 5-8.). Enyhe értelmi fogyatékos tanulók együttnevelése esetén együttesen alkalmazzuk az általános iskolai kerettantervet és az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettantervet.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez és a szakértői véleményben foglaltakkal, s az egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásokat. A szakértői bizottság ajánlása alapján egyes tantárgyak, illetve résztantárgyak értékelése és minősítése alól igazgatói határozat készül, amely a tanulók számára lehetőséget biztosít a jobb osztályzat elérésére, illetve a tanórai szorongás alól mentesítheti őt.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával gyógypedagógusok igénybevételével folyik.

Iskolánkban az épületeink akadálymentesítése lehetővé teszi testi fogyatékos tanulók fogadását is, melyhez azonban szükséges gyógypedagógiai asszisztens alkalmazása is.

## 2.7.5. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Intézményünk kiemelt funkciója: a tehetségek gondozása, a veleszületett vagy szerzett képességek továbbfejlesztése, számukra annak az „útnak” a megtalálása, amelyen elmélyülten és eredményesen haladhatnak, és akár az átlagosat túlhaladó teljesítményekre is képesek.

Törekszünk felismerni azokat a tulajdonságokat, amelyek a tehetségigéretre utalnak (testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, értelmi effektív, emocionális, stb.), s gondoskodunk ezen gyermekek pszichológiai vizsgálatáról, terhelhetőségük megállapításáról.

Megteremtjük a tehetség kibontakoztatásának környezeti feltételeit.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni, amelyek tájékoztatnak a gyermek koráról, tudásszintjéről, motivációjáról. Fontos tényező a tehetséggondozást végző pedagógus szakmai felkészültsége, elhivatottsága, a családi támogató háttér, és az intézmény kondíciói.

A tehetséggondozás legfontosabb módszerének a differenciálást tartjuk.

Iskolánk programjának a differenciált képességfejlesztés az egyik alapja, aminek már jelentős eredményei vannak. Továbbra is szükséges a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon túl (szakkör, 2 idegen nyelv, sport, stb.) biztosítani a tehetséges tanulók megmérettetését:

- versenyeken való részvétellel (iskolai, körzeti, regionális, országos, nemzetközi)
- pályázatokon való részvétellel (rajz, képzőművészeti, környezetvédelmi stb.)
- belső- és külső rendezvényeken való szerepléssel

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

### Célok

A képességfejlesztés során a gyermekeknél minél szélesebb körben tárjuk fel azokat a paramétereket, amelyek kimagasló teljesítményt mutatnak. Ennek során ki kell szűrni azokat a tanulókat, akik az egyes műveltségi területeken az átlag fölötti eredményeket érik el, majd a tehetséges gyerek erős oldalát támogatjuk.

Tehetségkutató munkánk során különbséget kell tenni az elért teljesítmény és a valóban tehetséges gyerekek között.

Akiknél az intelligencia és a kreativitás képessége nagy, azokat pszichológus és nevelési tanácsadóban dolgozó szakemberekkel történt egyeztetés után egyéni, személyiségükhöz közelálló tevékenységformában fejlesztjük.

### Tehetségfejlesztést segítő feladatok, tevékenységek

Ezeket a célokat következő módon valósítjuk meg:

- személyre szabott programot biztosítunk
- a normál terhelés mellett plusz terhelést adunk az affinitásnak megfelelően
- a cél érdekében harmonikus tanár-szülő-gyermek kapcsolatot alakítunk ki
- az iskola sajátos tehetséggondozó elemeiben aktív, ösztönző részvételt biztosítunk: tehetséggondozás, művészeti iskola, szakkörök stb. foglalkozásainak keretén belül.
- iskolán kívüli tehetséggondozó programokon való részvételt támogatjuk: területi, megyei, országos versenyek, pályázatok, gálák, bemutatók, találkozók, fesztiválok

### Tanulásszervezési keretek, a tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.
- Iskolánkban működő tehetséggondozó szakkörök: számítástechnika, diákújság-médiaismeretek, kreatív hobbi - kézművesség, kis természettudós, varázsláda dráma szakkör,
- Sportköri foglalkozások: labdarúgás, atlétika, kézilabda, teljesítménytúrázás,
- Tanítási órán kívüli egyéb iskolai tehetséggondozó szolgáltatásaink: erdei iskola (4. osztály), nyári sporttábor.
- Külső szervezet közreműködésével, de a szervezésben az iskola segít: gitárklub, moderntánc, karate

## A siker kritériuma

Akkor tekintjük a tehetséggondozó munkát eredményesnek, ha a gyermekben kialakul a tudat, hogy képes az átlag fölött teljesíteni anélkül, hogy másnak hátrányt okozna, és ha belső igényévé válik a személyiség- és képességfejlesztés.

Intézményünk biztosítja a megfelelő tárgyi- és technikai feltételeket, valamint olyan oktatási légkört, amely leküzdi a kreativitással szembeni akadályokat és elősegíti a kompetenciák fejlesztését.

## 2.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- o a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- o tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- o sportélet;
- o túrák, kirándulások szervezése;
- o kulturális, szabadidős programok szervezése;
- o a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- o az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;

- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) képviseli.

## **2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái**

Az intézmény és társadalmi környezete demokratikus fejlődésének törvényszerű állomása a partnerközpontú szemlélet és annak korszerű minőségbiztosítási paraméterekkel történő folyamatos értékelése (lásd minőségbiztosítás).

### **1. Tanulói részvétel**

A kiegyensúlyozott, feszültségektől mentes tanár-diák kapcsolat lényege, a kölcsönös tisztelet. Ez azonban a mindennapi munkakapcsolatban alakul ki. Minél magasabb évfolyamba jár a tanuló, annál nagyobb szerepe van a tudatosan vállalt együttműködési készségének. A „tanulói részvétel” akkor teljes a pedagógiai folyamatban, ha maga is tisztában van a tanári tevékenységek céljával és általában érdeklődést felkeltők a körülmények. Ezt a mindennapi kapcsolatot egészítik ki a jogszabályokban is előírt formális keretek.

Iskolánk tanulói joguknál fogva tagjai a Diákönkormányzatnak, a DÖK-nek. Tevékenységét a Diákönkormányzat Szervezeti Működési Szabályzata határozza meg. A diákönkormányzat szervezett lehetőséget teremt a diák-diák és a tanár-diák kapcsolatok javításához, a konstruktív együttműködés megteremtéséhez. Az évenként választott Diáktanács (diákelnök és titkár a felelősökkel) szervezi, irányítja a diákéletet (osztály és iskolai szinten). Működését a Diákközpont ellenőrzésével végzi. A diákproblémák kezelésének fóruma a diákközpont testületi ülése. A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus abban nyújt segítséget, hogy a felmerült kérdéseket minél több szempontból vizsgálják meg a gyerekek, figyelembe véve működési szabályzatuk jogosítványait. A döntés joga és felelőssége kezükben van. A DÖK véleményt nyilváníthat minden, a gyerekeket érintő kérdésben, az iskolai munka tervezésétől a jutalmazásig.

A diákok a problémáikkal, ötleteikkel természetesen felkereshetik osztályfőnököket, tanáraikat, tanítóikat, igazgatóhelyettest vagy az igazgatót.

A jó emberi kapcsolatokat csak mélyítik az iskolai élet hagyományos rendezvényei, nyári táborok, erdei iskola, ünnepélyek, zenés rendezvények, diákfarsang, stb.

### **2. Szülői részvétel**



A szülők alapvetően akkor elégedettek, ha látják gyermekük elégedettségét, tudásának gyarapodását, ha érzik a tanári, iskolai értékelések és intézkedések mögött a tudatosságot és a következetességet. A partnerközpontú szemléletű iskolában a nevelő, oktató munka mellett kiemelkedő szerepe van a tanár tájékoztató, döntéshozó és tanácsadó szerepének. Az iskolai célok megvalósulása szempontjából a szülők elégedettsége mind a három szempontból fontos. A mindennapi kapcsolatokon túl az együttműködésnek szervezett fórumai vannak. A szülők gyermekeik iskolai életére vonatkozóan egyénileg illetve választott képviselőik útján gyakorolhatják jogukat.

Szülői részvétel és képviselői fórumok: Az iskolai Szülői Munkaközösség Választmánya, amelynek tagjait az egyes osztályok szülői közössége delegálja. Ez a fórum évente legalább három alkalommal a közvetlen információcsere lehetőségét biztosítja a család és az iskola irányításáért felelős igazgató és helyettese között.

A szülői értekezletek méreteit és jelentőségét tekintve a legjelentősebb fórumok. Évente három alkalommal hívja össze az osztályfőnök. Amennyiben a körülmények szükségessé teszik az osztályfőnök vagy az intézmény vezetése rendkívüli értekezletet is összehívhat. A fogadóórák az egyéni problémák kezelésének, a nyílt napok pedig az intézmény életének bemutatására alkalmas fórumok. Iskolánk munkafelfogására jellemző, hogy nyitott a szülői kezdeményezésekre. Az egész tanévre előre jelzett időpontokon túl, az iskola munkarendjét tiszteletben tartva, **időpont egyeztetés után** más alkalmakkor is megjelenhet az iskolában

Gyakori találkozásaink a szülőkkel - személyesen vagy telefonon - kiegészítve az iskola által küldött írásos (e-naplós üzenetek) tájékoztatókkal, biztosítják a szinte naprakész információáramlást. A gazdasági, jogi, pedagógiai-szakmai lehetőségek figyelembevételével tevékenységünket a szülői igényekre tekintettel szervezzük. Ez egyaránt vonatkozik tanítási - képzési tartalmakra, formákra és időbeosztásra. A gyerekek érdekében szívesen fogadjuk a szülők részvételét ünnepeinken, rendezvényeinken, közös munkákban.

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

#### A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faluújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

#### A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (a családsegítő szolgálattal együtt)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Nyílt nap, Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás

- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
  - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
  - gyámhatóság,
  - szakmai szolgáltató szervezetek,
  - szakszolgálatok,
  - iskola-egészségügy,
  - kulturális és sportszervezetek,
  - civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

## 2.10. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

### Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a hatályos jogszabályok által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrizi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni vizuális kultúra, testnevelés és sport, digitális kultúra.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. **A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.** Az intézmény három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

1. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	<b>VIZSGA</b>		
<b>ALSÓ TAGOZAT</b>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés		SZÓBELI	GYAKORLATI
<b>FELSŐ TAGOZAT</b>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra	ÍRÁSBELI		GYAKORLATI
Technika és tervezés	ÍRÁSBELI		GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
Dráma és színház		SZÓBELI	

### **Osztályozó vizsga**

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként, illetve egyéni tanulási munkarend szerint végzi,
- hiányzása a hatályos jogszabály általvizsga előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

## **Különbözeti vizsga**

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

## **Javítóvizsga**

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg és távollétét igazolni nem tudja, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni, s az iskola honlapján megjeleníteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

## **Pótló vizsga**

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
  - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

## **Független bizottság előtt zajló vizsga:**

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgykból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

## **Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei:**

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök

- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

### Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon kettő írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani. Kivétel, pótló és osztályozó vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszi a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, – rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

### A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 10 percet tarthat
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

## 2.10.1. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan **tanköteles és iskolaérett** gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,

- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
  - körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.
  - Ha az iskolába körzeten kívül lakó tanuló jelentkezik, az igazgató a felvétellel kapcsolatos döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes, és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.
- A döntésről a szülőt értesíteni kell.

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni: a tanuló anyakönyvi kivonatát, a szülő személyi igazolványát, az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt, az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A nevelési – oktatási intézmény tanulói jogviszony létesítésével kapcsolatos döntése ellen a tanuló, illetve a szülő, a döntés tudomására jutásától számított 15 napon belül felülbírálati kérelmet, fellebbezést nyújthat be az intézmény fenntartójához.

A fenntartó képviselője a kérelmet elutasíthatja, illetve a döntést jogszabálysértés vagy egyéni érdeksérelem esetén megváltoztathatja, vagy megsemmisítheti, és a nevelési – oktatási intézményt új döntés meghozatalára utasíthatja.

A tanuló, a szülő a fenntartónak a felülbírálati kérelem tárgyában hozott döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a közléstől számított 30 napon belül, jogszabálysértésre és a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközésre hivatkozással.

## **2.11. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség**

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje az érdemjegy megállapításától, szóbeli tanórai közléstől számított maximum 3 nap, de lehetőség szerint a tanórán adott érdemjegy napja. Az értékelések megjelenése a KRÉTA Ellenőrző modulban 24 óra. Így a tanulók számára lehetővé tesszük, hogy elsőként ők közöljék érdemjegyeiket a szüleikkel.

## **2.12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv**

Az alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- értsék az elsősegély-nyújtás jelentőségét
- ismerjék fel a veszélyhelyzeteket
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ismerjék fel a viselkedés és a balesetek közötti összefüggéseket
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtó feladatait sebellátás, vérzéscsillapítás, ájulás és eszméletvesztés esetén
- sajátítsák el a megfelelő segélyhívást

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal
- támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák és foglalkozások:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek: természetismeret, fizika, kémia, biológia, testnevelés
- az ötödik- nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek az iskolai az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével
- a Kis természettudós szakkör egy témája 5. és 6. osztályban

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

## 3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

### 3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű osztályaiban az alábbi kerettantervet választotta.

#### **A kerettantervek iskolánk által alkalmazott mellékletei**

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára 2020. , illetve Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára 2020.
- Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5–8. évfolyam

#### **Irányelvek, szakmai ajánlások:**

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei

SAZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz;

### 3.2. Óraterv a kerettantervekhez

#### 3.2.1. A tantárgyak megnevezése az iskola évfolyamain, a tanórai foglalkozások óraszám

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

<b>A 2020-as NAT-hoz illeszkedő óraterv</b>								
<b>Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020</b>								
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat.								
<b>Heti óraszám/évfolyam</b>	<b>1.</b>		<b>2.</b>		<b>3.</b>		<b>4.</b>	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	
Történelem								
Állampolgári ismeretek								
Hon- és népismeret								
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Természettudomány								
Kémia								
Fizika								
Biológia								
Földrajz								
Első élő idegen nyelv							2	1
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Dráma és színház								
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	



Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki								
Hittan egyházi intézményben								
<b>Kötelező alapóraszám</b>	<b>22</b>		<b>22</b>		<b>22</b>		<b>23</b>	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2
<b>Összes tervezett óraszám</b>	<b>22</b>	<b>2</b>	<b>22</b>	<b>2</b>	<b>22</b>	<b>2</b>	<b>23</b>	<b>2</b>
<b>Összesített óraszám</b>	<b>24</b>		<b>24</b>		<b>24</b>		<b>25</b>	
<b>Maximális órakeret</b>	<b>24</b>		<b>24</b>		<b>24</b>		<b>25</b>	

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő óraterv									
5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai									
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat .									
Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.		
Irodalom	2		2		2		2		
Magyar nyelv	2		2		1	0,5	1		
Matematika	4		4		3	0,5	3	0,5	
Történelem	2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek								1	
Hon- és népismeret				1					
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		
Környezetismeret									
Természettudomány	2	0,5	2		0		0		
Kémia					1		2		
Fizika					1		2		
Biológia					2		1		
Földrajz					2		1		
Első élő idegen nyelv	3	0,5	3	1	3	1	3	0,5	
Ének-zene	2		1		1		1		
Vizuális kultúra	1		1		1		1		
Dráma és színház								1	
Technika és tervezés	1		1		1				
Digitális kultúra	1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		
Osztályfőnöki	1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben									
<b>Kötelező alapóraszám</b>	<b>27</b>		<b>26</b>		<b>28</b>		<b>28</b>		
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2	
<b>Összes tervezett óraszám</b>	<b>27</b>	<b>1</b>	<b>26</b>	<b>2</b>	<b>28</b>	<b>2</b>	<b>28</b>	<b>2</b>	
<b>Összesített óraszám</b>	<b>28</b>		<b>28</b>		<b>30</b>		<b>30</b>		
<b>Maximális órakeret</b>	<b>28</b>		<b>28</b>		<b>30</b>		<b>30</b>		

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol és a német nyelvet tanítjuk, a 4. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik. 3. és 5. osztályban – lehetőség szerint a testnevelés órák terhére úszásoktatást szervezünk. A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet az alábbi órateremben szereplő tantárgyak emelt óraszámában történő tanítására fordítjuk.

Mindezeknek megfelelően az iskola helyi összesített óraterve az alábbi:

**A 2020-as NAT-hoz illeszkedő óraterv, bevezetése a 2020/2021. tanévtől az 1. és 5. évfolyamon kezdődően, majd felmenő rendszerben Alsó és felső tagozat együtt 2020**

<b>Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020</b>								
Az egyes évfolyamoknál a Nat kötelező óraszámát, valamint a szabadon tervezhető órákat együttesen tartalmazza.								
<b>Heti óraszám/évfolyam</b>	<b>1.</b>	<b>2.</b>	<b>3.</b>	<b>4.</b>	<b>5.</b>	<b>6.</b>	<b>7.</b>	<b>8.</b>
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6				
Irodalom					2	2	2	2
Magyar nyelv					2	2	1,5	1
Matematika	5	5	5	4	4	4	3,5	3,5
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2,5	2	0	0
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Első élő idegen nyelv				3	3,5	4	4	3,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház								1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
<b>Kötelező alapóraszám</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>27</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>28</b>
<b>Összes tervezett óraszám</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>
<b>Maximális órakeret</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>

Az iskolában nincs specialitás, emelt szintű oktatás, így külön óraterve sincs.

### 3.3. A helyi tanterv tantárgyainak tartalma, tananyaga

A kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építettük be a helyi tantervbe, és kiegészítettük az iskola helyi sajátosságai alapján. A két évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott nevelési és fejlesztési feladatokat oly módon építettük a helyi tantervbe, hogy az adott tanévben az adott kétéves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzését, továbbá az adott kétéves kerettantervi szakaszhoz meghatározott tartalmi követelmények arányos elsajátítását valósíthatjuk meg. A tematikus egységeket tanévre lebontva építettük be a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható időkeret tartalmát is megterveztük.

1. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.
2. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából? A 2020-as NAT-hoz illeszkedő óratervben	
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Idegen Nyelv	1 óra
5. évfolyam	Idegen Nyelv	0,5 óra
5. évfolyam	Természetismeret	0,5 óra
6. évfolyam	Hon és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Idegen Nyelv	1 óra
7. évfolyam	Irodalom	0,5 óra
7. évfolyam	Idegen Nyelv	1 óra
7. évfolyam	Matematika	0,5 óra
8. évfolyam	Idegen Nyelv	0,5 óra
8. évfolyam	Matematika	0,5 óra
8. évfolyam	Dráma és színház	1 óra

3. A 2020. évi NAT bevezetésével a szabadon tervezhető órakeret terhére a hatodik évfolyamon a *Hon- és népismeret* a nyolcadik évfolyamon pedig a *Dráma és színház* tantárgyat tanítjuk.

Kötelező tantárgyak és a Szabadon tervezhető órákkal megnövelt összesített óraszámok az 1–8. évfolyamon a 2020. évi NAT alapján

**Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020**

Az egyes évfolyamoknál a Nat kötelező óraszámát, s a szabadon tervezhető órákat is tartalmazza.								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4	4	3,5	3
Irodalom					2	2	2	2
Magyar nyelv					2	2	1,5	1
Matematika	5	5	5	4	4	4	3,5	3,5
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2,5	2	0	0
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Első élő idegen nyelv				3	3,5	4	4	3,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház								1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
<b>Kötelező alapóraszám</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>27</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>28</b>
<b>Összes tervezett óraszám</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>
<b>Összesített óraszám</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>
<b>Maximális órakeret</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>

4. A választott kerettantervben szereplő egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret alapján a tananyagok évfolyamonkénti bontása az alábbi tantárgyaként a csatolt TANTÁRGYI PROGRAMOK mellékletekben található:

	a 2020-as NAT-hoz illeszkedő óraterv szerint	
Magyar nyelv és irodalom:	1-4. évfolyam,	
Irodalom		5-8. évfolyam
Magyar nyelv		5-8. évfolyam
Idegen nyelvek:	3-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Matematika:	1-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Etika / Hit és erkölcsstan:	1-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Történelem		5-8. évfolyam
Állampolgári ismeretek		8. évfolyam
Környezetismeret:	3-4. évfolyam	

Természettudomány:		5-6. évfolyam
Fizika:		7-8. évfolyam
Kémia:		7-8. évfolyam
Biológia		7-8. évfolyam
Földrajz:		7-8. évfolyam
Ének–zene:	1-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Hon és népismeret:		6. évfolyam
Vizuális Kultúra:	1-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Dráma és színház		8. évfolyam
Digitális kultúra	3-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Technika és tervezés	1-4. évfolyam,	5-7. évfolyam
Testnevelés:	1-4. évfolyam,	5-8. évfolyam
Osztályfőnöki:		5-8. évfolyam

### 3.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

- a. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi műveltségterületen az angol és a német nyelv közül a 2., illetve a 4.évfolyamtól kötelezően választhatnak. Mindkét idegen nyelvet ugyanolyan óraszámban tanulják a tanulók:

Évfolyam	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Heti óraszám 2020. Angol nyelv, illetve német nyelv			3	3,5	4	4	3,5

#### 3.4.1. Választható tantárgyak

- a. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi műveltségterületen az angol nyelvet, illetve a német nyelvet a 7. évfolyamtól 2. idegen nyelvként is tanulhatják tehetséggondozó szakköri foglalkozás keretében önkéntes választás alapján, heti 1, esetleg 2 órában.
- b. Iskolánkban a szülők gyermekeik számára az Etika vagy Hit- és erkölcsstan tantárgy tanulását választhatják. A kiskorú tanuló szülei minden év május 20-áig kötelesek nyilatkozni, hogy gyermekük a történelmi egyházak által szervezett hit- és erkölcsstan órán, vagy az iskolában kötelező Etika órán kíván-e részt venni. Az intézményben tartott hit- és erkölcsstan oktatást az adott egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi

#### 3.4.2. Az egyéb foglalkozások választására vonatkozó szabályok

A foglalkozások megszervezésénél a tanulói, a szülői, a nevelői igényeket a lehetőségek szerint vesszük figyelembe. A foglalkozásra történő tanulói jelentkezés önkéntes, kivéve a sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs és rehabilitációs foglalkozásai. A jelentkezés a tanév elején történik, és egy tanévre szól.

Furulya: szabadon választható szakköri foglalkozás a furulyázás alapjainak elmélyítésére, gyakorlásra.

Énekkar: szabadon választható tanórai foglalkozás a kórusmunka megismerésére, gyakorlására.

Varázsláda - Drámafoglalkozás szakkör, a színjátszás iránt érdeklődők számára nyitott alkotóműhely.

További szakkörök: Az éves munkaterv szerint kínáljuk 13:30 -16:00 óra közötti időszámban a tanulóinknak a különböző érdeklődési körök szerint.

A pedagógusválasztás szabálya: a pedagógusok végzettségüknek, szaktárgyuknak, munkakörüknek, munkabeosztásuknak megfelelően láthatják el a fenti feladatokat. Amennyiben a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, az egyéb foglalkozásokat tartó pedagógusok közül van a tanulóknak lehetősége a választásra, a szakkörre való végleges jelentkezéskor.

### **3.5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei**

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés. A csoportbontást a technika, az idegen nyelv (angol, illetve német nyelv), illetve az Etika/Hit és erkölcstan-,tantárgy oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek, illetve a tantárgy választása mentén.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

Az iskola a tanórai foglalkozások mellett tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozást szervez, amely a tanulók egyéni fejlődését szolgálják. Az egyéb foglalkozások időkereteit a foglalkozásokat tartó pedagógusokat a tanév tantárgyfelosztásában határozzuk meg.

Az intézményben **az alábbi egyéb foglalkozási formák működnek:**

- napközi otthon,
- tanulószoba,
- szakkörök,
- DSE sport foglalkozások,
- témnapok, témahetek, tematikus hetek és projektek,
- Lázár Ervin program
- énekkar,
- tanulmányi és sportversenyek, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokságok, iskolák közötti verseny,
- differenciált egyéni foglalkozás: tehetséggondozás, felzárkóztatás,
- fejlesztő foglalkozás,
- **könyvtári foglalkozások, könyvtárpedagógiai órák**
- sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásai,
- egyéb rendezvények tartása,
- közművelődési intézmények látogatása,
- színház-, múzeum-, kiállítás látogatás,
- erdei iskola
- Határtalanul program - tanulmányi kirándulás hetedikesekeknek
- kirándulás, túra,
- táborozás: Erzsébet táborok (ottalvós tábor, napközis tábor), sporttábor

### **3.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei**

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulóknak.

Kizárólag a tankönyvlistán szereplő tankönyvek választhatók.

A 2013/14. tanévtől a tankönyvellátás felmenő rendszerben ingyenessé vált.

A tartós tankönyveket a könyvtár bevételezi, több évig használhatóak.

A taneszközök listájának összeállításának fontos szempontja, hogy feleslegesen ne terhelje beszerzésük a családokat.

A kiválasztás szempontjai

- Feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek, az iskola helyi tantervének.
- A taneszközök minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel segítsék a tananyag elsajátítását.
- A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
- A tantárgyi integráció megvalósításával fektessenek hangsúlyt több kompetenciaterület fejlesztésére is.
- A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek. Kezeljék kiemelten a vizuális elemeket. Képeik, ábrák segítsék a nyelvi információk megértését, gazdagítsák azok tartalmát.
- A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskolai honlapunkon tájékoztatjuk a szülőket.

### **3.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása**

#### ***Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása***

##### Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

##### A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.

- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

### ***A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása***

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

#### Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, az önálló tanulást
- a koncentráció képességének megalapozása; pl. mozgásigény kielégítésével,
- adaptív készségek fejlesztése: kritikai gondolkodás, együttműködési készség, kreativitás, digitális készségek fejlesztése
- értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése
- önismeret fejlesztése
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása
- valós tapasztalatokra épülő tanulási folyamatok előtérbe helyezése
- az egészséges életvitel kialakítása

#### A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- adaptív készségek fejlesztése: kritikai gondolkodás, együttműködési készség, kreativitás, digitális készségek fejlesztése
- valós tapasztalatokra épülő tanulási folyamatok előtérbe helyezése
- az egészséges életvitel kialakítása

### **Etika / Hit-és erkölcsstan oktatás**

Az Nkt. rendelkezései szerint az 1-8. évfolyamon az erkölcsstan oktatása kötelező tanórai keretben történik.



A tanulók (kiskorú tanuló esetén a szülők) írásban nyilatkoznak arról, hogy az iskolai oktatás keretein belül az etika vagy a hittan oktatást választják-e. Az első évfolyamosok, illetve az újonnan érkező tanulók a beiratkozáskor tehetik ezt meg.

Minden év május 20-ig lehetőség van átjelentkezésre.

1-4. osztályban a NAT Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai az irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek.

Az 5-8. évfolyamon az etika tantárgyra Ember és társadalom műveltségterület Erkölcstan, etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezése, tartalmának meghatározása és felügyeletének ellátása az adott egyház, és a nevében eljáró jogi személy hatásköre és feladata.

Az iskola és az egyház együttműködik a hit- és erkölcstan órák megszervezésében.

### **Egész napos iskola**

Iskolánk egyetlen osztálya sem működik egész napos iskolai program szerint. Egyéb foglalkozások keretében napközi, tanulószoba, szakkörök szervezésével biztosítjuk 16 óráig tanulóink felkészülését és azt, hogy érdeklődésüknek, igényeiknek megfelelően tölthessék el hasznosan szabad idejüket. Ebben az időszámban biztosítunk időt a korrepetálásra, tehetséggondozásra, versenyekre való felkészülésre is.

Ügyeletet 18 óráig biztosítunk.

Tanulóink részt vehetnek a szabadon választott egyéb foglalkozásokon kívül:

- az iskolánkban működő diák sportegyesületünk ingyenes foglalkozásain,
- a diákönkormányzat foglalkozásain.
- az iskolakönyvtár szervezett foglalkozásain

### **Természettudományos nevelés**

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás kiemelt feladata.

A NAT –ban célként jelenik meg, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a tanulók gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy azok előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során.

Ezt szolgálja a tanórákon a mindennapi élettel kapcsolatos feladatok adása, a tapasztalati úton történő tanulási helyzetek kínálása, a tanulói kísérletek, a kooperatív csoportmunka.

A tehetséges tanulókat versenyekre készítjük fel.

Az egyéb foglalkozások között lehetőség szerint tevékenykedtetésen alapuló természettudományos szakkört szervezünk.

Az iskolai osztályprojektek egész folyamatok átlátására teremthetnek lehetőséget.

Öko-szemléletű, ökoiskolai programjainkkal, szemléletformáló magatartásminta nyújtásával, a tanulók minél szélesebb körű bevonásával a környezettudatos mindennapok megteremtéséért folyó munkával segítjük a cél elérését.

A nyári táborok, erdei iskola programjában törekszünk a természettudományos nevelés elemeinek tudatos megjelenítésére.

### **Az idegennyelv-oktatás**

A 4. évfolyamtól kezdve tanítunk angol vagy német nyelvet a kötelező órák keretében, de már harmadik évfolyamon is választható szakkör keretében

A harmadik évben a tankönyvrendelést megelőzően kell nyelvet választaniuk a tanulóknak.

A választás a férőhelyek erejéig lehetséges. Ha valamelyik csoportban túljelentkezés van, sorsolással kell a férőhelyek elosztásáról gondoskodni.

Az idegen nyelv oktatása a negyedik évfolyamon kezdődik. A szabadon választható órák terhére emelt óraszámú nyelvi képzést biztosítunk.

A nyelvtanulás 4.-5. évfolyamon játékos. Mindvégig kommunikatív nyelvoktatás teszi lehetővé, hogy használható nyelvtudás alapjait teremtsük meg.

Törekszünk arra, hogy nemzetközi projektekben való részvétellel keltsük fel az érdeklődést más kultúrák iránt, teremtünk minél több alkalmat arra, hogy a gyerekek idegen nyelven kommunikálhassanak, külföldi barátokat szerezhessenek.

### **3.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása**

#### **A mindennapos testnevelés**

Nevelési cél

Az egészséges életmódra nevelés. Annak segítése, hogy gyermekkorban kialakuljon a rendszeres testmozgás iránti igény, amely lehetővé teszi a testi-lelki egészség megőrzését.

A mindennapos testnevelést a köznevelési törvény értelmében, első ízben a 2012./13. tanévben szerveztük meg felmenő rendszerben az első és az ötödik évfolyamon.

A Knt. rendelkezései szerint a mindennapos testnevelés keretében heti öt testnevelés órát kell a tanulók számára biztosítani. Két kötelező sportköri foglalkozás alól az kaphat felmentést, aki igazolja, hogy versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt egyesületi tagsággal rendelkezik, vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportol. A felmentést a szülő kérheti írásban, melyhez csatolni szükséges az egyesületi igazolást. A kérvények, igazolások beadásának határideje: szeptember 30. Ezt követően a tanév végéig nincs lehetőség a módosításra. Az iskola azokat a tanulókat, akik nem kérték felmentésüket, beosztja a tanórákra.

#### **A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja**

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Csatlakoztunk az MDSZ új iskolai mozgásösztönző programjához, az **Aktív Iskola** védjegyrendszerhez. A kezdeményezés háttérben azok a tudományos eredmények állnak, melyek szerint a rendszeres testmozgás komplexen gyakorol pozitív hatást a gyerekekre: nemcsak a testi egészségüket fejleszt, hanem többek között serkenti az agyműködést, oldja a stresszt, javítja a tanulási teljesítményeket, illetve a fizikai és mentális teherbíró képességet is. Ezek alapján kijelenthető, hogy a gyerekek egészségének alapja a mozgás, és az aktív gyerekekkel lehet megalapozni az egészséges felnőttkort. *Az új program segít abban, hogy minél több mennyiségi és minőségi rekreációs mozgáslehetőséget nyújthassunk a gyerekeknek.* - emelte ki **Balogh Gábor**, az MDSZ elnöke. A program az alábbi területeken segíti a mozgásösztönzést:

- Hangsúlyt fektet a **minőségi testnevelésre**: támogatja a testnevelést tanító pedagógusok szakmai fejlődését és megújulását, és előtérbe helyezi a fitneszoktatást;
- Bővíti a tanórán kívüli iskolai sportfoglalkozások és tömegsport események körét, vagyis a **minőségi diáksport** kínálatát;
- **Egészséges életmódot támogató és mozgásra ösztönző környezetet** teremt: olyan iskolai környezet kialakítására és tanulásszervezési megoldások alkalmazására sarkall, amely aktivizálja a gyerekeket, tanulókat tanórán, tanórák között és azon kívül is;
- Segíti a **tanulói bevonódást**, azaz az diákok bekapcsolódását az iskolai sportaktivitások, mozgásprogramok szervezésébe, lebonyolításába.

Folyamatos **tapasztalatmegosztó, tájékoztató és fejlesztést célzó kommunikációra ösztönöz** az iskolán belül, a szülői közösséggel, más Aktív Iskolákkal, lehetséges partnerekkel az adott településen, tehát hangsúlyt fektet a **partnerségre és a nyilvánosságra**.

### A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként – az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével – megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT 4 fitneszprofilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fitnesz állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

Az iskolában a NETFIT® rendszer segítségével az adott tanév meghatározott mérési időszakában mérik fel a testnevelők a diákok fitnesz állapotát.

A Magyar Diáksport Szövetség jóvoltából az iskola számára ingyenesen áll rendelkezésre a mérésekhez szükséges eszközcsomag, kézikönyv és oktatófilm, továbbá 3 fő pedagógus a rendszer elsajátításához szükséges, 30 órás pedagógus-továbbképzést is elvégezte.

A NETFIT® helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az évközbeli alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszhelyzetre
- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- Az egyes felmérések alkalmazásával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.
- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szóveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A tanulásszervezés lehetőségei többek között a következők lehetnek:

- egyéni pedagógusi felmérés;
- felmérés tanulópárokban, együttes formában;
- felmérés tanulópárokban, csoportos formában,
- felmérés tanulópárokban vagy 3-4 fős csoportokban, önállóan;
- felmérés „vegyes” tanulásszervezési eljárásokkal;
- felmérés projektszerűen, a teljes intézményt érintő módon (NETFIT® projektnap).

A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az intézményeknek az alábbi programokat kell használniuk:

1. Mérési azonosító generátor
2. Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)

A NETFIT tesztrendszere a következő tesztek tartalmazza:

- Testösszetétel és tápláltsági állapot mérése - testtömeg-index és testzsír-százalék
- Ütemezett hasizom teszt - hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt - törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt - felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése - kéz maximális szorító ereje
- Helyből távol ugrás teszt - alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági teszt - térdhajlítómuszkulációk nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem
- Állóképességi ingafutás teszt (20méter vagy 15méter) - aerob kapacitás

A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat és a mérések lebonyolítását az intézménynek el kell végeznie. A mérés eredményeit fel kell tölteni a NETFIT® rendszerbe.

A szülők is hozzáférhetnek gyermekük eredményeihez.

### 3.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése módja, formái

A tanulói teljesítmény értékelésével segítjük a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájárulunk ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítunk a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnél adatokra és tényekre támaszkodunk. Az erre alapozott értékeléssel segítjük a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka során figyelembe vesszük a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében alkalmazzuk a kiinduló állapot értékelését (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtést. A diagnosztikus értékelésünk kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat.

Az eredmények visszajelzésével pedagógusaink útmutatást adnak a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtést, a fejlesztő, tanulást segítő értékelést a kívánt hatás garantált elérése érdekében - a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhetővé tesszük. A tanulási folyamat rendszeres értékelésével és annak visszajelzésével lehetővé tesszük a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus alkalmazásával (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével önfejlesztésre és kitartásra ösztönözzük.

Célunk a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés során annak megállapítására törekszünk, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelést minősítő jelleggel alkalmazzuk, de társíthatunk hozzá részletes szöveges értékelést is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását a leghatékonyabb fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel támogatjuk, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát.

Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak tekintjük, ezért az első osztályt tanító pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építi. A szöveges értékeléssel a tanító lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást kapjon.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően a jogszabályoknak megfelelően történik, melyet az alábbiakban határozzunk meg, s tesszük nyilvánossá az értékelés minden formáját, szempontjait, az ehhez kapcsolódó

eljárásokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is megjelenítjük.

## **Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái**

### **A beszámoltatás, számonkérés célja**

- a pedagógus tájékozódjon arról, hogyan sikerült a tanulóknak elsajátítaniuk a tananyagot. Ennek tükrében kell kiegészítenie, korigálnia további oktató munkáját.
- a tanuló és a szülő kapjon visszajelzést arról, hogy a tananyag elsajátításában milyen szinten tart.
- ösztönözze arra a tanulót, hogy folyamatosan készüljön az órára, mert az ismeretek elsajátítása csak így válhat alaposná és tartóssá.
- önértékelésre szoktatja a gyerekeket.

### **Feladata**

- az előírt tananyag minél tökéletesebb elsajátítása,
- az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásba való átültetése.

### **Követelményei**

- A tanulónak az oktatás egész folyamata alatt tudnia kell, milyen ismereteket fog elsajátítani, ill. az elsajátításban milyen szintig kell eljutnia.
- A tanuló tanulási folyamatát hasssa át a tanulók folyamatos önellenőrzése, önértékelése.
- Ehhez a tanári számonkéréssel is nyújthatunk segítséget.
- Csak a tantervi anyagot kérjük számon, és olyan mélységben, ahogyan az adott tanulótól az adott szinten elvárható. A pedagógus pozitív beállítottsága feltétlenül szükséges: a tanulónak éreznie kell, hogy a tudására vagyunk kíváncsiak, nem pedig a hiányosságaira.
- A számonkéréssel büntetni nem lehet.
- Folyamatosnak, rendszeresnek kell lennie.
- Legyen a lehetőségekhez képest, személyre szabott. A szorongó, zárkózott, beszédhibás gyerekek problémáira egyéni elbírálás során tekintettel van a pedagógus.
- Legyen lehetőleg változatos, többféle módszert alkalmazó.
- Módját, módszereit a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve kell megválasztani.
- Az életkor előre haladtával egyre jobban törekszünk arra, hogy minél magasabb szintű gondolkodási folyamatok elvégzésére ösztönözzük a tanulókat a számonkérés során (pl. általánosítás, ok-okozati összefüggések megfigyeltetése stb.).
- Mindezeket figyelembe véve a pedagógus szabadságában áll, hogy tanári lelkiismeretére támaszkodva maga döntse el, miként, hogyan alkalmazza a számonkérést az oktató-nevelő munkájában.

## **A számonkérés alapvető formái**

### **Szóbeli számonkérés**

Függetlenül a tantárgytól, minden órán alkalmazhatók:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján,
- óraközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége,
- önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- kérdezés,
- memoriterek számonkérése.

### **Írásbeli számonkérés**

- dolgozat
- írásbeli felelet

- írásbeli felelet (max. 15-20 perc időtartamban),
- házi dolgozat,
- témazáró dolgozat (45 perc időtartamban).

**Gyakorlati számonkérések:**

- A számonkérés ezen formája elsősorban a készségi tárgyak esetében alkalmazható.
- Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkáktárgyalás ellenőrzése és értékelése is.

**Szóbeli és írásbeli számonkérés**

- projektmunkák

Ezen kívül a különböző tantárgyak, a számonkérés számtalan formáját kínálják, amiből a pedagógus tetszőlegesen válogathat.

Lehetőleg minden tanuló vegyen részt szóbeli számonkérésben tantárgyanként évente legalább 2 alkalommal. A szorongó, dadogó, beszédhibás gyerekeknél a pedagógus szakmai belátása alapján maga dönti el, hogy esetükben él-e ezzel a lehetőséggel vagy kétszemélyes helyzetben alkalmazza azt.

**Követelményei**

- alapvető, hogy a pedagógus kérdéskultúrája megfelelő legyen,
- arra kell ösztönözni a tanulót, hogy a számonkérésre adott válasza logikus, nyelvileg igényes, minél alaposabb, s önállóbb legyen,
- a pedagógus a felmerülő hibákat, hiányosságokat azonnal egészítse, javítsa ki,
- a számonkérés folyamatába lehetőleg be kell vonni az osztály többi tagját is,
- a lehetőségekhez képest vegyük figyelembe a tanulók egyéni adottságait.

**A beszámoltatások rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe**

**Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai**

- Írásbeli számonkérés lehetőség szerint havonta történjen.
- Írásbeli felelettel alkalmasszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.
- Házi dolgozatot egy félévben legfeljebb egyszer írassunk.
- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően évente 3-4 alkalommal kerüljön sor.
- Két témazárónál többet egy napon nem lehet íratni.
- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni, és azokat a naplóban dokumentálni kell.
- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegyek felel meg.

A tanuló rendszeres tájékoztatást kell, hogy kapjon tanulmányi előmeneteléről, magatartásának és szorgalmának értékeléséről az alábbiak szerint:

- szóbeli felelet esetén azonnal,
- dolgozat esetén két héten belül,
- írásbeli felelet esetén egy héten belül,
- félévi és év végi osztályzatainak lezárása előtt legalább egy héttel,
- magatartásának és szorgalmának minősítéséről havonta.

**Alsó tagozaton**

- az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges minősítés formájában,
- a 2. évfolyam második félévétől a 4. évfolyam végéig havonta érdemjeggyel.

**Felső tagozaton**

- havonta

Az írásbeli méréseket összeállíthatja a pedagógus önmaga is, de alkalmazhat kész feladatlapokat, tesztek is.

## Az írásbeli beszámoltatások értékelésben betöltött szerepe, súlya:

A félévi és tanév végi osztályzatok kialakításánál kiemelt szerepe van a témazáró dolgozatnak. A témazáró dolgozatok valamint az év végi felmérők érdemjegyénél az alábbi százalékos teljesítményeket kell figyelembe venni:

Szöveges értékelés esetén		Érdemjeggyel történő értékelés esetén	
Teljesítmény	Értékelés	Teljesítmény	Érdemjegy
0-40 %	Nem felelt meg	<b>0-30 %:</b>	elégtelen (1)
41-75%	Megfelelt	<b>31-50 %:</b>	elégséges (2)
		<b>51-75 %:</b>	közepes (3)
76-90%	Jól megfelelt	<b>76-90 %:</b>	jó (4)
91-100%	Kiváló	<b>91-100 %:</b>	jeles (5)

Idegen nyelv és felsős magyar nyelv és irodalom esetén

Szöveges értékelés esetén		Érdemjeggyel történő értékelés esetén	
Teljesítmény	Értékelés	Teljesítmény	Érdemjegy
0-45 %	Nem felelt meg	0-45 %:	elégtelen (1)
46-77%	Megfelelt	46-60 %:	elégséges (2)
		61-77 %:	közepes (3)
78-90%	Jól megfelelt	78-90 %:	jó (4)
91-100%	Kiváló	91-100 %:	jeles (5)

### Korlátai

- Vegye figyelembe a tanulók egyéni adottságait, a részképesség-zavarral küzdők esetében a szakértői véleményt, illetve az igazgató egyéni elbírálás szerinti határozatát.
- Egy tanítási napon a tanuló legfeljebb két dolgozatot írhat. Dolgozatnak minősül az olyan írásbeli számonkérés, amely betölti a teljes órát, illetve legalább három óra tananyagának elsajátítását ellenőrzi.
- A pedagógus a dolgozatírás időpontját és témakörét egy héttel előre köteles bejelenteni a tanulók számára.
- Írásbeli feleletnek minősül az olyan írásbeli számonkérés, amely nem tölti ki a teljes órát (maximum 25 perces) és az adott témakörön belül kisebb anyagrészt érint.

A tanulók, és szüleik számára egyértelműen kell jelölni az írásbeli munkákon azt, hogy az elért teljesítmény hogyan viszonyul a maximális teljesítményhez. Ezt vagy a százalékos eredmény feltüntetésével, vagy a következő képlet alkalmazásával (esetleg a két jelölés együttesével) tesszük meg: elért pontszám / maximális pontszám. Az érdemjegyet a fentiekben megfogalmazott határidőben rögzítjük a KRÉTA e-naplóba. Jelöljük az értékelés típusát, a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.

## A számonkérés fajtáinak szerepe az értékelésben

***Az értékelési eljárások három alapvető típusát alkalmazzuk.***

### **Diagnosztikus értékelés**

Célja a helyzetfeltárás, eredményei alapján a pedagógus megtervezi a további fejlesztést, a hiányosságok pótlását, és/vagy differenciált fejlesztő csoportba sorol.



Érdemjeggyel nem értékeljük. A %-os kiértékelés kerül be a tájékoztató füzetbe/ e-naplóba a szülők tájékoztatásának céljából.

Lehetőségei:

- Év eleji tudásszintmérések, amelyeket érdemjeggyel nem értékelünk. A %-os kiértékelés kerül be a tájékoztató füzetbe a szülők tájékoztatásának céljából.
- Témakörök előtt előzetes tudás felmérésére szolgáló mérések, amelyeket érdemjeggyel nem értékelünk. A %-os kiértékelés kerül be a tájékoztató füzetbe a szülők tájékoztatásának céljából.
- Első osztályban a DIFER mérés, amelyről a szülő kérésre szóbeli tájékoztatást kaphat az osztálytanítótól.
- Országos kompetenciamérések (központilag értékelik, az értékelés eredményét internetes felületen teszik elérhetővé).

### **Formatív értékelés**

Célja a tanuló aktuális tudásának visszacsatolása, az arról való tájékoztatás, ösztönzés.

Érdemjeggyel, szóban, motiváló pontok, hangulatjelek (szmájl), csillagok, stb. segítségével értékeljük.

Formái:

- írásbeli feleletek,
- szóbeli feleletek,
- csoportmunkák értékelése,
- órai beszélgetések értékelése (kérdések-feleletek),
- kiselőadások értékelése,
- házi dolgozatok eredményei,
- IKT munkák: tanulói prezentációk, képgyűjtemények, felhívó plakátok, hírek, képek készítése, gyűjteménybe rendezése, képes, mozgófilm, multimédiás produktum,
- tanórákon készített produktumok: rajz, vizuális munka, térbeli modell, plakát értékelése.

### **Szummatív értékelés**

Célja egy hosszabb folyamatot lezáró minősítés.

Érdemjeggyel értékeljük.

Formái:

- dolgozatok
- félévi, év végi osztályzat
- vizsga

## **A tanulók teljesítményének értékelése, a minősítés követelményei és formái**

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal történik.

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
4. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
  - a) **Az Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgyból az 1-8. évfolyamon, félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük.** A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 

(Kiválóan teljesített / jól teljesített / megfelelően teljesített / felzárkóztatásra szorul)
  - b) A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét alapvetően osztályzattal minősítjük, de ezen felül egyedi szöveges értékeléssel is minősítheti az osztálytanító, illetve az egyes tantárgyakat tanító pedagógus.
5. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
6. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles D, vagy jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).*
7. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA elektronikus napló segítségével.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

jeles (5) jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Alsó tagozaton 1. évfolyamon félévkor és év végén, 2. évfolyamon félévkor a tanuló tudását az alábbiak szerint szövegesen minősítjük:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

Idő	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Félév	Szöveges értékelés + minősítés	Szöveges értékelés + minősítés	Osztályzat	Osztályzat
Év vége	Szöveges értékelés + minősítés	Osztályzat	Osztályzat	Osztályzat

A tanév közbeni szóbeli és írásbeli munkákhoz az alsó tagozaton *motiváló célzatú jeleket* (csillag, mosolygós hangulatjel, piros pont stb.) használunk.

Ha a tanuló minősítése az 1. évfolyamon, illetve a 2. évfolyam első félév végén „felzárkóztatásra szorul”, az iskolának a szülő bevonásával kell értékelni a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását, akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

### 3.9.1. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített osztályzatra való átváltása: 5

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített osztályzatra való átváltása: 4

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített osztályzatra való átváltása: 3

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul osztályzatra való átváltása: 2

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

## A tanulók osztályzattal történő értékelése

Az értékelés lehetséges változatai és kritériumai

Tantárgyi:

### **Kitűnő (5)**

minősítést kaphat akkor a tanuló, ha az adott tantárgyból a félév, illetve a tanév egésze során szinte minden szerzett érdemjegye jeles, tanulmányi versenyeken vesz részt, sikeresen szerepel. Készségei, jártasságai, képességei az adott évfolyam követelményeinek maradéktalanul megfelelnek. Képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására. Alkotó módon képes a tananyagot feldolgozni, elsajátítani.

### **Jeles (5)**

minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri a tananyagot, képes azt alkalmazni. Pontosan, szabályosan, saját szavaival fogalmaz, szabadon, önállóan beszél. Képességei, készségei, jártasságai megfelelnek az adott évfolyam követelményeinek.

### **Jó (4)**

minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeket kevés bizonytalansággal megbízhatóan teljesíti, azoknak csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. A definíciókat, fogalmakat, szabályokat megtanulja, de nem minden esetben tudja alkalmazni azokat. Képességei, készségei, jártasságai esetleg az adott évfolyamon elvárhatónál valamivel bizonytalanabbak lehetnek.

### **Közepes (3)**

minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői kiegészítésre, segítségre szorul. Ismeretei felszínesek, rövid mondatokban fogalmaz. Készségei, képességei, jártasságai fejlesztésre szorulnak.

### **Elégséges (2)**

minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de rendelkezik a továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, képességekkel, jártasságokkal. Ezekben felzárkóztatásra szorul. Egyszavas válaszokat ad, fogalmakat nem ért. A gyakorlatban képtelen az önálló feladatvégzésre.

### **Elégtelen (1)**

kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek egyáltalán nem tesz eleget.

A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak osztályzatait.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti

### **Az SNI tanulók beszámoltatásának, számonkérésének formái, rendje, követelményei**

Minden SNI tanuló egyedi problémáját figyelembe véve, az adott igényekhez igazodva a szakértői véleményben foglaltak szerint

- biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt,
- segédeszközök használatának lehetőségét (számítógép),
- kevesebb, egyszerűbb, differenciált feladatok adásával segítjük,
- szükség esetén a beszámoltatás szóbeli formájára adunk lehetőséget,
- Írásbeli beszámoltatás esetén figyelembe vesszük a problémából adódó hibákat.

Az SNI és részképesség-zavaros tanulók teljesítményének értékelése egyéni mérlegelést és döntést igényel. Az igazgató szükség esetén a tanuló fejlődése érdekében felmentheti a tanulót az osztályozással való értékelés és minősítés alól, a Szakértői Bizottság véleménye alapján.

Az osztályzattal nem minősített tanuló az adott tantárgyból minden esetben szóveges értékelést kap félévkor és év végén.

### **3.9.2. Oktatási eredményvizsgálatok, tanulóátvétel esetén végzett felmérések**

Iskolánk egyaránt fontosnak tartja a bemeneti méréseket, a folyamatellenőrzést és a kimenet vizsgálatát. Mindegyik más-más haszonnal jár, s egyikük funkciója sem nélkülözhető. Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérését és a hiányok időbeni észlelését, korrigálását. Lehetővé teszi a tanári teljesítmények eredményességének a megítélését, az iskolai munka hatékonyságának a minősítését.

A tanév során az országos kompetencia méréseket az alábbi évfolyamokon és mérési területeken kell lebonyolítani:

- 4-5. évfolyam: szövegértés, matematika mérés;
- 6-8. évfolyam: szövegértés, matematika, természettudomány, idegen nyelvi mérés az angol vagy német nyelvet első idegen nyelvként tanulók körében,
- 5-8. évfolyam: digitális kultúra és történelem

Az országos mérések köre a jogszabályi rendelkezések változásának megfelelően változhat.

- „Bemenetkor” az első osztályosok képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása fejlesztőpedagógus segítségével (DIFER).

- A bemeneti mérések azt a célt szolgálják, hogy az iskolába érkező és tanulmányait megkezdő 1. évfolyamosok iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit az iskolaéretté tétel további feladatairól, másrészt jelzésül szolgál az érkezők képességeiről és a várható teljesítményükről, rögzíti a kiinduló helyzetet. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk. Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül, ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy a gyerekek a képességeiknek megfelelő teljesítmény elérésének útján elindultak.
- A folyamatellenőrzés a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktatómunka szintje, s megítélhető az aktuális tudásszint. Módot ad az egyszeri tanulói megméréstésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, s milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos - vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges - tanulói teljesítmény eléréséig.
- A kimenet vizsgálat lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, a tantárgyi programokban, tanmenetekben megfogalmazott standardokhoz.
- A méréseket az iskolavezetés, a munkaközösség-vezetők és az iskolavezetés által megbízott pedagógusok végzik az osztályban tanító nevelő jelenlétében.

Az értékelést az adott munkaközösséghez tartozó pedagógusok végzik.

#### ***- A tanuló felsőbb évfolyamokba történő átvétele esetén végzendő mérések, értékelések:***

A felvétel során alkalmazott eljárás: Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, tájékoztatja az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon végzett méréseken, illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító, illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Idegen nyelv- és magasabb óraszámú oktatásunk óraszámjai miatt **az átvétel feltétele, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke a tananyagot pótolja.** A pótlás időtartama egyéni mérések utáni elbírálás alá esik, melyet a szaktanárok állapítanak meg, de legkésőbbi időpont a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szóveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, vagy nem a magasabb óraszámúban tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

A 2-8. évfolyamba jelentkező tanulónak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanult.

### **3.9.3. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai**

#### **A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata**

A „házi feladat” céljai:

- Újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- Készség szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- Önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- Alkotómunkát végezni valamely témában.
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
  - A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
  - Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére, elkészítésére megtanulására mindenki képes.)
  - A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
  - Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
    - nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értékéből fakad;
    - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
    - a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.)
  - Az önálló gyűjtést, kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
  - Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
  - A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

### 3.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Tanulóink kimagasló teljesítményeit hagyományosan a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük, jutalmazzuk.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

1. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
    - a) példamutató magatartást tanúsít,
    - b) vagy folyamatosan kiemelkedő tanulmányi eredményt ér el,
    - c) vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
    - d) vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon eredményesen vesz részt,
    - e) vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.
  2. Az iskolai jutalmazás formái.
    - a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
      - szaktanári dicséret,
      - napközis nevelői dicséret,
      - osztályfőnöki dicséret,
      - igazgatói dicséret,
      - nevelőtestületi dicséret.
    - b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanuló a tanév végén
      - szaktárgyi teljesítményért,
      - példamutató magatartásért,
      - kiemelkedő szorgalomért,
      - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
    - c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A tanulók tanév végi jutalmazása jutalomkönyvvel, jutalomtárggyal, oklevéllel történhet, melyhez a fenntartó támogatást nyújt.**
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
  - e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók tanév közben igazgatói, tanév végén nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
  - f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
3. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
  4. Azt a tanulót, aki
    - a) tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
    - b) vagy a házirend előírásait megszegi,
    - c) vagy igazolatlanul mulaszt,
    - d) vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.
  5. Az iskolai fegyelmező intézkedések formái:
    - a) szaktanári figyelmeztetés;
    - b) napközis nevelői figyelmeztetés;
    - c) osztályfőnöki figyelmeztetés;
    - d) osztályfőnöki intés;
    - e) osztályfőnöki megrovás;
    - f) igazgatói figyelmeztetés;
    - g) igazgatói intés;
    - h) igazgatói megrovás;
  6. Az iskolai elmarasztalás kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
  7. A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” elmarasztalásban kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- a) az agresszió, a másik tanuló bántalmazása;
  - b) az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása, terjesztése;
  - c) a szándékos károkozás;
  - d) az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
  - e) ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
8. Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
9. Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi elmarasztalásban részesíthető:
- a) nevelőtestületi figyelmeztetés;
  - b) nevelőtestületi intés;
  - c) nevelőtestületi megrovás.

### 3.11. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése

**A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél** a mind a nyolc évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

**A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél** a második évfolyam végétől a nyolcadik évfolyamig a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartás és szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a. A **magatartási elvárásokat** a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:
- b. **Példás (5)** az a tanuló, aki:
  - a házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja
  - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik, magatartása kifogástalan;
  - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
  - iskolai feladatokat önként vállal és azokat maradéktalanul teljesíti;
  - Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész tisztelettudó;
  - az osztály és az iskolai közösség életében, alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez
  - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
  - Fegyelmező intézkedés nem volt ellene
- c. **Jó (4)** az a tanuló, aki:
  - A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
  - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
  - A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
  - Fegyelmezési fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.
  - Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- d. **Változó (3)** az a tanuló, aki.
  - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmeztetlenül viselkedik;
  - feladatait nem minden esetben teljesíti;
  - előfordul, hogy társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen;



- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
  - igazolatlanul mulasztott;
  - Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.
    - A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- e. **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
  - Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.
    - A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
    - A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az iskolában a **szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

A **szorgalom értékelésekor** a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

- d) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
  - tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mértén pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.
  - tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
  - Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.
  - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
  - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
  - munkavégzése pontos, megbízható;
  - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
  - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- e) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- a tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez;
  - érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik;
  - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
  - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
  - a tanórákon többnyire aktív;
  - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
  - taneszközei tiszták, rendezettek.
- f) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
  - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;

- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
  - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
  - órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
  - házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
  - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- g) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
  - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
  - feladatait többnyire nem végzi el;
  - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
  - munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi;
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
  - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A **szorgalom elbírálásakor** az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

### 3.12. A tanulók továbbhaladása

#### 3.12.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

**Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti**

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát, vagy
- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladta, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- egyéni munkarend szerint tanult.

Ha a tanuló tanév végén bármely - legfeljebb három - tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyam-ismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

### 3.13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

#### Az egészségnevelés alapelvei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést, tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, és konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Lényeges szempontok:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- idővel való gazdálkodás szerepe,
- rizikóvállalás és határai,
- szenvedélybetegségek elkerülése,
- nyugodt tanulási környezet kialakítása,
- természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége,
- problémák erőszakmentes megoldása.

#### Környezeti nevelés

A környezeti nevelés célja elősegíteni azt a felismerést, hogy a gazdasági, társadalmi és ökológiai jelenségek egymással kölcsönös függésben vannak, nem alá-fölérendeltségi, hanem mellérendeltségi viszonyban kellene lennie közöttük. A környezeti nevelés hivatott biztosítani a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert és elkötelezettséget. Legfőbb célja, hogy kialakítson az emberekben és a társadalom egészében egy új környezettel kapcsolatos viselkedésmintát. A 60 nemzet vezetői által megfogalmazott definíció így hangzik: „A környezeti nevelés olyan folyamat, melynek célja, hogy a világ népessége környezettudatosan gondolkodjék, figyeljen oda a környezetre és minden azzal kapcsolatos problémára. Rendelkezzen az ehhez szükséges tudással, beállítódással, képességekkel, motivációval, valamint mind egyéni, mind közösségi téren eltökélten törekedjék a jelenlegi problémák megoldására és az újabbak megelőzésére.

Alapelvek:

- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
- fenntarthatóságra nevelés,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód,
- környezettudatos magatartás és életvitel segítése,

- életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggései,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normái.

**Lásd részletesebben: „Örökös Ökoiskola” címmel a fenntartható fejlődésért című fejezetet!**

### **3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések**

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

## 4. A Rumi Rajki István Általános Iskola Kerettantervre épülő tantárgyi programjai

A tantárgyak helyi tantervei pedagógiai programunk mellékletét, e- adathordozón tároljuk.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő óraterv tantárgyi programjai
Az általános iskola 1–4. évfolyama számára
<input type="checkbox"/> Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Matematika 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Etika 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Környezetismeret 3–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Élő idegen nyelv 4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Ének-zene 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Vizuális kultúra 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Technika és tervezés 1–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Digitális kultúra 3–4. évfolyam
<input type="checkbox"/> Testnevelés 1–4. évfolyam
Az általános iskola 5–8. évfolyama számára
<input type="checkbox"/> Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Matematika 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Történelem 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Hon- és népismeret 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Etika 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Természettudomány 5–6. évfolyam
<input type="checkbox"/> Kémia 7–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Fizika 7–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Biológia 7–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Földrajz 7–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol, német)
<input type="checkbox"/> Ének-zene 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Vizuális kultúra 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Dráma és színház 7–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Technika és tervezés 5–7. évfolyam
<input type="checkbox"/> Digitális kultúra 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Testnevelés 5–8. évfolyam
<input type="checkbox"/> Enyhe értelmi fogyatékos tanulók együttnevelése esetén együttesen alkalmazzuk az általános iskolai kerettantervet és az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettantervet: Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4., 5-8.

## 5. Legitimációs záradék

### 5.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások a hatályos jogszabályoknak megfelelő időpontokban lépnek hatályba. A Pedagógiai program érvényességi ideje: 2024. szeptember 1.

Jelölések:

**A 2020-as NAT-hoz illeszkedő módosítás bevezetése a 2020/2021. tanévtől az 1. és 5. évfolyamokon kezdődően, majd felmenő rendszerben: PP 2020**

2017-ben átdolgozott, kifutó pedagógiai program: PP(2017)

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021.	PP(2020)	PP(2017)	PP(2017)	PP(2017)	PP(2020)	PP(2017)	PP(2017)	PP(2017)
2021/2022.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2017)	PP(2017)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2017)	PP(2017)
2022/2023.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2017)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2017)
2023/2024.	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)
2024/2025	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

## 5.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

### 5.2.1. A diákönkormányzat nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását **az intézmény diákönkormányzata** 2024. év 03. hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Rum, 2024. év 03. hónap 04. nap

.....

diákönkormányzat vezetője

### 5.2.2. A szülői szervezet nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását a **szülői szervezet** (közösség) 2024. év 03. hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Rum, 2024. év 03. hónap 04. nap

.....

szülői szervezet (közösség) képviselője

### 5.2.3. Az intézményi tanács nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézményi tanács 2024. év 03. hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Rum, 2024. év 03. hónap 04. nap

.....

az intézményi tanács elnöke

### 5.2.4. A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete a szakmai munkaközösségek véleményezését követően, 2024. év 03. hó 04. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Rum, 2024. év 03. hónap 04. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

### 5.3. Fenntartói nyilatkozat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése és 83. § (2) bek. g) pontja alapján a Rumi Rajki István Általános Iskola pedagógiai programját jóváhagyom.

A Fenntartóra és az Intézményre vonatkozó hatályos jogszabályokban előírt kötelezettségeket meghaladó vállalások esetében a Fenntartó a szükséges pénzügyi fedezetről egyedi elbírálás alapján a mindenkori költségvetés függvényében dönt.

Kelt: Szombathely, 2024. év ..... hónap ..... nap

.....  
tankerületi igazgató

P. H.